GULNER GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2022.

Tartalomjegyzék

Alapadatok 4
PEDAGÓGIAI PROGRAM 6
1 Nevelési program 6
1.1 Pedagógiai alapelveink, céljaink, módszereink 6
1.2 A személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés tevékenységirendszere 9
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 9
1.3 Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos fő tevékenységeink 9
Kiemelt tevékenységek, szervezeti formák 10
A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei 11
Tehetséggondozás 12
Felzárkóztatás 12
A tanulás helyszínei 13
Módszerek a tanítási órákon, és az órán kívül 13
1.4 Iskolai egészségnevelési program 20
Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai 21
1.5 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv 21
1.6 Környezetnevelési/fenntarthatósági program 23
1.7 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 25
1.8 A pedagógusok helyi intézményi feladatai 26
A pedagógus kötelezettségei 27
A tanító, szaktanár feladatai 28
Napközis/tanulószobai nevelői feladatai 29
A tehetséges tanulók gondozása 30
A kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátása 30
A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása 30
Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel 31
Munkafegyelem, a munkához való viszony 31
Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében 31
Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés 31
Az iskolai munka feltételeinek javítása 31
Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában 32
A vezetői feladatok ellátása 32
Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal 32
1.9 Az osztályfőnöki munka tartalma 32
Az osztályfőnök feladatai 32
Az osztályfőnöki munka tervezése 35
Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról 35
1.10 A kiemelt figyelmet igényló tanulókkal kapcsolatos feladatok 37
Sajátos nevelési igényű tanulók (SNI) 37
A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek (BTMN) 39
A tehetség, a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek 39
A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek 39
1.11 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény kapcsolattartási formái 40
Az iskolavezetés és a nevelőtestület együttműködése 40
A szakmai munkaközösségek együttműködése 40
Az SZMK és az iskola közösségeinek együttműködése 41

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése 41
A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje 42
A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése 43
Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel 44
1.12 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai 45
1.13 Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei 46
Az első évfolyamba lépés feltételei 46
Az intézménybe lépés az iskola felsőbb évfolyamain 47
2.HELYI TANTERV 48
2.1 A választott kerettanterv megnevezése 48
2.2 Az iskolában tanított kötelező és választható tantárgyak és óraszámaik 48
Alsó tagozat, 1-4 évfolyam 48
Felső tagozat, 5-8. évfolyam 48
2.3 A továbbhaladás feltételei évfolyamonként 49
2.4 A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának értékelése 149
Az ellenőrzés, értékelés alapelvei 149
Szöveges értékelés 150
Érdemjegyek és osztályzatok 2-8. évfolyamon 150
Az érdemjegyszerzés módjai 150
Az érdemjegyek súlyozása 151
Értékhatárok 151
Nyilvánosság, betekinthetőség 152
A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének szempontjai 152
2.5 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módjai 153
3. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések 153
A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata 153
A pedagógiai program módosítása 153
A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala 154
4. A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok 155

Alapadatok

Iktatószám:
Ügyintéző: Somogyi Andrea

Ügyintézés helye, ideje: Gulner Gyula Általános Iskola, 2022. 12. 14

Az intézmény hivatalos neve:	Gulner Gyula Általános Iskola
Az intézmény fenntartója:	Külső-Pesti Tankerületi Központ
Fenntartó székhelye:	1181 Budapest, Üllői út 453.
Az intézmény címe:	1183 Budapest, Gulner Gyula utca 2.
Az intézmény típusa:	általános iskola
OM azonosító szám:	035122
Alapítás éve:	1927. Gulner Gyula utcai Általános Iskola Engels utcai Általános Iskola Gulner Gyula Általános Iskola

Köznevelési és egyéb alapfeladata:

- általános iskolai nevelés-oktatás
- nappali rendszerű iskolai oktatás - alsó tagozat, felső tagozat
- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (beszéd-fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavar-ral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos)
- iskolai könyvtár

Kötelező beiskolázási körzete:	kormányhivatal által kijelölt körzet
Speciális képzés:	angol nyelv oktatása emelt óraszámban, csoportbontásban

a pedagógiai program aláírója

ph

Rihmer Aurél
intézményvezető

A Gulner Gyula Általános Iskola a XVIII. kerület egyik nyolc évfolyamos nagy múltra visszatekintő közoktatási intézménye. A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

Az intézmény nagy hagyományokra tekint vissza a partneri kapcsolatok tudatos építése terén.

Az intézmény legfőbb erősségei:

- aktív és innovatív nevelőtestület,
- az angol nyelv emelt szintű oktatása,
- jó kapcsolat a partnerekkel,
- az iskola hagyományai és szabadidős programjai,
- a beiskolázási mutatók, és az iskolai teljesítmények.

Intézményünk stratégiájának fő elemei:

- Az iskola - iskola legyen, mégpedig jó iskola úgy, hogy segítse a tanulók képességeinek optimális kibontakoztatását, miközben hagyja a „diákot diákként élni”.
- A gyermekek szeressenek iskolába járni, legyen színes, vonzó diákéletük.
- Az iskola legyen jó szolgáltatója partnereinek.
- Alapértékben legyen megbízható, de tudjon változni és változtatni, igazodni a kor követelményeihez.

Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink jó közérzettel, szívesen járjanak a Gulner Iskolába, legyenek büszkék arra, hogy nagy hagyományú iskola tanulói. **Célunk,** hogy diákjaink az ismeretek megalapozásával, képességeik és készségeik fejlesztésével megfelelő alapokat kapjanak a továbbtanuláshoz, a mindennapi gyakorlati életben való aktív részvételükkel pedig olyan tapasztalatokra tegyenek szert, amelyek segítik őket a világban történő eligazodásban. **Arra törekszünk**, hogy pedagógiai hitvallásunkkal összhangban eleget tegyünk partnereink igényeinek, a kor szükségleteiből és a gyermeki személyiség tiszteletben tartásából eredő követelményeknek. Ezt szolgálják a közösség-alakító rendezvényeink is. **Színvonalas nevelő-oktató munkával hozzájárulunk** tanulóink helyes értékrendjének megteremtéséhez. Elősegítjük, hogy érzelmekben gazdag, akarattal, reális életszemlélettel és önismerettel rendelkező személyiségek legyenek, a jövőben sikeresen alakítsák életpályájukat. **Feladataink megoldásában számítunk** partnereink őszinte véleményére és segítségére.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

1 Nevelési program

1.1 Pedagógiai alapelveink, céljaink, módszereink

Alapelveink

Az intézmény pedagógiai programja, koncepciója szerint tanulóközpontú, fejlesztés-orientált. Iskolánk törekvéseit a szülők és a tanulók igényeihez alkalmazkodva, de hagyományainkat követve határozzuk meg. Befogadói vagyunk azoknak az újításoknak is, amelyek hatékonyan segíthetik céljaink elérését.

Fontosnak tartjuk, hogy az iskola:

- jó iskola legyen, amely felkelti a tudás iránti vágyat és megtanít tanulni;
- tanítson meg a jól végzett munka örömére, az alkotás izgalmát sejtesse;
- valamennyi diákja számára lehetővé tegye annak a tudásnak a megszerzését, amelyre maximálisan képes.

Mindezeket úgy teszi, hogy közben a gyermeket hagyja gyermekként élni.

Az iskolai nevelés alapvető feladata az egész életen át való tanulás, a művelődés igényének megalapozása. A nevelés során a gyermekek egyéni fejlődésének megfelelő elvárásokat és ezekkel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, illetve biztosítani.

Tanulóink iskolánkban a legoptimálisabb felkészítést három fejlesztési szakaszban kapják:

- A bevezető szakaszban (1-2. évf.) az óvodából iskolába való sikeres átmenet biztosítása érdekében az egyéni különbségek kezelését, a teljesítményorientációt a képességek fejlesztését döntő jelentőségűnek tekintjük. Kiemelt figyelemmel kezeljük az iskolába lépő kisgyermek tanulás iránti érdeklődését, megismerési vágyát, és a játék széleskörű motivációs bázisán fenntartani igyekszünk.
- A közös tevékenységekben a játékosságot is megőrizve biztosítjuk az óvodai játékközpontú tevékenységből az iskolai tanulás tevékenységébe való folyamatos, a gyermekek számára könnyebb átmenetet.

- A kezdő szakaszban (3-4. évf.) a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismeretek közvetítése, alapvető képességek és alapkészségek fejlesztése. kiemelt feladatunk a kompetenciák mentén. Fontos feladatunk a gyermekek szociális tanulásának segítése, lehetőséget adva társas kapcsolataik fejlődésére is.
- A negyedik évfolyamban indított digitális kultúra, angol nyelv tantárgyakat szaktanárok oktatják.
- A felső tagozatban a kulcskompetenciák, képesség-együttesek megalapozása után azok megerősítését, variabilitásának növelését tartjuk fontosnak.
- A felső tagozatban szakrendszerű oktatást végzünk.
- A gyermekeket korszerű tudás – s azt alkalmazni tudás – birtokába kell juttatni.
- Olyan tanulási környezetet alakítunk ki, amely a kölcsönös megbecsülést és demokratikus szemléletet hangsúlyozza.

Céljaink

- Tanulóink sokoldalú, nyitott, érdeklődő, rugalmas személyiségek legyenek.
- Igényes és megalapozott tudással bármely helyzetben érvényesülni tudjanak, rugalmasan alkalmazkodjanak változó környezetükhöz.
- Megfelelő önismerettel legyenek képesek közösségi tevékenységekre, csapatmunkára.
- A siker esélyével készüljenek fel életpályájukra.
- Alakuljon ki bennük a műveltség megszerzésének igénye.
- Törekedjenek reális önismeretre, önértékelésre, a kitartó munkához való helyes viszony kialakítására.
- Cselekvőképes, kreatív emberek legyenek.
- Magyarságukat vállalva, hagyományainkat tiszteletben tartó, szűkebb szülőföldjüket jól ismerő ifjakká váljanak.
- Legyenek érdeklődőek és toleránsak a különböző kultúrák iránt.
- A kulcskompetenciák fejlesztése.
- Legyen sajátjuk a természet és környezet szeretete és védelme.
- Legyenek képesek testi-lelki egészségük gondozására, egészséges és kulturált életmód kialakítására.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

1. Közvetlen (direkt) módszerek, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesülnek.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk diákjai nyolcadik évfolyam végén:

- megfelelnek az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek,
- rendelkeznek olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljenek,
- ismerik a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- elképzeléssel rendelkeznek saját közelebbi és távolabbi jövőjüket és sorsukat illetően.

Módszereink

- Projektek, témanapok
- Olvassunk együtt! (alsó tagozat)
- Játsszunk együtt! (sport és tanulási tevékenységekbe egyaránt beépítve)
- Sakkpalota- Képességfejlesztő program- Polgár Judit módszere alapján (alsó tagozat)
- Élménypedagógia (alsó és felső tagozat)

A tankönyvválasztás szempontjai, tanulmányi segédletek és tan eszközök kiválasztásának egységes elvei: Iskolánkban csak hivatalosan taneszközzé nyilvánított nyomtatott taneszközöket használnak a pedagógusok (tankönyv, munkatankönyv, munkafüzet, térkép, stb.). A különböző tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező iskolai taneszközöket a helyi tanterv alapján a nevelők szakmai munkaközössége határozza meg.

A szülőket a kötelezően előírt taneszközökről az év utolsó szülői értekezletén illetve az évzárón tájékoztatjuk.

1.2 A személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés tevékenységirendszere

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulók személyiségének fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők közvetlen személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon a tanulói közösségek ráhatásán keresztül érvényesül.

Kiemelt feladataink

- A kulcskompetenciák közül kiemelten foglalkozunk az alábbiak fejlesztésével: anyanyelvi, idegen nyelvi, szociális, állampolgári, önálló tanulást segítő, vállalkozói, kulturális.
- A bizalom légkörének megteremtése, az intenzív személyi kapcsolatok kialakítása, figyelembe véve az adott életkori szakaszok jellegzetességeit.
- A személyiség fejleszthető készségeinek, képességeinek mielőbbi felismerése, az Énerősítés tendenciájának beillesztése a pedagógiai folyamatba.
- Elfogadó légkör megteremtése, amelyben szabadon nyilvánulhat meg a tanuló, nem zárva ki a fejlődéshez szükséges kritikát.
- A foglalkozások szerkezetének, időtartamának kialakítása során annak biztosítása, hogy a gyermekek képesek legyenek elmélyülten, eredményesen tevékenykedni és létrehozni egy produktumot.

1.3 Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos fő tevékenységeink

Erkölcsi, érzelmi, önismereti nevelés területén segítjük tanulóinkat a helyes életvezetési szokások kialakításában, a szülő és a gyermek közötti érzelmi-bizalmi kapcsolat erősítésében. Ezeket a feladatokat osztályfőnöki órákon, a délutáni foglalkozásokon, tanulókkal történő beszélgetések során oktatási programban, vagy azon kívül valósítjuk meg:

- mentálhigiénés, egészségnevelési, környezetnevelési programok bevezetésével,
- önismereti, kommunikációs (konfliktuskezelési, relaxációs gyakorlatok, játékok) programok megtartásával a tanulók tanórai és tanórán kívüli tevékenységeinek részeként,
- általános prevenciós programokat alkalmazunk tanórai és/vagy tanórán kívüli szervezeti formákban.

A személyiség fejlődéséhez biztosítjuk:

- a tanulók számára a megfelelő tevékenységi kínálatot,
- a felnőtt és gyermek interakciós kapcsolatának lehetőségét.

A gyermek személyiségének kibontakoztatását az iskola nevelőtestülete a családokkal partneri viszonyban, együttműködve kívánja segíteni.

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Kiemelt tevékenységek, szervezeti formák

A tanulási kudarcok csökkentését, a további tanulói életút sikerességét elsősorban az egyéni haladási ütemet lehetővé tevő differenciált oktatásszervezés, a projektoktatás, a kooperatív tanítási-tanulási technikák alkalmazása biztosítja.

- A kompetenciák fejlesztését a képzés keretében beillesztjük a tanórai tevékenységekbe, vagyis ezek fejlesztése pedagógiailag tervszerűen megkonstruált projektek elvégeztetése útján történhet, valósulhat meg. Tevékenységközpontúságra építünk, mert passzív tevékenység keretében a kompetenciák nem fejlődnek.
- A képességfejlesztés célja: esélyt adni arra, hogy tanulóink saját ütemükben teljesítsék a helyi tantervben leírt követelményeket, s a 6. év végére a fejlesztési területeken is

megfeleljenek az elvárásoknak, illetve a gyorsabban haladók mélyebb tudás birtokába kerüljenek. Célunk továbbá a tanuláshoz szükséges motiváció megteremtése, a munkavégzésre való szocializálás, a tanuláshoz szükséges bemeneti kompetenciák elsajátításával, a tanulók élettervezésének elősegítése, sikerélményhez juttatása a tanulásban.

- Szorgalmazzuk, hogy azok a kulcskompetenciák kapjanak kiemelt szerepet, amelyeknek fejlesztése, megerősítése a tudás alapú, az emberi kapcsolatok humanitására épülő társadalomban elengedhetetlen.

A kulcskompetenciák alábbi képességcsoportjainak fejlesztését preferáljuk:

- kommunikációs képességek,
- olvasás,
- információkezelés,
- döntés,
- szabálykövetés,
- lényeglátás,
- problémamegoldás,
- alkotás,
- kritikai hozzáállás,
- kooperáció,
- szolidaritás.

A tanulási folyamatba bevont értékek (tudomány, művészet, hagyomány, természet, vitális értékek, stb.) közvetítése mellett az értékek átörökítésére, megőrzésére, az értékek védelmére, valamint az értékválasztásra is felkészítjük, illetve orientáljuk a tanulókat.
Fontos feladat, hogy oktatásunk legyen képes kielégíteni az általános iskolai tanulók kíváncsiságát, érdeklődését, játék- és mozgásszükségletét, alkotókedvét.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Célunk a differenciált oktatás, felzárkóztatás, a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók megsegítése, és a tehetséggondozás. Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk lehetőség szerint az idegen nyelvet 4-8. évfolyamon, kiegészítve ezt az alapkészségeket fejlesztő nyelvi alapozás tantárggyal; a digitális kultúra/informatikát 5-8, a magyar nyelvet, matematikát, technikát, kémiát a 7.8. évfolyamon. A csoportbontás feltétele a fenntartó jóváhagyása.

Tehetséggondozás

A **tehetséggondozás** elsősorban az anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, természettudományi, műszaki, művészeti, digitális kompetenciákhoz tartozó képességek kibontakoztatásának segítésére az alábbi feladatokat, tevékenységeket vállalja az iskola nevelőtestülete:

- egyéni képességekhez igazodó tanulás megszervezése,
- az egyéni képességek minél korábbi feltárása, kibontakozási lehetőségeinek biztosítása érdekében alsó tagozatban hangsúlyt fordítunk a mozgáskultúra fejlesztésére – a testnevelés tantárgyon belül tánc-mozgáskultúra óra bevezetésére,
- tehetséggondozó tanórán kívüli foglalkozások:
    - szakkörök,
    - versenyek,
    - vetélkedők,
    - bemutatók

A foglalkozásokat a diákok és a szülők igénye szerint a szakmai munkaközösségek szervezik, annak figyelembe vételével, hogy minden korosztály megtalálja az érdeklődésének megfelelő lehetőségeket. Tanfolyamokat szervezhetnek a nevelőtestület arra vállalkozó tagjai, de akár külső személyek is.

Felzárkóztatás

Célunk, hogy a bármilyen okból hátrányos helyzetű gyermekek is teljesíteni tudják a tantervben előírt követelményeket. Képességeik, készségeik fejlesztésével megfelelő alapot kapjanak a továbbtanuláshoz.

- Tanórán:
    - differenciált egyéni foglalkoztatásokkal,
    - kooperatív módszerek alkalmazásával,
    - részképesség-zavarokkal küzdő gyerekek egyénre szabott, személyre szóló képességfejlesztése fejlesztő foglalkozásokon.
- Tanórán kívül:

- a tananyag egyénre szabott módon való begyakorlása, hiányok pótlása korrepetálásokon,
- beszédzavarok csökkentése, megszüntetése logopédiai foglalkozásokon.

A tanulás helyszínei

- A felső tagozatosok oktatása a tantárgy jellegének és eszközigényének megfelelően kialakított tantermekben, folyik.
- A testnevelés oktatása a tornateremben, az iskola udvarán lévő sportudvaron valósul meg.
- Az oktató-nevelőmunkát segítik a környezetünkben működő kerületi Szabó Ervin Könyvtár, Meteorológiai Intézet, Rózsa Művelődési Ház, Dohnányi Ernő Zeneiskola, Tomory Lajos Múzeum

A tanulás külső színterei:

- kerületi Bókay Uszoda,
- kerületi főkönyvtár,
- honismereti, turisztikai táborok, Erdei iskola
- kirándulási helyek,
- múzeumok, színházak,
- hazai és külföldi tanulmányutak.

Módszerek a tanítási órákon, és az órán kívül

- közlés, ismeretátadás, magyarázat, beszélgetés
- demonstrációs kísérletek,
- képek, ábrák, kísérletek elemzése,
- szakirodalom, tanulás – szemelvényelemzés,
- kutatás, tanulói kísérletezés,
- kiscsoportos foglalkozások, tréningek,
- a számítástechnika felhasználása az oktatásban (e-tanulás),
- média- és mozgóképkultúra felhasználása,
- múzeumi, könyvtári órák,
- tanulmányi kirándulások, külső helyszíni órák, terepgyakorlatok,
- kooperatív tanulási módszerek,
- projektorientált oktatási formák.

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:

- Hagyományőrző tevékenységek
- Diákönkormányzat
- Diákétkeztetés
- Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások
- Iskolai sportkör. Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

- Szakkörök. A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

- Versenyek, vetélkedők, bemutatók. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

- Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok). Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. Iskolánkban évente ismétlődnek azok a téma napok, amelyek a katasztrófavédelemmel, az egészségvédelemmel, az elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel, illetve a honismerettel kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozandó ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskolai éves munkatervben határozzák meg.

- Tanulmányi kirándulások. Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából.

A pedagógiai programban említett programelemek megvalósítása csak abban az esetben lehetséges, ha azt a fenntartó az intézmény mindenkori éves munkatervében jóváhagyja.

Ajánlott helyszínek:

1. évfolyam		
Úti cél:	**Kerületünk nevezetességei**	
Tanulmányi cél:	A kerület nevezetességeinek valamint a helyi közlekedési útvonalaknak és közlekedési eszközöknek a megismerése	
Tanulmányi feladatok:		**Kapcsolódási pontok:**
Előzetes /előkészítő tanulói feladatok: beszélgetés, a kerület megismerése képekben és térképen, a környezeti elemek (út, utca, tér, park, körforgalom, közlekedési eszközök stb.) főbb jellemzőinek megismerése Kirándulás alatti feladatok: a közlekedési eszközök beazonosítása, a legfőbb útvonalak, terek, parkok megnevezése, az iskola és a lakóhely közötti alternatív útvonalak elsajátítása Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok: rajzos élménybeszámoló		Ember és természet, technika- és életvitel: közlekedési eszközök, lakóhelyem és környezete
Tanulói munka terméke:	Kiállítás a készült rajzokból	

2. évfolyam		
Úti cél (fővárosi):	**Gyermekvasút - Hűvösvölgy**	
Úti cél (távolabbi):	**Gyöngyös: Mátra Múzeum, Ócsa Tájház, Sukorói Arborétum** **Egyéb osztályprogramként választható:** *Közlekedési Múzeum, Kispest: öko-játszótér*	
Tanulmányi cél:	Élőhelyek megismerése (erdő, vízpart). Emlősök és madarak jellegzetességeinek megfigyelése. Régi foglalkozások (vadász, halász).	
Tanulmányi feladatok:		**Kapcsolódási pontok:**
Előzetes /előkészítő tanulói feladatok: gyűjtőmunka, beszélgetés és feladatlap kiosztása megfigyelési szempontokkal. Kirándulás alatti feladatok: jegyzetek készítése, rajzok, fotók Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok: feladatlap kitöltése, illetve tabló összeállítása		Ember és természet: Emlősök, madarak jellegzetességeinek megfigyelése. Művészetek: Rajzok készítése. Anyanyelv és irodalom: Rövid szóbeli és írásbeli beszámoló.

Tanulói munka terméke:	Tabló

3. évfolyam		
Úti cél:	**Normafa, Erzsébet-kilátó (János-hegy)**	
Úti cél (távolabbi):	**Budakeszi Vadaspark** **Egyéb osztályprogramként választhatók:** *Veresegyházi Medvefarm, Erdei Vasút (Királyrét), Zebegény (Hajózási Múzeum), Halászbástya, Mátyás templom*	
Tanulmányi cél:	A hely nevezetességeinek, természeti értékeinek, népi kultúrájának megismerése, környezet- és természetvédelemre nevelés	
Tanulmányi feladatok:		**Kapcsolódási pontok:**
Előzetes /előkészítő tanulói feladatok: Gyűjtőmunka: egyéni, páros, csoportos; beszámoló a gyűjtőmunkáról, megfigyelési szempontok adása a kirándulásra. Kirándulás alatti feladatok: jegyzetelés, a megfigyelési szempontok alapján, a látottak megbeszélése, csoportokban, rajzok, képek készítése Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok: szóbeli egyéni beszámolók, csoportmunkában a látottak feldolgozása		Ember és természet: Kapcsolat a növények és állatok között a természetben, az állatok évszakonkénti viselkedése Anyanyelv és irodalom: Versek, elbeszélések, mesék az erdőről, állatokról Vizuális nevelés: Erdő: élményábrázolás
Tanulói munka terméke:	Tabló vagy kirándulási emlékkönyv készítése	

4. évfolyam		
Úti cél (fővárosi):	**Margitsziget**	
Úti cél (távolabbi):	**Szentendre Skanzen**	
Tanulmányi cél:	A főváros nevezetességeinek, természeti értékeinek, építészetének megismerése. Környezet- és természetvédelem	
Tanulmányi feladatok:		**Kapcsolódási pontok:**
Előzetes /előkészítő tanulói feladatok: gyűjtőmunka: egyéni, páros, csoportos beszámoló a gyűjtőmunkáról, megfigyelési szempontok a kirándulásról. Kirándulás alatti feladatok: jegyzetelés megfigyelési szempontok alapján, megbeszélés csoportokban, képek, rajzok készítése. Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok: szóbeli egyéni beszámolók csoportmunkában, a látottak alapján.		Ember és társadalom: Fővárosunk, lakóhelyünk Anyanyelv és irodalom: Történelmi nevezetességeink, verek, elbeszélés, ismeretterjesztő szövegek Vizuális nevelés: Képalkotás élmény alapján
Tanulói munka terméke:	Tabló vagy kirándulási emlékkönyv	

5. évfolyam	
Úti cél:	**Aquincumi Múzeum** **Egyéb osztályprogramként választhatók:** Várnegyed és Magyarság Háza, *Művészetek Palotája, Láthatatlan kiállítás*

<table>
<tr><td>Tanulmányi cél:</td><td colspan="2">Múzeumpedagógiai foglakozás tárlatvezetéssel (Közösségfejlesztés. Viselkedéskultúra: múzeumlátogatás alapvető szabályai.)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tanulmányi feladatok:</td><td>Kapcsolódási pontok:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Előzetes /előkészítő tanulói feladatok:
Az osztályfőnöki, honismeret, történelem, magyar, rajz órákon összehangolt tanári útmutatás segítségével történő felkészülés.
A múzeum honlapjának megismerése.
Kirándulás alatti feladatok:
Interaktív foglalkozáson való közreműködés.
Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok:
Ajánlás a többi évfolyam számára,
plakátkészítés.5.-es portfolió készítése.</td><td>Történelmi és művészettörténeti ismeretek. (történelem, magyar, rajz tantárgyak.) Magyarországi emlékek, honismeret.</td></tr>
<tr><td>Tanulói munka terméke:</td><td colspan="2">Bemutató, kiállítás az osztály, illetve az iskola számára.</td></tr>
<tr><td>További javaslatok:</td><td colspan="2"><table>
<tr><th>Budapest</th><th>Vidék</th></tr>
<tr><td>Aquincum</td><td>Székesfehérvár</td></tr>
<tr><td>Szépművészeti Múzeum-Egyiptomi kiállítás</td><td>Kiskőrös</td></tr>
<tr><td>Szent István Bazilika</td><td>Székesfehérvár – Tác Gorsium</td></tr>
<tr><td>Magyar Nemzeti Múzeum</td><td>Vácrátóti Arborétum</td></tr>
<tr><td>Naplás-tó tanösvény és kilátó</td><td></td></tr>
<tr><td>Noé Állatmenhely</td><td></td></tr>
<tr><td>Sétahajózás a Dunán, Budapest nevezetességei</td><td></td></tr>
</table></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="3">6. évfolyam - fővárosi program</th></tr>
<tr><td>Úti cél (fővárosi):</td><td colspan="2">Városliget: Vajdahunyad vár, Fővárosi Állat- és Növénykert
Egyéb osztályprogramként választhatók: Budai Vár, Hadtörténeti Múzeum, Várkert Bazár, Sziklakápolna, Csodák Palotája, Repülőtéri Skanzen</td></tr>
<tr><td>Tanulmányi cél:</td><td colspan="2">A millenniumi történelmi emlékhelyek megtekintése, tanulmányi séta a Vajdahunyad várban, az Állatkertben</td></tr>
<tr><td>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:</td><td colspan="2">A középkori magyar történelem nagy alakjai, építészeti emlékei, hazai és egzotikus állatok Budapesten</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tanulmányi feladatok:</td><td>Kapcsolódási pontok:</td></tr>
<tr><td colspan="2">- Előzetes /előkészítő tanulói feladatok: kiselőadási témák jeles történelmi személyekről, építészeti stílusokról, épületekről.
- Kirándulás alatti feladatok: jegyzetek, fényképek, videofelvételek készítése a megtekintettekről
- Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok: beszámoló kiselőadások, prezentációk megtartása, tablókészítés, videók megtekintése</td><td>Történelem: Az Árpád-kor alakjai és emlékei
Magyar: Mondák a Hunyadiak koráról
Rajz: neoromán, neogót építészeti emlékek
Természetismeret: Egzotikus állatok
Testnevelés: sorverseny a Városligeti nagyréten</td></tr>
<tr><td>Tanulói munka terméke:</td><td colspan="2">Tablók, fotók, prezentációk, videó fájlok</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="3">6. évfolyam – fővároson kívüli program</th></tr>
<tr><td>Úti cél (távolabbi):</td><td colspan="2">Visegrád</td></tr>
<tr><td>Tanulmányi cél:</td><td colspan="2">A középkori magyar történelmi és művészeti emlékek</td></tr>
<tr><td>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:</td><td colspan="2">A kor építészeti, művészeti és történelmi helyben található emlékeinek felfedezése, megismerése, információk feldolgozása.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tanulmányi feladatok:</td><td>Kapcsolódási pontok:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Előzetes /előkészítő tanulói feladatok:
- I. Károly és Hunyadi Mátyás uralkodásának kora

Kirándulás alatti feladatok:
- Kiselőadások megtartása, rajzok, fényképek készítése

Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok:
- Tablók, prezentációk készítése</td><td>Történelem: Az Anjou-k és a Hunyadiak kora;
Természetismeret: A Dunakanyar természetrajza
Magyar: reneszánsz irodalom
Mondák a Hunyadiak koráról
Rajz: reneszánsz építészet, szobrászat;
Testnevelés: gyalogtúrázás</td></tr>
<tr><td>Tanulói munka terméke:</td><td colspan="2">Tablók, rajzok, prezentációk, fényképek</td></tr>
<tr><td>További javaslatok:</td><td colspan="2"><table>
<tr><th>Budapest</th><th>Vidék</th></tr>
<tr><td>Budai Vár (Kapisztrán tér, Mátyás templom, Oroszlános Udvar, Magyar Nemzeti Galéria – XIX. századi történelmi festészet gyűjtemény)</td><td>Szigetvár</td></tr>
<tr><td>Városi séta Budapest reformkori városrészeiben</td><td>Eger</td></tr>
<tr><td>Hadtörténeti Múzeum (jelenleg felújítás alatt)</td><td>Mohács</td></tr>
<tr><td>Merzse mocsár tanösvény és kilátó</td><td>Ócsai mocsár és Árpád-kori templom</td></tr>
<tr><td>Magyar Nemzeti Múzeum</td><td>Dinnyés – Pákozd</td></tr>
<tr><td>Néprajzi Múzeum</td><td>Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre</td></tr>
<tr><td>Aeropark</td><td>Pécs, török kori emlékek, Csontváry és Vasarely kiállítások</td></tr>
<tr><td>Sétahajózás a Dunán, Budapest nevezetességei</td><td>Esztergom</td></tr>
<tr><td></td><td>Vácrátóti Arborétum</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

7. évfolyam	
Úti cél (fővárosi):	**Hősök tere-Andrássy út-Városliget** **Egyéb osztályprogramként választhatók:** *Országház*

<table>
<tr><td>Úti cél (távolabbi):</td><td colspan="2">Székesfehérvár, Pákozd</td></tr>
<tr><td>Tanulmányi cél:</td><td colspan="2">Székesfehérváron az államalapítás, a pákozdi emlékparkban a magyar történelem kiemelkedő, stratégiailag fontos csatáinak körülményeit és hadvezéreit bemutató kiállítások megtekintése (szabadságharc, II. világháború).</td></tr>
<tr><td>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:</td><td colspan="2">hazaszeretetre nevelés, magyarságtudat erősítése, közösségépítés</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tanulmányi feladatok:</td><td>Kapcsolódási pontok:</td></tr>
<tr><td colspan="2">- Előzetes /előkészítő tanulói feladatok: útvonaltervezés, tanulói kutatómunka a szabadságharc csatáiról, a legitim koronázás kellékeiről
- Kirándulás alatti feladatok: feladatlap, megfigyelési szempontok, fotózás, jegyzetkészítés
- Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok: élménybeszámoló, tablókészítés</td><td>földrajz - térképismeret
történelem – forradalom és szabadságharc
magyar irodalom – A kőszívű ember fiai
kommunikáció
informatika</td></tr>
<tr><td>Tanulói munka terméke:</td><td colspan="2">Úti beszámolók, emlékalbum</td></tr>
<tr><td>További javaslatok:</td><td colspan="2"><table>
<tr><th>Budapest</th><th>Vidék</th></tr>
<tr><td>Városi séta Budapest dualizmus kori városrészeiben</td><td>Gödöllői Királyi Kastély</td></tr>
<tr><td>Várkert Bazár Új világ született 1914-1922 c. kiállítás</td><td>Várpalota – Trianon Múzeum</td></tr>
<tr><td>Országház</td><td>Ipolytarnóc</td></tr>
<tr><td>Hadtörténeti Múzeum (jelenleg felújítás alatt)</td><td>Pécs, török kori emlékek, Csontváry és Vasarely kiállítások</td></tr>
<tr><td>Magyar Nemzeti Múzeum</td><td>Tatabánya Turul, lapidárium, tatai vár</td></tr>
<tr><td>Csodák Palotája</td><td>Nagycenk, Fertőd, Fertőrákos</td></tr>
<tr><td>Budapesti Vasúttörténeti Park</td><td>Vácrátóti Arborétum</td></tr>
<tr><td>Magyar Zene Háza</td><td></td></tr>
<tr><td>Sétahajózás a Dunán, Budapest nevezetességei</td><td></td></tr>
</table></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="3">8. évfolyam</th></tr>
<tr><td>Úti cél (fővárosi):</td><td colspan="2">Gellérthegy, Citadella és a Szabadság szobor
Egyéb osztályprogramként választhatók: Terror Háza, Kisfogház, Láthatatlan Kiállítás</td></tr>
<tr><td>Úti cél (távolabbi):</td><td colspan="2"><u>Szeged</u>-Ópusztaszer</td></tr>
<tr><td>Tanulmányi cél:</td><td colspan="2">Szeged: A város történelmi nevezetességeinek megtekintése.</td></tr>
<tr><td>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:</td><td colspan="2">Aradi Vértanúk, Széchenyi István, Építészet, Földrajz (Folyók világa), Közösségépítési, Hon-és népismeret, Városismeret</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tanulmányi feladatok:</td><td>Kapcsolódási pontok:</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="2">Előzetes /előkészítő tanulói feladatok: kutatómunka, felkészülés kiselőadások megtartására
Kirándulás alatti feladatok: helyszíni kiselőadások
Visszacsatolás, kirándulás utáni tanulói feladatok: iskolai honlapra képi és írásos beszámoló készítése, tabló készítése</td><td>történelem: 1848-49-es forradalom és szabadságharc, földrajz: várostípusok, Tisza-szabályozás, az Alföld mezőgazdasága, hungarikumok irodalom: Petőfi: A Tisza, Juhász Gyula munkássága</td></tr>
<tr><td>Tanulói munka terméke:</td><td colspan="2">tabló, honlapra beszámoló</td></tr>
<tr><td>További javaslatok:</td><td colspan="2"><table>
<tr><th>Budapest</th><th>Vidék</th></tr>
<tr><td>Memento Park</td><td>Szeged</td></tr>
<tr><td>Városi séta az 1956-os forradalom és szabadságharc budapesti helyszínein</td><td>Debrecen</td></tr>
<tr><td>Terror Háza</td><td>Szentendre</td></tr>
<tr><td>Sziklakórház Atombunker Múzeum</td><td>Nagycenk, Fertőd, Fertőrákos</td></tr>
<tr><td>301-es parcella, Kisfogház</td><td>Vácrátóti Arborétum</td></tr>
<tr><td>A Városliget nevezetességei</td><td></td></tr>
<tr><td>Sétahajózás a Dunán, Budapest nevezetességei</td><td></td></tr>
</table></td></tr>
</table>

1.4 Iskolai egészségnevelési program

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

a) a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
   - testnevelés órák;
   - játékos, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon;
   - az iskolai sportkör foglalkozásai;
   - tömegsport foglalkozások;
   - úszásoktatás;

b) a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagai;

c) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;

d) évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (témanap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;

e) az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök;
- minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az ötödik-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan;

f) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele
   - félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
   - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
  - a táplálkozás,
  - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
  - a családi és kortárskapcsolatok,
  - a környezet védelme,
  - az aktív életmód, a sport,
  - a személyes higiénia,
  - az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
  - a szexuális fejlődés

  területén.

1.5 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;

- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	**ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK**
biológia	- rovarcsípések - allergiás reakciók - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés

kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés - mechanikai sérülések
fizika	- égési sérülések - forrázás
testnevelés	- sportsérülések
technika és tervezés	- mechanikai sérülések

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon a közösségi nevelés tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja, teendők allergiás reakciók esetén; valamint lehetőség szerint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy közösségi nevelés tanóra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (témanap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

1.6 Környezetnevelési/fenntarthatósági program

A környezetnevelés

Célja: Segítse a tanulókat a környezettudatos, megfelelő ismeretekkel, készségekkel, kompetenciákkal – elsősorban természettudományi, műszaki – rendelkező és elhivatott állampolgárokká válni, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén. Felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni és közös tetteikben.

Fő nevelési feladataink

- A tanulók természettudományos gondolkodásmódjának fejlesztése
- Önmagukért és másokért, a környezetért érzett felelősségtudat kialakítása. A természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer (érzelmi, értelmi esztétikai és erkölcsi) megalapozása.
- A kritikai gondolkodás, problémamegoldó képesség, kezdeményezőkészség fejlesztése.
- A környezet ismeretével és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás kialakítása.

Fő tevékenységek

- Az iskola külső és belső környezeti értékeinek megismerése, védelme.
- A belső környezet alakítása:
    - esztétikus, egészséges tantermek,
    - dekorációknál a természetes anyagok előnybe részesítése,
    - élő növények telepítése, gondozása a tantermekben, folyosókon,
    - az iskola környezetének szépítése, parkosítása,
    - környezetbarát anyagok felhasználása,
    - tiszta, rendezett környezet biztosítása.
- Természetes anyagokból készült játékok, díszítő elemek alkalmazása.
- Energiatakarékossággal és újrahasznosítással kapcsolatos feladatok adása a tanulóknak, (papírgyűjtés, vízcsap elzárás, szelektív hulladékgyűjtés, felesleges világítás mellőzése stb.)
- Aktuális környezetvédelmi események megjelenítése különböző információhordozókon.
- Környezetért felelős aktív kiscsoportok és tágabb közösségek kialakítása, működtetése.
- A Föld Napja, A fák és a madarak napja és a Környezetvédelmi világnap alkalmából rendezvények, programok szervezése.

A környezeti nevelés színterei

Tanórákon belül:

A környezettudatosság érvényesítése a műveltségi területeken, tantárgyakban.

Tanórákon kívül:

- napközis foglalkozások,
- az iskola szabadidős programjai,

- iskolai tehetséggondozó versenyek – vetélkedők (egyéni, csoportos),
- táborok, Erdei iskola
- külső helyszíni órák,
- tanulmányi kirándulások,
- környezetismereti séták,
- szakkörök,
- szelektív hulladékgyűjtés (elem, papír, stb.),
- a szülőket tájékoztatjuk az iskolában folyó környezeti nevelés tevékenységeiről, ösztönözzük, hogy részeseivé váljanak a célok megvalósításának. A szülőket meghívjuk közös kirándulásokra, rendezvényekre.

1.7 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A kulcskompetenciák közül elsősorban a szociális, állampolgári kompetencia fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt.

Célok:

- elvi törekvés az ismeretszerzésre, a másság elfogadására, a jogszerű magatartásra, a közösség növekvő érdekeinek elfogadására;
- az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű fejlesztése;
- a tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében;
- az önkormányzás képességének kialakítása, fejlesztése a diákönkormányzat működtetésével;
- a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése;
- a közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása, a tanulói közösségekre jellemző, az összetartozást erősítő viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek kialakítása, ápolása.

A feladatok megvalósítása érdekében:

- a kezdeti időktől tájékozódunk tanítványaik családi körülményeiről, képességeiről, szociális érettségéről,
- igyekszünk megismerni a tanulók belső mozgatórugóit, motívumait, ugyanakkor a közösséggel való kölcsönhatásban tanulmányozzuk, értékeljük őket,
- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel,

- az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció normáinak és helyes formáinak kialakítására törekszünk,
- a törvényesség, az állampolgári jogok tiszteletben tartására, demokratikus magatartásformák kialakítására neveljük tanulóinkat, jogkövető magatartás kialakítására törekszünk,
- az életkornak megfelelő feladatok (felelősi tevékenységek, megbízatások) adásával fejlesztjük a tanulók életkorral változó közösségi magatartását,
- a diákönkormányzat folyamatos működtetésével, annak támogatásával szervezzük az iskolai közösségi életet:
    - a diákönkormányzat működtetésével biztosítjuk a diákok érdekeinek képviseletét,
    - megismertetjük a tanulókkal a velük szemben támasztott követelményeket, kihasználva a kortársképzésben résztvevő tanulók aktív segítségét is,
    - olyan programok kidolgozására és megvalósítására törekszünk, amely arra ösztönzi a közösségeket, családokat, az egyéneket, hogy biztonságos környezetet teremtsenek.

1.8 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

1. A pedagógus felelősséggel és önállóan a tanulók nevelése érdekében végzi munkáját. Munkaköri kötelezettségeit és annak kereteit az érvényben lévő köznevelési szabályozók, az iskolai munkaterv, a nevelőtestület határozatai, továbbá az intézményvezető útmutatásai határozzák meg. Nevelő-oktató munkáját a Pedagógiai programban megfogalmazott egységes elvek alapján, az annak megfelelő módszerek megválasztásával végzi.
2. A pedagógus alaptevékenysége azokat a tanórai és tanórán kívüli teendőket foglalja magába, amelyek az intézmény rendeltetése szerint nevelő-oktató munkából az egyes munkaköröknek (tanító, tanár) megfelelően minden nevelőre kötelezően vonatkoznak.
3. Közreműködik az iskolaközösség alakításában és fejlesztésében.
   Alkotó módon részt vállal:
    - a nevelőtestület újszerű törekvéseiből,
    - a közös vállalások teljesítéséből,
    - az ünnepélyek és megemlékezések rendezéséből,
    - az iskola hagyományainak ápolásából,

- tanulók folyamatos felzárkóztatásából,
- a tehetséggondozást szolgáló feladatokból,
- pályaválasztási feladatokból,
- a gyermekvédelmi tevékenységből,
- a tanulók egész napos foglalkoztatásának tervezéséből, szervezéséből, irányításából,
- a diákönkormányzat alakításából,
- az iskolai élet demokratizmusának fejlesztéséből.

4. Tanítási (foglalkozási) órán minőségi munkát végez (felkészülés, szervezés, ellenőrzés, értékelés).
5. A nevelő-oktató munkával összefüggő megbeszéléseken, értekezleteken, munkaközösségi munkában aktívan részt vesz, támogató attitűdöt gyakorol.
6. Folyamatosan képezi önmagát, részt vesz továbbképzéseken.
7. A feladatköréhez tartozó és számára kijelölt adminisztratív és szervezési feladatokat gondosan elvégzi.
8. Nevelő-oktató munkáját tervszerűen végzi, tanmenet alapján dolgozik. A tanmenetet az intézményvezető által meghatározott időpontban a munkaközösség-vezető véleményével, az intézményvezetőnek jóváhagyásra bemutatja. Ha az alapdokumentumok nem változnak, a bevált tanmenetet – folyamatos kiegészítéssel – több éven át használhatja. Saját tanmenettel minden pedagógusnak rendelkeznie kell, melyet ellenőrzéskor kérésre be kell mutatni.
9. A témazáró dolgozatok, mérések megíratását egy héttel előre jelzi a tanulóknak és bejegyzi a KRÉTA naplóba. Az írásbeli dolgozatokat, felmérő és témazáró feladatokat legkésőbb 5 napon belül kijavítja, eredményüket a KRÉTA naplóban az eredményhirdetés napján rögzíti. A feleletek értékelése a tanulók felé azonnal, a KRÉTA naplóba való bejegyzése a felelet napján megtörténik. A házi feladatokat a tanulókkal egyeztetett időpontban ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli. Az alsó tagozaton az írásgyakorlatokat a következő órára javítja.
10. Részt vesz az iskola szülői értekezletein, fogadóórát tart.

A pedagógus kötelezettségei

1. Az oktatói tevékenység során az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetíti.

2. Nevelő és oktató tevékenysége során figyelembe veszi a tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociális helyzetét, fejlettségét, fogyatékosságát, segíti a tanuló képességének, tehetségének kibontakozását, illetve a bármilyen okból hátrányos helyzetben lévő gyermek felzárkóztatását a tanulótársaihoz.
3. A tanulók részére az egészségügyi és a testi épség megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, és ezek elsajátításáról meggyőződik. A hiányzó tanulók esetében gondoskodik ezek pótlásáról.
4. Ha a tanuló balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, megteszi a szükséges intézkedéseket.
5. Közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
6. Tiszteletben tartja a tanulók jogait, emberi méltóságát. Gondoskodik erkölcsi védelmükről, személyi fejlődésükről.
7. A tanulók, a szülők személyiségjogait érintő információkat megőrzi, egyéb esetben a közalkalmazotti törvényben foglaltak szerint jár el. Az iskola belső ügyeire vonatkozó információkat nem szolgáltatja ki.
8. A tanuló életkorának, fejlettségének figyelembevételével sajátíttatja el a közösségi együttműködés szabályait, s törekszik annak betartatására.
9. A gyermekek részére az etikus viselkedéshez szükséges ismereteket átadja, és ezek elsajátításáról meggyőződik.
10. Rendszeresen tájékoztatja a tanulókat és szülőket az őket érintő kérdésekről, s szükség esetén a tanulók jogainak, vagy fejlődésének érdekében megteendő intézkedésekről.
11. A szülő és a tanuló javaslataira érdemi választ ad.
12. Törvényi előírások szerint továbbképzésben vesz részt.
13. Részt vesz a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók komplex korai jelző- és támogató rendszerének keretében elvégzendő feladatok ellátásában az intézményvezetés/szakmai munkaközösség által meghatározottak szerint.

A tanító, szaktanár feladatai

1. Az általa tanított tantárgyra tematikus, éves tanmenetet készít, az aktuális követelményeket figyelembe véve.
2. A tanítási órákra felkészül, az írásbeliség a kezdő nevelőknél kötelező.
3. Adminisztratív feladatait pontosan vezeti (napló, tájékoztató füzet).

4. A tanulók számára a témazáró dolgozatot a pedagógiai programnak megfelelően előre jelzi.
5. A tantermek, a felelősségére bízott szertárak rendjéért, biztonságáért felelősséggel tartozik
6. A tanulók füzetét számonkérés alkalmával láttamozza és jelzi az esetleges hiányokat.
7. Személyi adataiban történt változást (név, lakcím, szabadság idején a tartózkodási helyét) a titkárságnak jelenti.
8. Távolmaradását előzetesen (megelőző nap délután vagy adott napon reggel 7^{30}ig) jelentenie kell az intézmény vezetésének, hogy feladatának ellátásáról helyettesítővel gondoskodni lehessen. A hiányzó pedagógus köteles a várhatóan egy hetet meghaladó hiányzásának kezdetekor tanmeneteit az intézményvezető-helyetteshez eljuttatni, hogy akadályoztatása esetén a helyettesítő tanár biztosíthassa a tanulók számára a tanmenet szerinti előrehaladást.
9. Az iskolai rendezvényeken a részvétel kötelező.
10. A tanítási időn kívül a tanév programjának megfelelően szakmai tanácskozáson, értekezleteken részt vesz.
11. Kötelezettségek be nem tartása esetén fegyelmi eljárás kezdeményezhető.
12. Oktató-nevelő tevékenysége során ellátja a tehetséggondozás, tehetség-kiválasztás feladatát, tevékenységét.
13. A nevelés-oktatás biztonságos és balesetmentes körülményeit megteremti.
14. A fentieken kívül elvégzi azokat a feladatokat, amelyekkel az intézményvezető vagy helyettese megbízza.

Napközis/tanulószobai nevelői feladatai

1. A napközis, tanulószobás tanulók rendszeres, hatékony foglalkoztatása érdekében foglalkoztatási tervet készít.
2. A foglalkoztatási terv keretében biztosítja a tanulók részére a másnapi felkészülést:
   - megismerteti velük az önálló és módszeres tanulást,
   - szükség esetén segítséget nyújt a felkészüléshez,
   - rendszeresen ellenőrzi az elkészített házi feladatokat,
   - rendszeresen együttműködik a csoportot tanító pedagógusokkal.
3. A tanítási órák végeztével a felügyeletére bízott tanulók csoportját ebédelteti, melynek során gondoskodik a kulturált étkezési szokások megismertetéséről, a személyi higiénia szabályainak megtartásáról.

4. A csoportja számára napi rendszerességgel kulturális, sport, játék és munkafoglalkozásokat szervez.
5. Részt vesz az iskolai rendezvényeken.
6. Tanítási időn kívül – a tanév programjának megfelelően – szakmai tanácskozáson, értekezleten részt vesz.

A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül.
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül.
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri kötelességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óraközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).

- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.
- A gyakornok vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényein.
- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.

A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- A pedagógusra bízott vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott munkaközösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

1.9 Az osztályfőnöki munka tartalma

Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű, az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Együttműködik a gyermekvédelmi feladatok összehangolásával foglalkozó intézményvezető-helyettessel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.

- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékosságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti, a mulasztásokat a KRÉTA naplóban. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az E-naplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.

- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.
- Az osztályfőnöki munkaközösség munkaterve/intézményvezetés rendelkezése alapján, nyomon követi a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók tanulmányi eredményeinek alakulását, egységes szempontok alapján kidolgozott nyilvántartást vezet róluk, tanév végén az erre rendszeresített statisztikai adatfelületen/statisztikai adatlapon rögzíti az ezzel kapcsolatos adatokat. Részt vesz a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók korai jelző- és pedagógiai támogató rendszerének működtetéséhez szükséges teendők ellátásában.

Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

A tanév elején összeállított munkaterv tartalmazza az alábbiakat:

- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
- Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
- Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
- Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
- Az osztály diákközösségének vezetői.
- Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.

Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dicséretek száma tantárgyanként a tanév végén

- Példamutató magatartásért adott dicséretek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dicséretek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
    - A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
    - Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
    - Továbbtanulás iskolatípusok szerint

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók)
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka)
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei)
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók)
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel)
- A szülői házzal való kapcsolat (a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával)

- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
    - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
    - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
    - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

1.10 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos feladatok

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük:

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű
- tanulók egyéni fejlesztését.

Sajátos nevelési igényű tanulók (SNI)

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl utazó gyógypedagógus vezetésével – habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:
    - utazó gyógypedagógus végzettségű pedagógus fogadása,
    - a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,

- a szakértői bizottság által javasolt értékelési formák alkalmazása,
- képességfejlesztő játékok, eszközök.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek (BTMN)

- szoros kapcsolat létesítése a helyi intézményekkel, szakértői bizottsággal, és gyermekjóléti intézményekkel,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök működtetése;
- a szülőkkel való együttműködés;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A tehetség, a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- szoros kapcsolat kialakítása a helyi intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;

- a tanulók háromhavonkénti fejlesztő értékelése a szülőkkel közösen;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a szülőkkel való együttműködés;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

1.11 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény kapcsolattartási formái

Az iskolavezetés és a nevelőtestület együttműködése

- A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.
- Az együttműködés fórumai:
  - az iskolavezetés ülései,
  - a különböző értekezletek,
  - megbeszélések,
- Ezen fórumok időpontját az iskola munkaterve határozza meg.
- Az iskolavezetés az aktuális feladatokról a tanári szobában elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon, elektronikus úton keresztül értesíti a nevelőket.
- Az iskolavezetés tagjai kötelesek:
  - az iskolavezetés ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
  - az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az iskolavezetés felé.
- A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, illetve az SZMK-val.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

- Az iskolában tevékenykedő munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a munkaközösségek vezetői felelősek.

- A munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
  - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
  - iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
  - iskolán kívüli továbbképzések,
  - a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek
  - iskolai ünnepek, megemlékezések felelősei.
- A munkaközösségek vezetői az iskolavezetés ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

Az SZMK és az iskola közösségeinek együttműködése

- Az SZMK az iskola közösségeivel az SZMK teljes jogú tagjain és a meghívottakon keresztül tartja egymással a kapcsolatot.
- Az SZMK tagjai rendszeres időközönként – évente legalább 3 alkalommal – kötelesek tájékoztatni az általuk képviselteket az SZMK tevékenységéről, valamint kötelesek az általuk képviseltek kérdéseit, véleményét, javaslatait az SZMK felé továbbítani.
- Az SZMK ülésein állandó meghívottként az alábbi személyek vehetnek részt:
  - az iskola igazgatója
  - az iskola igazgató-helyettesei
- Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az iskola igazgatója rendszeresen – évente legalább 2 alkalommal – köteles tájékoztatni az SZMK-t.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat segítő pedagógus és az osztályfőnökök tájékoztatják:
  - az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
  - a diákönkormányzatot segítő pedagógus szükség szerint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,

- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.
- A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján – az iskola vezetéséhez, az osztályfőnökükhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

- A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.
- A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
- A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
  - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
  - sportélet;
  - túrák, kirándulások szervezése;
  - kulturális, szabadidős programok szervezése;
  - a tanulók tájékoztatása.
- Ezekben a kérdésekben
  - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
  - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
- Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
- A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
  - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott

rendelkezéseinek elfogadása előtt,
    - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
    - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
    - a házirend elfogadása előtt.
- A diákönkormányzatot az iskola vezetésével, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzatot segítő pedagógus képviseli.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Egyéni megbeszélések
   Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

b) Szülői értekezlet
   Feladata:
   - a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
   - a szülők tájékoztatása
     - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
     - a helyi tanterv követelményeiről,
     - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
     - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
     - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
     - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetése felé.

c) Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

A szülői értekezletek, a fogadóórák időpontját az iskolai munkaterv határozza meg.

A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján az iskola vezetéséhez, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, illetve az SZMK-hoz fordulhatnak.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, nevelőtestületével, illetve az SZMK-val.

A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola honlapján valamint az iskola igazgatójától és nevelőitől kaphatnak tájékoztatást.

Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.

A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján;
- az iskola fenntartójánál;
- az iskola irattárában;
- az iskola nevelői szobájában;

Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola vezetésének állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- az intézmény fenntartójával,
- a területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal,

- az étkeztetéssel kapcsolatban az érintett szervezettel,
- a kerületi pedagógiai szakszolgálattal,
- a helyi oktatási intézmények vezetőivel és tantestületeivel,
- a területileg illetékes nevelési tanácsadóval.

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

- az iskolát támogató Gulner Alapítvány kuratóriumával,
- a kerületi közművelődési és sportintézményekkel.

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola munkaterve rögzíti.

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola vezetése rendszeres kapcsolatot tart fenn az iskola-egészségügyi dolgozókkal (iskolaorvos, védőnő, iskolai fogászat), és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi feladatainak koordinálásáért felelős intézményvezető-helyettes rendszeres kapcsolatot tart fenn a kerületi gyermekjóléti szolgálattal. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató a felelős.

Az iskola helyiségeit, épületét térítésmentesen használhatják az iskola osztályközösségei.

A nevelők szakmai, pedagógiai munkájának segítésének, fejlesztésének céljából az iskolában működő munkaközösségek bekapcsolódnak a kerületi munkaközösségek munkájába.

1.12 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, nem osztályozható és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel

- osztályozóvizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
- javítóvizsga esetén, a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

Az osztályozó- és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

1.13 Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei

Az első évfolyamba lépés feltételei

Iskolánk a beiratkozási körzetéből minden tanulót felvesz. A beiskolázási körzeten kívüli tanulók felvételéről a szülő kérésének alapján, az osztályok létszámát figyelembe véve az iskola igazgatója dönt.
Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári év augusztus 31. napjáig a hatodik évét betöltse.
Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben kell teljesíteni.
Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.

Az első osztályba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- A gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító, valamint Születési anyakönyvi kivonat,
- és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány,
- Az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás,
- Az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás lehet,
- Óvodai szakvélemény,
- Nevelési tanácsadás keretében végzett iskolaérettségi szakértői vélemény,
- Sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a Szakértői Bizottság szakértői véleménye.

Az intézménybe lépés az iskola felsőbb évfolyamain

Az intézmény helyi tantervéhez (nyelvtanítás, tankönyvhasználat, stb.) hasonló típusú iskolából érkezett tanulók felvétele (átvétele) bizonyítványuk alapján történik.

Eltérő vagy részben eltérő tantervű oktatás esetén az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket nem tanult. Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból az előírt követelményeknek nem felelt meg, a vizsgát két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, a szülő egyetértésével marad az adott évfolyamon vagy az előző évfolyamon folytatja tanulmányait.

A körzeten kívüli tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minősítésű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

2-8. osztályba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló születési anyakönyvi kivonatát,
- a szülő személyi igazolványát, lakhelyét igazoló kártyáját,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot (távozási bizonyítványt).

2.HELYI TANTERV

2.1 A választott kerettanterv megnevezése

Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára

Az egyes évfolyamok közötti követelményeket és a továbbhaladás feltételeit a 2020-2021-ben elfogadott teljes intézményi Helyi tanterv tartalmazza. (Mellékletben.)

2.2 Az iskolában tanított kötelező és választható tantárgyak és óraszámaik

Alsó tagozat, 1-4 évfolyam

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Írás	4	-	-	-
Olvasás	4	-	-	-
Magyar nyelv és irodalom	-	8	6	6
Angol nyelv	-	-	-	2
Matematika	5	5	5	4
Etika/ Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Digitális kultúra	-	-	1	1
Összes heti óra	24	24	24	27

Felső tagozat, 5-8. évfolyam

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3,5	4
Angol nyelv	3	3	3	3
Emelt angol/ nyelvi alapozás	2	2	2	2
Matematika	4	4	3,5	4
Etika/ Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Természetismeret	2	2	-	-
Fizika	-	-	1	2
Kémia	-	-	2	1

Biológia	-	-	1,5	1,5
Földrajz	-	-	1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Hon- és népismeret	-	1	-	-
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	-
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Összes heti óra	29	29	31	31,5

Az aktuálisan kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

ÉVFOLYAM	Tantárgy	Hozzáadott óraszám
1. évfolyam	Olvasás és Írás	+1 óra
	Matematika	+1 óra
2. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	+1 óra
	Matematika	+1 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	+1 óra
	Matematika	+1 óra
4.évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	+1 óra
	Környezetismeret	+1 óra
5.évfolyam	Angol/nyelvi alapozás	+1 óra
6.évfolyam	Angol/nyelvi alapozás	+2 óra
	Matematika	+1 óra
7. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	+0,5 óra
	Matematika	0,5 óra
	Angol/nyelvi alapozás	+2 óra
8. évfolyam	Matematika	1 óra
	Angol/nyelvi alapozás	+2 óra

Iskolánk az ötödik évfolyamon választható Dráma és tánc, illetve Hon- és népismeret tantárgyak közül a Hon- és népismeret tantárgyat tanítja, hatodik évfolyamon, heti 1 órában.
Az adott tanév tantárgyi és személyi feltételeinek megfelelően csoportbontásban tanított tantárgyak (a finanszírozott órakeret terhére): angol nyelv (4-8. évfolyam), magyar-matematika (7-8. évfolyamon), digitális kultúra - technika és tervezés (5-8. évfolyamon), digitális kultúra - kémia (8. évfolyam).

2.3 A továbbhaladás feltételei évfolyamonként

BESZÉD ÉS OLVASÁS 1-2. évfolyamon

OLVASÁS ÉS SZÖVEGÉRTÉS 3-4. évfolyamon

Évfolyam	Képességek	Ismeretek/ Elvárt tudás
Első évfolyam elején	**Iskolaérettség**	
Első évfolyam végén	**Kommunikáció**	– Tudja a tanuló tisztán ejteni a hangokat. – Váljon szokásává a köszönés. – Tudjon udvariasan megszólítani felnőtteket, gyerekeket. – Tudjon helyesen bemutatkozni.
	Olvasás	– Minden kis-és nagybetű biztonságos ismeretében tudjon a tanuló némán és hangosan olvasni 10 soros szöveget, szótagolva (három vagy annál több szótagú szavak esetén). – Készüljön fel (2-4 perc alatt) az előzőleg megbeszélt 5 mondatos szöveg hangos olvasására. – A hangos olvasás során képezze helyesen a hangokat, jelezze szünettel a mondatok végét, időtartam hibát legfeljebb néhányszor (1-3 alkalommal) követhet el. – Felszólításra segítséggel javítsa a hangos olvasási hibáit.
	Szövegértés	– Szövegértése mind hallás után, mind néma olvasást követően megfelelően (5 kérdésből, 2 hibát ejthet) teljesüljön. – Szó- kép összepárosítása (10 kép- szó) – Tudjon kép alapján összefüggő mondatokat alkotni (legalább hármat).
	Memoriterek	– 4 szabadon választott mondóka – 2 nyelvtörő – Nemes Nagy Ágnes: Gesztenyefalevél – Kölcsey Ferenc: Himnusz első versszaka – Petőfi Sándor: Nemzeti dal- részlet (első versszak) – Vörösmarty Mihály: Szózat- részlet (első versszak) – Móra Ferenc: A cinege cipője – Weöres Sándor: Száncsengő – Kortárs magyar költők szabadon választott 2 verse – 3 magyar közmondás
Második évfolyam végén	**Kommunikáció**	– Szókapcsolatokat és rövid egyszerű mondatokat tudjon helyes hangsúllyal és hanglejtéssel ejteni.

		– Tudjon kérni a helyes nyelvi formák alkalmazásával. – Tudjon tudakozódni a helyes nyelvi formák alkalmazásával. – Tudakozódásra tudjon rövid választ adni. – Tudjon rövid – 2-3 – mondatos szöveget alkotni képről vagy képsorról. – Tudja elmondani a megismert olvasmányok eseménysorát kérdések segítségével.
	Olvasás	– Készüljön fel (2-3 perc alatt) előzőleg megtárgyalt 15 sor hosszúságú szöveg hangos olvasására, olvasson lassú folyamatossággal. – Felszólításra, segítséggel javítsa a hangos olvasási hibáit.
	Szövegértés	– Bizonyítsa a szövegértést feladatok szóbeli és írásbeli megoldásával (hallás utáni és néma értő olvasást követően egyaránt).
	Memoriterek	– 4 szabadon választott mondóka – 2 nyelvtörő – Petőfi Sándor: Anyám tyúkja – 1 szabadon választott locsolóvers – Kortárs magyar költők szabadon választott 3 verse – 4 magyar közmondás – Petőfi Sándor: Nemzeti dal (első két versszaka) – Kölcsey Ferenc: Himnusz (első két versszaka) – Vörösmarty Mihály: Szózat- részlet (első két versszak) – Tudjon legalább 3 mesei elemet felsorolni – József Attila: Altató
Harmadik évfolyam végén	**Kommunikáció**	– Tudja alkalmazni a bemutatkozás, köszönés, kérés, tudakozódás, köszönetnyilvánítás megfelelő formáit konkrét helyzetekben közvetlen és tágabb környezetben is. – Tudjon hat – hét mondatos fogalmazást alkotni ismert témákról szóban és írásban. (iskola, otthon, család, ünnepek -Karácsony, születésnap)
	Olvasás	– Törekedjék egy oldal terjedelmű, némán olvasott mese önálló megértésére, az összefüggések felismerésére. – Tudja megkülönböztetni a tanult irodalmi műfajokat (mese, vers, verses mese) az ismeretterjesztő szövegektől. – Készüljön fel (2 perc alatt) előzőleg megtárgyalt 20 sor hosszúságú szöveg hangos olvasására, olvasson lassú folyamatossággal, hangsúlyozással. – Felszólításra javítsa a hangos olvasási hibáit.

		– Legyen képes felkészülés után a feldolgozott szövegek hangsúlyozására.
	Szövegértés	– Törekedjék egy oldal terjedelmű, némán olvasott mese vagy ismeretterjesztő szöveg önálló megértésére, az összefüggések felismerésére.
	Memoriterek	– Móra Ferenc: A cinege cipője – Kányádi Sándor: November – Móra Ferenc: A csókai csóka – Kölcsey Ferenc: Himnusz- részlet (első 3 versszak) – Petőfi Sándor: Nemzeti dal- részlet (első 3 versszak) – Vörösmarty Mihály: Szózat- részlet (első 3 versszak) – 3 magyar szólás és közmondás – Kortárs magyar költők szabadon választott 3 verse
Negyedik évfolyam végén	**Kommunikáció**	– A beszédhelyzetnek megfelelően tud kapcsolatot teremteni, tartani, illetve tudakozódni a helyes nyelvi formák alkalmazásával. – Tudjon legalább 10 mondatos fogalmazást alkotni ismert témákról szóban és írásban. (iskola, otthon, család, ünnepek: Karácsony, születésnap) – Tud leíró és elbeszélő fogalmazást írni, ismeri a jellemzés fő stílusjegyeit, a párbeszéd jelölését. – Az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) relációs szókincset megérti és használja. – Az önállóan olvasott könyveket ismertetni tudja társai számára.
	Olvasás	– Legyen képes felkészülés után a feldolgozott szövegek hangsúlyozására. – Különböző típusú szövegeket (szépirodalmi, ismeretterjesztő), verset képes felolvasni helyes artikulációval, időtartammal, hangsúlyozással, hanglejtéssel és ritmussal. A szüneteket és a levegővételi helyeket helyesen választja meg. – Felolvasáskor ki tudja emelni a szöveg (vers) lényegét, a mondanivalóját, a hallgatósággal kontaktust tart
	Szövegértés	– Képes összefoglalni az olvasott szöveg /vers lényegét, a mondanivalóját. – A szöveg megértéséhez képes önállóan szavakat keresni lexikonból, szótárból. A jelentésmagyarázatok közül képes kiválasztani a megfelelőt. – Törekedjék másfél/ két oldal terjedelmű, némán olvasott mese vagy ismeretterjesztő szöveg önálló megértésére, az összefüggések felismerésére.
	Memoriterek	– Kölcsey Ferenc: Himnusz- részlet (első 4 versszak) – Petőfi Sándor: Nemzeti dal- részlet (első 4 versszak) – Vörösmarty Mihály: Szózat- részlet (első 4 versszak)

		– Radnóti Miklós: Éjszaka – József Attila: Mama – Arany János: Mátyás anyja (első 4 versszak) – Petőfi Sándor: A Tisza (első 3 és 11. 14. 15. versszaka) – 4 magyar szólás és közmondás – Kortárs magyar költők szabadon választott 4 verse

Magyar nyelv és irodalom 5-8. évfolyamon

Évfolyam	**Képességek**	**Ismeretek/ Elvárt tudás**
	MAGYAR NYELVTAN	
Ötödik évfolyam végén	**A kommunikáció alapjai**	- Legyen képes a kommunikáció nyelvi és nem nyelvi jeleinek megismerésére, alkalmazására és üzenetének felismerésére a mindennapi beszédhelyzetekben! - Ismerje és alkalmazza a nyelv zenei kifejezőeszközeit! - Ismerje fel a természetes és mesterséges jeleket - Legyen képes a különböző kommunikációs helyzetekben részt venni, a megfelelő kódot alkalmazni! - Legyen képes a hallott szöveg megértésére és véleményének megfogalmazására! Tudja használni a kommunikációs kapcsolat illemszabályait!
	Helyesírás, nyelvhelyesség játékosan	-Ismerje az alapvető helyesírási szabályokat! -Ismerje fel a magyar helyesírás alapelveit és annak eseteit! -Alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat, alapelveket a gyakorlatban!
	Állandósult szókapcsolatok	- Megnyilatkozásaiban tudja alkalmazni a nyelvhelyességi szabályokat! - Ismerje az állandósult szókapcsolatok fajtáit és jellemzőit! - Legyen képes az állandósult szókapcsolatok, szólások, közmondások értelmezésére, figyelje meg szerkezetüket, használati körüket! - Figyelje meg a leggyakoribb mindennapi metaforák jelentésszerkezetét a beszélt és írott szövegekben!
	A nyelvi szintek: beszédhang, fonéma, szóelemek, szavak, szóösszetételek	- Ismerje fel a nyelv szerkezeti egységeit és azok funkcióit! - Tudja a beszédhangok képzésének módját, és csoportosítását! - Tudja elkülöníteni, felismerni a szavak szerkezeti egységeit! - Ismerje fel a szóelemek funkcióit! - Figyelje meg a szavak jelentésbeli és pragmatikai szerepét a kommunikációban! - Ismerje fel az alapszófajokat!

		- Legyen képes a digitális programok használatára a nyelvi játékok és a szóalkotás különféle módjainak megismerése céljából!
	Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban	- Legyen képes különböző típusú szövegeket (szépirodalmi, ismeretterjesztő), verset képes felolvasni helyes artikulációval, időtartammal, hangsúlyozással, hanglejtéssel és ritmussal! - Alkalmazza a tanult olvasási stratégiákat! - Tudja összefoglalni az olvasott szöveg (vers) lényegét, a mondanivalóját! - Legyen képes (szóban és írásban) különféle koherens szövegeket alkotni, azokhoz címet választani! - Tudja használni a megismert digitális és nyomtatott szótárakat! - Ismerje fel és alkalmazza a különféle szövegtípusok (feleletterv, felelet, szóbeli beszámoló, vázlat, elbeszélés, leírás, jellemzés, könyvismertetés, hagyományos levél, elektronikus levél: e-mail, plakát, meghívó) jellemzőit! Ismerje és tudja alkalmazni az alapvető szövegszerkesztési szabályokat!
	Könyv- és könyvtárhasználat, a kultúra helyszínei	- Ismerje a könyvtár jellemzőit, annak típusait! Tudjon adott szempontok alapján gyűjtőmunkát végezni a könyvtárban vagy digitális felületen!
Hatodik évfolyam végén	**Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben: a mondatokban és a szövegben.**	- Ismerje fel a metaforikus jelentést és a többszófajúságot! - Tudja a gyakorlatban alkalmazni – szóbeli és írásbeli kommunikációban is – a szavakat jelentésbeli szerepüknek megfelelően! - Ismerje fel a szófajokat a mondatban és a szövegben (ige, főnév, számnév, határozószó, névmások, viszonyszók, mondatszók)! - Legyen képes elemezni a szóalakokat! - Legyen képes önállóan használni a helyesírási segédeszközöket, szótárakat és helyesírási portálokat! - Legyen képes megérteni és alkotni különféle megjelenésű és típusú szövegeket! - Legyen képes reflektálni a szöveg tartalmára!
	Könyv- és könyvtárhasználat, a kultúra helyszínei	- Vegyen részt múzeumpedagógiai és könyvtárismereti órán! - Tudja áttekinteni a tanult sajtótermékek szerkezetét és tartalmát! Legyen képes megadott szempontok alapján a múzeumban/ színházban/ könyvtárban szerzett tapasztalatait megfogalmazni!
Hetedik évfolyam végén	**A kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése**	- Ismerje a kommunikáció nyelvi és nem nyelvi jeleit, tudja alkalmazni azokat a mindennapi helyzetekben! - Ismerje fel és tudja javítani a kommunikációs zavart! - Legyen képes különböző kommunikációs helyzetekben és drámajátékokban szóban megnyilvánulni! - Ismerje a közéleti megnyilatkozás alapvető műfajait! - Legyen képes véleményt kialakítani és azt szóban és írásban megfogalmazni! Legyen képes konstruktív vitában részt venni, véleményét megfogalmazni és érvekkel alátámasztani!

	Mondat a szövegben – az egyszerű mondat részei, az alá- és mellérendelő szószerkezetek, a szóösszetételek	- Ismerje a nyelv szerkezeti egységeit! - Ismerje a mondatfajták jellemzőit és tudja azonosítani azokat! - Ismerje és tudja alkalmazni a szavak, szószerkezetek és az egyszerű mondat írására vonatkozó helyesírái szabályokat! - Ismerje az egyszerű mondat fajtáit, tudja aláhúzással elemezni a tanult mondatrészeket! - Tudjon az elemzett egyszerű mondathoz szerkezeti ábrát (ágrajzot) készeteni! - Ismerje és alkalmazza az egyszerű mondat központozási szabályait! - Ismerje az alá- és mellérendelő szószerkezetek fajtáit! - Tudja elemezni azokat! - A tanult mondatrészeket ismeje, elemezni és ábrázolni tudja! - A szórenddel kapcsolatos nyelvhelyességi szabályokat ismerje! - Tudja a tanult szóalkotási módokat!(szóösszetétel, szóképzés)! - Ismerje az összetett szavak jellemzőit és az írásukra vonatkozó helyesírási szabályokat! - Legyen képes a digitális és papíralapú iskolai helyesírási segédeszközök: szótárak és szabályzatok és helyesírási portálok önálló használatára!
	A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, szóalkotási módok – játékos feladatokkal	- Tudatosuljon a tanulóban, az anyanyelv állandósága és változása - Ismerje a nyelv főbb változatait (köznyelv, irodalmi nyelv, csoportnyelvek), ismerje ezek megjelenési formáit! - Legyen képes a környezetében előforduló nyelvváltozatok azonosítására! - Legyen képes az anyanyelv, idegen nyelv, nemzetiségi nyelv összevetésére!
	Könyvtárhasználat	- Legyen képes a különböző szövegtípusok felismerésére, megkülönböztetésére! - Tudja használni a nyomtatott szótárakat!
	Szövegértés, szövegalkotás	- Ismerje a szöveg szerkezeti egységeit! - Legyen képes a tanult műfajú szövegek felismerésére, megértésére és megfogalmazására! Ismerje a tanult műfajok retorikai és stilisztikai jellemzőit!
Nyolcadik évfolyam végén	**A kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése**	- Ismerje a kommunikáció nyelvi és nem nyelvi jeleit, tudja alkalmazni azokat a mindennapi helyzetekben! - Ismerje a tömegkommunikáció fogalmát alapvető formáit ismerje fel a tanult műfajait! - Ismerje fel és tudja javítani a kommunikációs zavart! - Legyen képes különböző kommunikációs helyzetekben és drámajátékokban szóban megnyilvánulni! - Ismerje a közéleti megnyilatkozás alapvető műfajait! - Legyen képes véleményt kialakítani és azt szóban és írásban megfogalmazni!

		Legyen képes konstruktív vitában részt venni, véleményét megfogalmazni és érvekkel alátámasztani!
	Összetett mondat a szövegben	- Ismerje a nyelv szerkezeti egységeit! - Ismerje a mondatfajták jellemzőit és tudja azonosítani azokat! - Ismerje az összetett mondat jellemzőit tudja elemezni és ábrázolni azokat! - Az alá- és mellérendelő összetett mondatokat legyen képes megkülönböztetni! - Ismerje és tudja alkalmazni az összetett monatra vonatkozó központozási szabályokat! Ismerje és tudja alkalmazni azidézésre vonatkozó helyesírási szabályokat!
	Készüljünk a felvételire!	- Legyen képes a tanult hangtani, alaktani ismeretek felismerésére és elemzésére a szavakban! - Ismerje a szófajokat és a mondatfajtákat, legyen képes felismerni és elemezni azokat! - Ismerje a gyakori állandósult szókapcsolatokat, a szólásokat, a közmondásokat, a szállóigéket és tudja értelmezni azokat! - Tudjon 10-12 mondatos összefüggő szöveget alkotni szóban és írásban! - A hangos olvasása legyen kifejező és pontos! - Legyen képes hallás vagy néma olvasás után szöveget értelmezni, reflektálni annak tartalmára! - A hagyományos és a digitális írásoknál is legyen kreatív, tudjon mérlegelni, állástfoglalni! - Ismerje és alkalmazza a megtanult szövegtípusok jellemzőit! - Ismerje és alkalmazza a tanult helyesírási, nyelvhelyességi szabályokat! Ismerje a hagyományos és digitális szövegszerkesztési szabályokat!
	Nyelvtörténet, nyelvrokonság – játékosan	- Legyen képes a nyelv állandóságának és változásának megfigyelésére különböző korok szövegeiben! - Ismerje a szókincs változásának okait, korszakait! Legyen képes a tanult jövevényszavak eredetének meghatározásra! - Ismerje a nyelvújítás fogalmát és a nyelvújítók tanult szóalkotási módjait! - Tudja a magyar nyelv eredetét, ismerje a nyelvrokonság hipotéziseit!
	Könyvtárhasználat	- Legyen képes a különböző szövegtípusok felismerésére, megkülönböztetésére! - Tudja használni a digitális és nyomtatott szótárakat!
	Szövegértés, szövegalkotás	- Ismerje a szöveg szerkezeti egységeit! - Legyen képes a tanult műfajú szövegek felismerésére, megértésére és megfogalmazására! Ismerje a tanult műfajok retorikai és stilisztikai jellemzőit!

MAGYAR IRODALOM		
Ötödik évfolyam végén	Család, otthon, nemzet – kisepikai (mese, monda, mítosz) és lírai alkotások Kötelező művek: Weöres Sándor: Ó, ha cinke volnék, Petőfi Sándor: Egy estém otthon, Füstbe ment terv, Magyar vagyok, Arany János: Családi kör, Kányádi Sándor: Nagyanyó-kenyér, Fehérlófia, Az égig érő fa, Arany János: Rege a csodaszarvasról, Daidalosz és Ikarosz Bibliai történetek: A világ teremtése, Noé, Jézus születése, A betlehemi királyok	- Ismerje fel a családi és baráti kapcsolatok sokféleségét a tanult irodalmi szövegek által! - Legyen képes különböző korokban keletkezett, különböző műfajú szövegek tematikus rokonságának és probléma- felvetéseinek tanulmányozására! - Legyen képes alkalmazni a korábban megismert műfajokhoz (pl. mese, monda) kapcsolódó elemzési szempontokat hasonló témájú szövegekben! - Tudja megfogalmazni személyes véleményét a szövegekben felvetett problémákról, és kapcsolja azokat személyes élethelyzethez! - Tudja a kötelező memoritert: Weöres Sándor: Ó, ha cinke volnék, Arany János: Családi kör (2 versszak), Arany János: Rege a csodaszarvasról (8 versszak)!
	Petőfi Sándor: János vitéz	- Ismerje a mű cselekményét, fordulópontjait és szereplőit! - Legyen képes az eseményeket időrendi sorrendbe tenni! - Tudja felismerni a tanult költői eszközöket (szóképeket, alakzatokat) az elbeszélő költemény szövegében! - Ismerje fel az ütemhangsúlyos verselés jellemzőit, a páros rímet! - Tudja a kijelölt memoriter szövegét! Petőfi Sándor: János vitéz (12 versszak)
	Szülőföld, táj – lírai és kisepikai alkotások Kötelező művek: Petőfi Sándor: Szülőföldemen, Az alföld, Úti levelek (részlet), Nagy László: Balatonparton, Weöres Sándor: Tájkép	- Ismerje fel a táj- és környezetfestés eszközeiként szolgáló nyelvi formákat! - Legyen képes a különböző korszakokban született szövegek nyelvi eltéréseinek felismerésére! - Legyen képes a képiségre szolgáló fogalmak felismerésére és megfogalmazására! - Tudja megfogalmazni személyes véleményét a szövegekben megjelenő képiségről, és kapcsolja azokat személyes tapasztalataihoz!
	Prózai nagyepika – Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk	- Legyen képes az otthoni olvasás és a közös órai szövegfeldolgozás során nagyobb szövegegység áttekintő megértésére egyes szövegrészletek részletes megfigyelésére! - Tudja azonosítani a cselekményben megjelenő élethelyzeteket, erkölcsi konfliktusokat! - Tudja megfogalmazni személyes véleményét! - Ismerje fel a cselekmény főbb fordulópontjait! - Legyen képes jellemezni az egyes szereplőket! Legyen képes a cselekmény- és térszerkezet vizuális megjelenítésére analóg vagy digitális médiumban!

	Egy szabadon választott magyar mese- vagy ifjúsági regény elemzése	- Legyen képes az otthoni olvasás és a közös órai feldolgozás során a nagyobb szövegegység áttekintő megértésére, az egyes szövegrészletek részletes megfigyelésére! - Tudja azonosítani a cselekményben megjelenő élethelyzeteket, erkölcsi konfliktusokat; alkosson véleményt! - Ismerje fel a cselekmény főbb fordulópontjait! - Legyen képes egyes szereplők jellemzésére! - Tudja azonosítani a főbb helyszíneket, térbeli viszonyokat! - Legyen képes a cselekmény és térszerkezet vizuális megjelenítésére analóg vagy digitális médiumban!
Hatodik évfolyam végén	Hősök az irodalomban Kötelező művek: Arany János: Mátyás anyja Arany János: A walesi bárdok Hősök–mondák: Beckó vára vagy Csörsz árka Szent László legendája vagy Lehel kürtje A párok közül az egyik kötelező, a másik a választható művek közé kerül. Kittenberger Kálmán: Oroszlánvadászataimból (részlet) vagy Széchenyi Zsigmond: Csui (részlet) (Választható) Torna vára (Felvidék) vagy Tordai hasadék (Erdély) vagy A Lendvai vár (Muravidék) vagy délvidéki Mátyás-mondák V.2. Irodalom és mozgókép Fazekas Mihály: Lúdas Matyi	- Tudjon önálló véleményt alkotni szóban és írásban az olvasott szöveg szereplőiről, a megjelenített élethelyzetekről! - Legyen képes a hősiesség különböző példáit kifejező szövegek megértésére és összehasonlítására! - Legyen képes a különböző korokban és műfajokban megjelenő témák nyelvi formáinak elkülönítésére! - Legyen képes a különböző korszakokban született szövegek nyelvi eltéréseinek összevetésére! - Legyen képes az irodalmi szövegek keletkezéséhez, megértéséhez, tartalmához kapcsolódó történelmi, földrajzi kérdések megbeszélésére! - Tudja használni az irodalmi atlaszt vagy térképet! - Legyen képes a kisebb projektmunkák, a szövegekhez kapcsolódó közös kutatási feladatok elvégzésére! - Tudja a kijelölt memoriter szövegét! (Arany János: A walesi bárdok (20 versszak)
	Arany János: Toldi	-Legyen képes az elbeszélő költemény műfaji jellemzőit felismerni, értelmezni a mű vonatkozásában! Tudja felismerni a tanult szóképeket és alakzatokat a műalkotás szövegében! Ismerje fel a mű erkölcsi kérdésfelvetéseit! - Legyen képes az elbeszélői szerepek (narráció, költői kiszólások, rokonszenv) felismerése, értelmezése a jelentésteremtésben! - Tudja a kijelölt memoritereket! (6 versszak)
	Szeretet, hazaszeretet, szerelem	- Ismerje fel a társas kapcsolatok sokféleségét a tanult irodalmi szövegek által!

	Kötelező művek: Bibliai történetek (Mária és József története, Jézus tanítása a gyermekekről) Kölcsey Ferenc: Himnusz Vörösmarty Mihály: Szózat Petőfi Sándor: Honfidal Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem Petőfi Sándor: Reszket a bokor, mert… Radnóti Miklós: Bájoló	- Legyen képes különböző korokban keletkezett, különböző műfajú szövegek tematikus rokonságának és probléma felvetéseinek tanulmányozására, valamint a műfajokban megjelenő témák nyelvi formáinak elkülönítésére! - Legyen képes alkalmazni a korábban megismert műfajokhoz kapcsolódó elemzési szempontokat hasonló témájú szövegekben! - Tudja megfogalmazni személyes véleményét a szövegekben felvetett problémákról! Tudja a kötelező memoritereket! Kölcsey Ferenc: Himnusz (1-2. vsz.), Vörösmarty Mihály: Szózat (1-2. vsz. + 13-14. vsz.)
	Prózai nagyepika – Gárdonyi Géza: Egri csillagok	- -Ismerje fel a cselekményben megjelenő élethelyzeteket, erkölcsi konfliktusokat, alkosson róluk véleményt! - Legyen képes összekapcsolni a cselekmény fordulópontjait az adott műfaj jellegzetességeivel! - Legyen képes a főbb szereplők kapcsolatának értelmezésére! - Legyen képes a szövegalkotásra az egyes szereplők nézőpontjának megjelenítésével! -
	Egy szabadon választott világirodalmi ifjúsági regény Daniel Defoe: Robinson Crusoe vagy Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg	- Legyen képes az otthoni olvasás után a közös órai szövegfeldolgozásra: nagyobb szövegegység áttekintő megértésére és egyes szövegrészletek részletes megfigyelésére! - Tudja azonosítani a cselekményben megjelenő élethelyzeteket, erkölcsi konfliktusokat, alkosson véleményt! - Tudja összekapcsolni a cselekmény fordulópontjait a műfaj jellegzetességeivel! - Legyen képes a főbb szereplők kapcsolatának értelmezésére, vizuális megjelenítésére! - Tudjon szöveget alkotni az egyes szereplők nézőpontjának megjelenítésével!
Hetedik évfolyam végén	Korok és portrék • A középkor Kötelező művek: István király intelmei Imre herceghez (részletek) • Reneszánsz, humanizmus, reformáció Kötelező művek: Mesék Mátyás királyról: Hogyan került holló Mátyás király címerébe? (Kóka Rozália gyűjtése alapján) Janus Pannonius: Pannonia dicsérete Balassi Bálint: Egy katona-ének Balassi Bálint: Hogy Juliára talála, így köszöne néki	- Legyen képes a tanult irodalmi művek olvasására és értelmezésére! - Ismerje az európai kultúra kialakulásának folyamatát! - Tudja értelmezni a reneszánsz és humanista világkép fogalmát! - Ismerje a reformáció jelentőségét! - Ismerje a reneszánsz tanult művészeit, műveit a korszak drámaváltozatait! - Ismerje a nemzeti hagyományunk szempontjából szimbolikus irodalmi szövegeinket! - Ismerje a barokk tanult művészeit, műveit! Legyen képes bemutatni a hazaszeretet megjelenését a korszak művészetében! - Legyen képes a nemzeti identitást meghatározó lírai szövegek olvasására, megértésére és értelmezésére!

	Shakespeare: Szentivánéji álom vagy Romeo és Júlia vagy Molière: A képzelt beteg • Irodalmunk a 17–18. században Kötelező művek: Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek: I./1-21. versszak) Mikes Kelemen: Törökországi levelek (részletek) • Klasszicizmus és romantika Kötelező művek: Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez Berzsenyi Dániel: Levéltöredék barátnémhoz Kölcsey Ferenc: Huszt, Emléklapra, Himnusz, Paraine-sis (részletek) Vörösmarty Mihály: Szózat, Ábránd Petőfi Sándor: Szabadság, szerelem, Nemzeti dal, Szeptember végén Arany János: A fülemile, A tölgyek alatt vagy Epilógus Jókai: A huszti beteglátogatók, A nagyenyedi két fűzfa Mikszáth Kálmán: A néhai bárány, Szent Péter esernyője vagy A két koldusdiák	- Ismerje a felvilágosodás és a romantika korának művelődéstörténeti és irodalmi programját! - Ismerje fel a tanult olvasmányokban /versekben megfogalmazott közösségi és egyéni erkölcsi dilemmákat! - Ismerje az alapvető lírapoétikai szakterminusokat (lírai én, lírai én pozíciói; hangulati líra, gondolati líra, közösségi líra; helyzetdal, életkép, megszólító vers)! - Legyen képes az alapvető hangulatok, beszélői attitűdök, modalitások felismerésére: pl. vidám, könnyed, humoros, ironikus, emelkedett, fennkölt, meghitt, idilli! - Ismerje néhány alapvető lírai műfaj jellemző darabját (pl.: dal, himnusz, epigramma, óda)! - Legyen képes az alapvető szóképek felismerésére: hasonlat, megszemélyesítés, metafora! - Tudja a tanult lírai szövegeket poétikai-retorikai-stilisztikai szempontból elemezni! - Ismerje a novella és a regény műfaji sajátosságait! - Legyen képes novellák és regények különböző szempontok szerinti (téma, műfaj, nyelvi kifejezőeszközök) értelmezésére! - Ismerje fel kisepikai és a nagyepikai alkotások különbségeit (cselekmény, szereplők, helyszínek, tematikus fókusz)! - Legyen képes egy adott mű különböző művészeti ágakban és médiumokban megjelenő adaptációjának összehasonlítására! - Tudja a kötelező memoritereket! (Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez,Kölcsey Ferenc: Huszt, Emléklapra, Himnusz (teljes szöveg) Vörösmarty Mihály: Szózat (teljes szöveg)
	Magyar vagy világirodalmi ifjúsági regény Választható művek: Jules Verne: Kétévi vakáció Tonke Dragt: Levél a királynak Mándy Iván: Az enyedi diák Csukás István: Vakáció a halott utcában	- Legyen képes otthoni olvasás és közös órai szövegfeldolgozás esetében is a nagyobb szövegegység áttekintő megértésére és egyes szövegrészletek részletes megfigyelésére! - Tudja azonosítani a cselekményben megjelenő élethelyzeteket, konfliktusokat! - Tudja ismertetni a cselekményt az elbeszélés időkezelésének megfigyelésével (pl. egyenes vagy fordított időrend, késleltetés, összefoglalás, időbeli ugrások, stb.), alkosson róla véleményt! - Legyen képes az elbeszélt világ főbb jellemzőinek összefoglalására (pl. realista, romantikus, varázslatos, egy- vagy többszintű világ)!

Nyolcadik évfolyam végén	Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század első felében • Líra a 20. század első felének magyar irodalmában Kötelező művek: Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én…, Őrizem a szemed, Üzenet egykori iskolámba Babits Mihály: Ádáz kutyám Kosztolányi Dezső: Mostan színes tintákról álmodom Juhász Gyula: Milyen volt Dsida Jenő: Hálaadás József Attila: Rejtelmek, Kertész leszek, Mama, Születésnapomra Reményik Sándor: Templom és iskola Áprily Lajos: Március Radnóti Miklós: Nem tudhatom Kányádi Sándor: Két nyárfa • Epika a 20. század első felének magyar irodalmában Kötelező művek: Kós Károly: Az országépítő (részlet) Karinthy Frigyes: Röhög az egész osztály Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig Herczeg Ferenc: Pro libertate (részlet) Tamási Áron: Ábel a rengetegben (részlet) Nyirő József: Uz Bence (részlet) • Vérző Magyarország-Trianon Kötelező művek: Reményik Sándor: Mi a magyar?	- Legyen képes a nemzeti identitást meghatározó lírai szövegek olvasására, megértésére! - Legyen képes a 20. század első felében megjelenő művelődéstörténeti és irodalmi programok bemutatására! - Tudja felismerni az irodalmi szövegekben megfogalmazott közösségi és egyéni erkölcsi dilemmákat! - Legyen jártas a lírai szövegek poétikai-retorikai-stilisztikai elemzésében! - Ismerje fel az alapvető hangulatokat, beszélői attitűdöket, modalitásokat! - Ismerje fel a tanult szóképeket: hasonlat, megszemélyesítés, metafora, metonímia, szinesztézia, szimbólum! - Tudja a kötelező memoritereket: Ady Endre: Őrizem a szemed (részlet), József Attila: Születésnapomra (részlet), Mama, Reményik Sándor: Templom és iskola (részlet) Radnóti Miklós: Nem tudhatom (részlet), Kányádi Sándor: Két nyárfa - Ismerje a történetmesélés egyszerűbb formáit! - Ismerje a 20. század elejének epikai műfajait, pl.: történelmi regény, idill, iskolaregény, fejlődésregény; népies regény; paródia; lírai novella, realista novella! - Legyen képes novellák és regényrészletek szövegközpontú elemzésére! - Ismerje fel a novella és az elbeszélés műfaji sajátosságait , a kisepikai és nagyepikai alkotások különbségeit (cselekmény, szereplők, helyszínek, tematikus fókusz)! - Legyen képes a nemzeti identitás meghatározó lírai szövegeinek olvasására, megértésére, értelmezésére! - Ismerje fel a történelmi tragédia megjelenését a tanult irodalmi alkotásokban! - Legyen képes egyes olvasott szövegek jellegzetes poétikai-retorikai alakzatainak megfigyelésére!
	Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század második felében • Líra a 20. század második felének magyar irodalmában Kötelező művek: Szabó Lőrinc: Tücsökzene (részletek)	Líra - Ismerje fel a lírai nyelvhasználat sajátosságait, alapvető hangulatokat, beszélői attitűdöket, modalitásokat! - Ismerje a tanult lírai műfajok jellemzőit! - Ismerje fel a tanult szóképeket, alakzatokat!

	Nagy László: Ki viszi át a szerelmet? Weöres Sándor: A társ Kányádi Sándor: Két nyárfa, Öreg iskola ünnepére Wass Albert: Üzenet haza (részlet) • Epika a 20. század második felének magyar irodalmában Kötelező művek: Sütő András: Anyám könnyű álmot ígér (részlet) Tamási Áron: Bölcső és bagoly (részlet) Örkény István: Egyperces novellák (részletek) • Dráma a 20. század második felének magyar irodalmában Kötelező művek: Irodalom és színház vagy mozgókép Egy szabadon választott drámai alkotás	Epika - Legyen tisztában a történetmesélés egyszerűbb formáival! - A legyen képes felismerni a 20. század második felének epikai sokszínűségét, pl.: lírai szociográfia, egypercesek! - Legyen képes novellák és regényrészletek szövegközpontú elemzésére! - Ismerje az egyperces novella és a groteszk műfaji sajátosságait! Dráma - Ismerje fel a színpadi hatáskeltés eszközeit, a drámai döntési helyzeteket, motivációkat, konfliktusokat! - Legyen képes a dráma cselekményének megértésére, rekonstruálására szerkezeti vázlat segítségével! - Ismerje a komikum, a humor tartalmi és nyelvi jellemzői! - Tudja megkülönböztetni a monológ és a dialógus szerepeket! - Legyen képes a tanult műveknél a drámarészletekből drámaegész kibontására!
	A 20. századi történelem az irodalomban (II. világháború, holokauszt, romaholokauszt, a kommunista diktatúra áldozatai, 1956)	- Legyen képes felismerni, a történelmi traumák hatását a tanult irodalmi alkotásokban! - Legyen képes felismerni a diktatúrák és áldozatok, az erkölcsi dilemmák és konfliktusok valamint a hatalom és a kiszolgáltatott egyének közötti kapcsolatokat és összefüggéseket! Tudatosuljon a tanulóban, hogy az ember erkölcsileg felelős a tetteiért!
	Szórakoztató irodalom	- Legyen képes az eddigi irodalmi ismeretek felelevenítésére és alkalmazására a választott mű értelmezésekor!

Matematika

Fejezetek/ Témakörök	1. évfolyam	2. évfolyam
I.Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika	A tanuló: –tudjon tárgyakat, elemeket sorba rendezni, összehasonlítani, szétválogatni megnevezett vagy választott tulajdonság alapján; – legyen képes a halmazok számosságának megállapítására; – használja helyesen a több, kevesebb, ugyanannyi szavakat, jeleket – tudjon igaz-hamis állításokat alkotni, állítások helyességét eldönteni; – halmazok elemeit azonosítani és összehasonlítani és megkülönböztetni	A tanuló: –tudja halmazok számosságát megállapítani és összehasonlítani 100-as számkörben; – tudjon halmazokat képezni adott tulajdonság alapján; – nevezze meg kiválogatott elemek közös tulajdonságát; – legyen képes összefüggések megfigyelésére, leolvasására, megfogalmazására; – tudja állítások igazságát eldönteni, igaz állításokat fogalmazni; – legyen képes tárgyakat, számokat sorba rendezni adott szempont szerint; – készítsen nyitott mondatot ábráról, szövegről, tegye igazzá behelyettesítéssel, próbálgatással; – ismerje a szöveges feladat megoldásának menetét
II.Számelmélet, algebra	A tanuló: –tudjon számokat írni, olvasni 20-as számkörben –találja meg a számok helyét a számegyenesen –tudjon megkülönböztetni páros és páratlan számokat –határozza meg az egyes számszomszédokat; –legyen képes természetes számok nagyság szerinti sorba állítására –a matematikai jeleket +, –, =, <,>,helyesen használja; – –legyen képes összeadni és kivonni 20-as számkörben	A tanuló: – tudjon tárgyakat meg- és leszámolni egyesével, kettesével, ötösével, tízesével; – ismerje a számok nevét és jelét 100-as számkörben; – tudjon számokat összehasonlítani nagyság szerint, sorba rendezni 100-as számkörben; –tudjon kétjegyű számokat képezni, helyi érték szerint bontani; – találja meg a számok helyét a számegyenesen; –a matematikai jeleket +, –, •, :, =, , ( ) helyesen használja – ismerje fel a számok összegalakját, különbségalakját, kéttényezős szorzatalakját, és hányados-alakját; – tudja értelmezni az összeadást, kivonást, szorzást, osztást. 100-as számkörben; végezze el az összeadást, kivonást, pótlást eszköz használattal 100-as számkörben; – ismerje biztonságosan a szorzó és bennfoglaló táblát – ismerje a maradékos osztást; – ismerje fel a műveletek közötti kapcsolatokat
III.Függvények,az analízis elemei	A tanuló: –tudjon néhány elemet sorba rendezni –tudja, hogy mit jelent a növekvő és csökkenő sorozat – legyen képes egyszerű növekvő és csökkenő szám-sorozatokat felismerni,néhány elemmel folytatni tudja.	A tanuló: – legyen képes növekvő és csökkenő szám-sorozatokat felismerni, képezni adott szabály alapján – egyszerűbb esetekben tudjon szabályjátékok és sorozatok szabályát szóban megfogalmazni.
IV.Geometriai mérések	A tanuló: – legyen képes helymeghatározásra a tanult kifejezések alkalmazásával;	A tanuló: – legyen képes helymeghatározásra a tanult kifejezések alkalmazásával;

	– ismerje fel, tudja kiválasztani az alakzatok közül a háromszöget, négyszöget és a kört; – tudjon hosszúságot, űrtartalmat, tömeget mérni választott és szabvány egységekkel; – használja egyszerű szám és szöveges feladatokban a m,cm kg, l egységeket; – tudja helyesen alkalmazni a hét, nap, óra időtartamot. -végezzen gyakorlati méréseket a tanult szabvány mértékegységekkel; – ismerje, használja helyesen a mérőeszközöket	– ismerje fel, tudja kiválasztani az alakzatok közül a háromszöget, négyszöget és a kört; – tudjon hosszúságot, űrtartalmat, tömeget mérni választott és szabvány egységekkel; – használja egyszerű szám és szöveges feladatokban a m, cm, kg, dkg, l egységeket; – tudja helyesen alkalmazni a hét, nap, óra időtartamot. -végezzen gyakorlati méréseket a tanult szabvány mértékegységekkel; – ismerje, használja helyesen a mérőeszközöket
V.Statisztika, valószínűség számítás	A tanuló – megfigyel és adatokat gyűjt a környezetében; – adatokat rögzít	A tanuló: – adatokat gyűjt a környezetében; – adatokat rögzít későbbi elemzés céljából; – gyűjtött adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol;

Fejezetek/ Témakörök	**3. évfolyam**	**4. évfolyam**
I.Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika	A tanuló: – legyen képes adott tulajdonságú elemek halmazba rendezésére – legyen képes halmazba tartozó elemek közös tulajdonságainak felismerésére, megnevezésére – tudja eldönteni, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba – legyen képes a változás értelmezésére egyszerű matematikai tartalmú szövegben – legyen képes az összes eset megtalálására (próbálgatással)	A tanuló: – legyen képes adott tulajdonságú elemek halmazba rendezésére – legyen képes halmazba tartozó elemek közös tulajdonságainak felismerésére, megnevezésére – tudja eldönteni, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba – legyen képes a változás értelmezésére egyszerű matematikai tartalmú szövegben – legyen képes az összes eset megtalálására (próbálgatással) – megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük…”, „egyik sem…” és a velük rokon jelentésű szavakat; – megfogalmazza a halmazábra egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket
II.Számelmélet, algebra	A tanuló : – tudjon számokat írni, olvasni 1000-es számkörben – ismerje a helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmát 1000-es számkörben	A tanuló : – tudjon számokat írni, olvasni 10000-es számkörben – ismerje és értse a helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmát 10000-es számkörben – érti a számok ezresekből, százasokból, tízesekből és egyesekből való épülését, ezresek, százasok, tízesek és egyesek összegére való bontását

	– tájékozódjon a negatív számokról a mindennapi életben (hőmérséklet, adósság) – Ismerje a törteket a mindennapi életben: 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek tudja megnevezni, lejegyezni szöveggel, tudja előállítani hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel – képes legyen a természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására 1000-es számkörben – tudjon mennyiségek közötti összefüggéseket észrevenni tevékenységekben – legyen képes a matematika különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazására – tudjon fejben számolni százas számkörben – tudja a szorzótáblát biztosan 100-as számkörben – ismerje az összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmát – képes legyen a műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazására – ismerje a műveleti sorrendet és alkalmazza – tudja a háromjegyű számok összeadását, kivonását írásban – tudja a háromjegyű számok szorzását és osztását egyjegyű számmal írásban – legyen képes a műveletek ellenőrzésére – tudjon szöveges feladatoknál: a szöveget értelmezni, adatokat kigyűjteni, megoldási tervet készíteni, becslést, ellenőrzést elvégezni és az eredmény realitását megvizsgálni.	– megszámlál és leszámlál; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 10 000-es számkörben; odavissza számlál kerek tízesekkel, százasokkal, ezresekkel – ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, képes mérésre az egység többszörösével; becslését finomítja – nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket – megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját – megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 10 000-es számkörben – megnevezi a 10 000-es számkör számainak egyes, tízes, százas, ezres szomszédjait, tízesekre, százasokra, ezresekre kerekített értékét – számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal; – számot jellemez más számokhoz való viszonyával – helyesen értelmezi a 10 000-es számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást – helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 10 000-es számkörben – helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat – használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében – helyesen használja a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat, nyelvtani szerkezeteket – megfelelő szókincset és jeleket használ mennyiségi viszonyok kifejezésére szóban és írásban – a negatív egész számokat irányított mennyiségként (hőmérséklet, tengerszint alatti magasság, idő) és hiányként (adósság) értelmezi; – ismerje a törteket a mindennapi életben: 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek tudja megnevezni, lejegyezni szöveggel, tudja előállítani hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel – tevékenységekkel megjelenít egységtörteket és azok többszöröseit különféle mennyiségek és többféle egységválasztás esetén; – képes legyen a természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására 10000-es számkörben – érti a 10-zel, 100-zal, 1000-rel való szorzás, osztás kapcsolatát a helyiérték-táblázatban való jobbra, illetve balra tolódással, fejben pontosan számol a 10 000-es számkörben a számok 10-

	– ismerje a többszörös, osztó, maradék fogalmát	zel, 100-zal, 1000-rel történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor – tudjon mennyiségek közötti összefüggéseket észrevenni tevékenységekben – legyen képes a matematika különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazására – tudjon fejben számolni százas számkörben, egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során is – tudja a szorzótáblát biztosan 100-as számkörben – emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig – érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát – ismerje az összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmát – képes legyen a műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazására – ismerje a műveleti sorrendet és alkalmazza – tudja a négyjegyű számok összeadását, kivonását írásbeli műveletként – tudja a szorzását egyjegyű és kétjegyű számmal írásban és osztás egyjegyű számmal írásban, eszközhasználattal. – legyen képes a műveletek ellenőrzésére – tudjon szöveges feladatoknál: a szöveget értelmezni, adatokat kigyűjteni, megoldási tervet készíteni, becslést, ellenőrzést elvégezni és az eredmény realitását megvizsgálni – értelmezi, elképzeli, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt – szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével – tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetéses, szöveges feladatokat – megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat; – megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat – választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre – önállóan értelmezi a hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveget – nyelvi szempontból megfelelő választ ad a feladatokban megjelenő kérdésekre – a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres – kérésre, illetve problémahelyzetben felidézi a kívánt, szükséges emlékképet

		– megfogalmazott problémát tevékenységgel, megjelenítéssel, átfogalmazással értelmez – megoldását értelmezi, ellenőrzi – kérdést tesz fel a megfogalmazott probléma kapcsán – tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetéses szöveges feladatokat; – helyesen használja a műveletek jeleit; – megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék; – ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.
III.Függvények,az analízis elemei	A tanuló: – legyen képes a szabályfelismerésre, szabálykövetésre – tudja a növekvő és csökkenő számsorozatokat felismerni és készíteni – tudjon összefüggéseket keresni az egyszerű sorozatok elemei között – legyen képes a szabály megfogalmazására egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlására	A tanuló: - legyen képes a szabályfelismerésre, szabálykövetésre - tudja a növekvő és csökkenő számsorozatokat felismerni és készíteni - tudjon összefüggéseket keresni az egyszerű sorozatok elemei között - legyen képes a szabály megfogalmazására egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlására
IV.Geometriai mérések	A tanuló: – ismerje a szabvány mértékegységeket: mm, cm, dm, m, dl, l, g, dkg, kg, másodperc, perc, óra, nap, hét hónap, év – legyen képes az átváltásokra a szomszédos mértékegységek között – tudjon hosszúságot, távolságot és időt mérni (egyszerű gyakorlati példákon) – ismerje fel, tudja létrehozni és tudja a jellemzőit a háromszögnek, négyzetnek, téglalapnak, és sokszögnek	A tanuló: - legyen képes egyenesek kölcsönös helyzetének felismerésére: metsző és párhuzamos egyenes - ismerje és helyesen használja a szabvány mértékegységeket: mm, cm, dm, m, km, ml, cl, dl, l, hl, g, dkg, kg, t, másodperc, perc, óra, nap, hét hónap, év, cm^2 , dm^2 , m^2 - legyen képes az átváltásokra a szomszédos mértékegységek között - felsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is - tudjon hosszúságot, távolságot és időt mérni (egyszerű gyakorlati példákon) - megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt

	– értse és tudja a test és a síkidom közötti különbséget – ismerje fel a kockát, téglatestet, tudja létrehozni és ismerje a jellemzőit – legyen képes tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítására hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel – legyen képes tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítására hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel	- helyesen alkalmazza a mérési módszereket, használ skálázott mérőeszközöket, helyes képzete van a mértékegységek nagyságáról - összeveti azonos egységgel mért mennyiség és mérőszáma nagyságát, összeveti ugyanannak a mennyiségnek a különböző egységekkel való mérésekor kapott mérőszámait - ismer a terület és kerület mérésére irányuló tevékenységeket. - ismerje fel, tudja létrehozni és tudja a jellemzőit a háromszögnek, négyzetnek, téglalapnak, és sokszögnek - ismerje a kör fogalmát tapasztalati módszerrel - megkülönbözteti és szétválogatja szabadon választott vagy meghatározott geometriai tulajdonságok szerint a gyűjtött, megalkotott testeket, síkidomokat - megnevezi a tevékenységei során előállított, válogatásai során előkerülő alakzatokon megfigyelt tulajdonságokat - megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket; - tudja a téglalap oldalainak és csúcsainak számát, - értse és tudja a test és a síkidom közötti különbséget - ismerje fel a kockát, téglatestet, négyzetet és téglalapot, tudja létrehozni és ismerje a jellemzőit - ismerje fel a gömböt - legyen képes tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítására hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel - megfogalmazza a személyek, tárgyak, dolgok, időpontok, számok, testek, síklapok közötti egyszerű viszonyokat, kapcsolatokat
V.Statisztika, valószínűség számítás	A tanuló: – legyen képes tapasztalati adatok lejegyzésére, táblázatba rendezésére, táblázat adatainak értelmezésére. – legyen képes adatgyűjtésre, adatok lejegyzésére, diagram leolvasására. – tudjon valószínűségi játékok, kísérletek értelmezni,	A tanuló: – legyen képes tapasztalati adatok lejegyzésére, táblázatba rendezésére, táblázat adatainak értelmezésére. – legyen képes adatgyűjtésre, adatok lejegyzésére, diagram leolvasására. – tudjon valószínűségi játékok, kísérletek értelmezni, ismerje a biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos fogalmát tapasztalat útján – megadott szabály szerint sorozatot alkot

	– ismerje a biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos fogalmát tapasztalat útján	
5. évfolyam végén		
Halmazok	- Tudjon néhány elemet halmazba rendezni adott tulajdonság alapján, valamint részhalmazt megfogalmazni, felismerni. - Tudja két véges halmaz közös részét, egyesítését, képezni, ábrázolni. - Legyen képes az alábbi kifejezések használatára: halmaz, két halmaz viszonya (metszők, van közös részük, nincs közös részük, halmazok egyesítése). - Alaphalmaz elemeinek adott tulajdonság szerinti halmazba rendezése.	
Matematikai logika, kombinatorika	- Tudjon igaz és hamis állításokat megfogalmazni, legyen képes állítások igazságának eldöntésére. - Helyes használja az összehasonlításhoz szükséges kifejezéseket (kisebb, nagyobb, kisebb vagy egyenlő, nagyobb vagy egyenlő, legalább, legfeljebb). - Tudja néhány elem összes sorrendjének felsorolását.	
Természetes számok halmaza	- Tudjon milliós számkörben racionális számokat felírni, olvasni, összehasonlítani, ábrázolni számegyenesen	
Alapműveletek természetes számokkal	- Legyen képes két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítására, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályokat ismerje, helyesen alkalmazza. - Ismerje a hétköznap is használt hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg mértékegységeket, tudjon átváltani egyszerű esetekben. - Tudjon egyszerű szöveges feladatokat megoldani következtetéssel.	
Egész számok, alapműveletek egész számokkal	- Tudjon milliós számkörben racionális számokat felírni, olvasni, összehasonlítani, ábrázolni számegyenesen. - Ismeri az egész számokat. - Ismerje és helyesen alkalmazza az ellentett, abszolút érték fogalmát. - Meghatározza konkrét számok ellentettjét, abszolút értékét. - Legyen képes két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítására, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályokat ismerje, helyesen alkalmazza.	
Közönséges törtek, tizedes törtek, racionális számok	– Biztosan ábrázol törtrészeket, meghatároz törtrészeknek megfelelő törtszámokat. – Érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját tizedes törtek esetén. – Megfelelteti egymásnak a racionális számok közönséges tört és tizedes tört alakját.	
Alapműveletek közönséges törtekkel	- Elvégzi az alapműveleteket a racionális számok körében. - Ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat fejben, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében.	

Alapműveletek tizedes törtekkel	- Elvégzi az alapműveleteket a racionális számok körében, eredményét összeveti előzetes becslésével. - Írásban összead, kivon és szoroz. - Ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat fejben, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében. - A műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti.
Arányosság	- Ismerje a hétköznap is használt hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg mértékegységeket, tudjon átváltani egyszerű esetekben.
Egyszerű szöveges feladatok	- Tudjon egyszerű szöveges feladatokat megoldani következtetéssel. - Megoldását ellenőrzi.
A függvény fogalmának előkészítése	- Tudjon tájékozódni a koordinátarendszerben: pont ábrázolására, adott pont koordinátáinak a leolvasására legyen képes. - Tudjon egyszerűbb grafikonokat elemezni.
Sorozatok	- Egyszerű sorozatokat tudjon adott szabály szerint folytatni, szabályokat felismerni, megfogalmazni néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.
Mérés, mértékegységek	- Téglalap kerületének és területének, téglatest felszínének és térfogatának kiszámítására legyen képes. - Síkbeli tartományok közül kiválasztja a szögtartományokat, nagyság szerint összehasonlítja, méri, csoportosítja azokat.
Síkbeli alakzatok	- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságait ismerje/ismerje fel és alkalmazza azokat feladatok megoldásában.
Transzformációk, szerkesztések	- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák rajzolására legyen képes. A körzőt, vonalzót (vonalzókat) célszerűen használja.
Térgeometria	- A kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla hálóját elkészíti; - Testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján; - Ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló.
6. évfolyam végén	
Halmazok	- Tudjon néhány elemet halmazba rendezni adott tulajdonság alapján, valamint részhalmazt megfogalmazni, felismerni. - Tudja két véges halmaz közös részét, egyesítését, képezni, ábrázolni.

	- Legyen képes az alábbi kifejezések használatára: halmaz, két halmaz viszonya (metszők, van közös részük, nincs közös részük, halmazok egyesítése). - Alaphalmaz elemeinek adott tulajdonság szerinti halmazba rendezése. - Részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol; - Véges halmaz kiegészítő halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezi és ábrázolja konkrét esetekben; - Számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázol.
Matematikai logika, kombinatorika	- Tudjon igaz és hamis állításokat megfogalmazni, legyen képes állítások igazságának eldöntésére. - Helyes használja az összehasonlításhoz szükséges kifejezéseket (kisebb, nagyobb, kisebb vagy egyenlő, nagyobb vagy egyenlő, legalább, legfeljebb). - Tudja néhány elem összes sorrendjének felsorolását. - Tanult minták alapján néhány lépésből álló bizonyítási gondolatsort megért és önállóan összeállít. - A logikus érvelésben a matematikai szaknyelvet következetesen alkalmazza társai meggyőzésére. - Összeszámlálási feladatok megoldása során alkalmazza az összes eset áttekintéséhez szükséges módszereket.
Természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek	- Tudjon milliós számkörben racionális számokat felírni, olvasni, összehasonlítani, ábrázolni számegyenesen. - Érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját nagy számok esetén. - Ismeri a római számjelek közül az L, C, D, M jeleket, felismeri az ezekkel képzett számokat a hétköznapi helyzetekben; - Ismeri és alkalmazza a 2-vel, 3-mal, 4-gyel, 5-tel, 6-tal, 9-cel, 10-zel, 100-zal való oszthatóság szabályait. - A természetes számokat osztóik száma alapján és adott számmal való osztási maradékuk szerint csoportosítja. - Ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat; el tudja készíteni összetett számok prímtényezős felbontását 1000-es számkörben. - Meg tudja határozni természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét.
Alapműveletek természetes számokkal	- Legyen képes két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítására, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályokat ismerje, helyesen alkalmazza. - Írásban összead, kivon és szoroz, oszt. - Ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat fejben, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében. - A műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti.

	- A gyakorlati problémákban előforduló mennyiségeket becsülni tudja, feladatmegoldásához ennek megfelelő tervet készít. - A fejszámoláson és az írásban végzendő műveleteken túlmutató számolási feladatokhoz és azok ellenőrzéséhez számológépet használ.
Egész számok, alapműveletek egész számokkal	- Tudjon milliós számkörben racionális számokat felírni, olvasni, összehasonlítani, ábrázolni számegyenesen. - Ismeri az egész számokat. - Ismerje és helyesen alkalmazza az ellentett, abszolút érték fogalmát. - Meghatározza konkrét számok ellentettjét, abszolút értékét. - Legyen képes két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítására, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályokat ismerje, helyesen alkalmazza. - Ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat fejben, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében. - A műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti. - A gyakorlati problémákban előforduló mennyiségeket becsülni tudja, feladatmegoldásához ennek megfelelő tervet készít. - A fejszámoláson és az írásban végzendő műveleteken túlmutató számolási feladatokhoz és azok ellenőrzéséhez számológépet használ.
Közönséges törtek, tizedes törtek, racionális számok	– Biztosan ábrázol törtrészeket, meghatároz törtrészeknek megfelelő törtszámokat. – Érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját tizedes törtek esetén. – Megfelelteti egymásnak a racionális számok közönséges tört és tizedes tört alakját. – Ismeri a racionális számokat, tud példát végtelen nem szakaszos tizedes törtre.
Alapműveletek közönséges törtekkel	- Elvégzi az alapműveleteket a racionális számok körében, eredményét összeveti előzetes becslésével. - Ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat fejben, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében. - A műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti. - Meghatározza konkrét számok reciprokát.
Alapműveletek tizedes törtekkel	- Elvégzi az alapműveleteket a racionális számok körében, eredményét összeveti előzetes becslésével. - Írásban összead, kivon és szoroz. - Ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat fejben, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében.

	- A műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti. - Gyakorlati feladatok megoldása során tizedes törtet legfeljebb kétjegyű egész számmal írásban oszt. A hányadost megbecsüli. - A gyakorlati problémákban előforduló mennyiségeket becsülni tudja, feladatmegoldásához ennek megfelelő tervet készít; - A fejszámoláson és az írásban végzendő műveleteken túlmutató számolási feladatokhoz és azok ellenőrzéséhez számológépet használ.
Arányosság, százalékszámítás	- Ismerje a hétköznap is használt hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg mértékegységeket, tudjon átváltani egyszerű esetekben. - Felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben. - Felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját. - Ismeri a százalék fogalmát, gazdasági, pénzügyi és mindennapi élethez kötődő százalékszámítási feladatokat megold. - Ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén. - Idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és űrtartalom mértékegységeket átvált helyi értékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszerűség szerint.
Egyszerű szöveges feladatok	- Egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold. - Különböző szövegekhez megfelelő modelleket készít. - Matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold. - Gazdasági, pénzügyi témájú egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold. - Gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségeknél becslést végez. - Megoldását ellenőrzi.
A függvény fogalmának előkészítése	- Tudjon tájékozódni a koordinátarendszerben: pont ábrázolására, adott pont koordinátáinak a leolvasására legyen képes. - Tudjon egyszerűbb grafikonokat elemezni. - Konkrét halmazok elemei között megfeleltetést hoz létre. - Felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben. - Felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját.

Sorozatok	- Egyszerű sorozatokat tudjon adott szabály szerint folytatni, szabályokat felismerni, megfogalmazni néhány tagjával elkezdett sorozat esetén. - Néhány tagjával adott sorozat esetén felismer és megfogalmaz képzési szabályt.
Mérés, mértékegységek	- Síkbeli tartományok közül kiválasztja a szögtartományokat, nagyság szerint összehasonlítja, méri, csoportosítja azokat. - Meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét. - Ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén. - Egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti.
Síkbeli alakzatok	- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságait ismerje/ismerje fel és alkalmazza azokat feladatok megoldásában. - Csoportosítja a háromszögeket szögeik és oldalaik szerint. - Felismeri a síkban az egybevágó alakzatokat. - Ismeri a tengelyesen szimmetrikus háromszöget. - Ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma. - Ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet. - Ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat. - A háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában. - Ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között. - Ismeri a háromszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, háromszög-egyenlőtlenség.
Transzformációk, szerkesztések	- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák rajzolására legyen képes. A körzőt, vonalzót (vonalzókat) célszerűen használja. - Tapasztalatot szerez a síkbeli mozgásokról gyakorlati helyzetekben. - Felismeri a síkban az egybevágó alakzatokat. - A szerkesztéshez tervet, előzetes ábrát készít. - ismeri az alapszerkesztéseket: szakaszfelező merőlegest, szögfelezőt, merőleges és párhuzamos egyeneseket szerkeszt, szöget másol. - Megszerkeszti alakzatok tengelyes tükörképét; - Geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszt több adott feltételnek megfelelő ábrát.

	- Ismeri a tengelyesen szimmetrikus háromszöget. - Felismeri a kicsinyítést és a nagyítást hétköznapi helyzetekben.
Térgeometria	- A kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla hálóját elkészíti; - Testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján; - Ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló. - Ismeri a gömb tulajdonságait. - A kocka, a téglatest, a hasáb, a gúla, a gömb tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában.
Leíró statisztika	- Tudjon egyszerű diagramokat készíteni, értelmezni, táblázatokat olvasni. - Adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol hagyományos és digitális eszközökkel is. - Különböző típusú diagramokat megfeleltet egymásnak. - Megadott szempont szerint adatokat gyűjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg. - Konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a középső adatot (medián), és ezeket összehasonlítja.
Valószínűség-számítás	– Valószínűségi játékokat, kísérleteket végez, ennek során az adatokat tervszerűen gyűjti, rendezi és ábrázolja digitálisan is. – Valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteleket, játékában stratégiát követ. – Ismeri a gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmát. Ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.
7. évfolyam végén	
Halmazok	– Tudjon elemeket halmazba rendezni több szempont alapján. – Legyen képes állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésére, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben. – Ismerje fel véges és végtelen szakaszos tizedes törteket. – Tudjon véges halmaz kiegészítő halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezni és ábrázolni konkrét esetekben. – Tudjon számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázolni.
Matematikai logika, kombinatorika, gráfok	– Legyen képes egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntésére, állítások tagadására. – Legyen képes állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésére, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.

	– Kombinatorikai feladatokat tudjon megoldani az összes eset szisztematikus összeszámlálásával. – Tudjon fagráfokat használni feladatmegoldások során.
Számelméleti ismeretek, hatványok, négyzetgyök	– Ismerje a prímszám és az összetett szám fogalmát. – El tudja készíteni összetett számok prímtényezős felbontását 1000-es számkörben; – Meg tudja határozni természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét. – Racionális számokat tudjon normál alakban felírni. – A műveleti sorrendet biztosan tudja alkalmazni.
Arányosság, százalékszámítás	– Ismerje az egyenes arányosság, fordított arányosság fogalmát és szám feladatokban tudjon vele számolni. – A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során. – Tudjon terület, kerület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységeivel számolni és a mennyiségeket átváltani. – Ki tudja számítani a százalékértéket.
Szöveges feladatok és előkészítés	– Egyszerű feladatokban alkalmazni tudja a mérlegelvet. – Ismeri a szöveges feladatok egyes megoldási elveit, egyszerű esetekben alkalmazni tudja azokat. – Tudjon összevonást végezni. – Tudjon egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értékét kiszámolni. – Többtagú kifejezést szorozni egy tagúval. – Tudjon megoldani elsőfokú egyenleteket. – Tudjon matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megoldani. – Tudjon gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségeknél becslést végez. – Tudjon szöveges választ adni. – Tudjon szövegesen leírt probléma matematikai megfogalmazását elkészíteni. – Képes matematikai szakszövegeket értelmezni.
Függvények	– Tudja, hogy mikor adott egy függvény. Adott hozzárendelésről el tudja dönteni, hogy függvény-e? – Érti a függvény jelölését és a hozzárendelés grafikonját el tudja készíteni. – Jellemezni tudja az elsőfokú függvényt.
Síkbeli alakzatok	– Ismeri és alkalmazni tudja a geometriai tanult alapfogalmakat. – Ismeri a háromszög nevezetes vonalait és pontjait és tudja a háromszög belső szögeinek összegét. – Megtudja szerkeszteni a háromszöget adott oldalai és szögei segítségével. – Ismeri a négyszögek fajtáit, tud nevezetesnégyszögeket szerkeszteni és ismeri a belső szögeik összegét. – Alkalmazni tudja a kör alkotóelemeit a szerkesztési feladatok megoldása során. – Ismeri a háromszög, a négyzet, a téglalap, a paralelogramma, a trapéz, a deltoid és a kör területének és kerületének kiszámítási módját. – Ismeri a szabályos sokszög definícióját.

Transzformációk	– Tudja a középpontos tükrözés szabályát és azt meg tudja szerkeszteni. – Feladatokban felismeri a szögpárokat. – Ismeri a háromszögek egybevágóságának elégséges feltételeit. – A legegyszerűbb szerkesztéseket végre tudja hajtani. – Tudjon tengelyes és középpontos tükörképet szerkeszteni.
Térgeometria	– Ismeri az alapvető térgeometriai fogalmakat. – Meg tudja határozni a pont és a sík távolságát. – Ki tudja számolni az egyenes hasáb felszínét és térfogatát. – Pontosan tudja a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom mértékváltásait.
Leíró statisztika	– Egyszerű grafikonokat képes olvasni, készíteni – Grafikonon tudja szemléltetni az összegyűjtött adatokat. – Tudjon különböző típusú diagramokat megfeleltetni egymásnak.
8. évfolyam végén	
Halmazok	– Tudjon elemeket halmazba rendezni több szempont alapján. – Legyen képes állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésére, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben. – Ismerje fel véges és végtelen szakaszos tizedes törteket. – Tudjon véges halmaz kiegészítő halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezni és ábrázolni konkrét esetekben. – Tudjon számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázolni.
Matematikai logika, kombinatorika, gráfok	– Legyen képes egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntésére, állítások tagadására. – Legyen képes állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésére, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben. – Kombinatorikai feladatokat tudjon megoldani az összes eset szisztematikus összeszámlálásával. – Tudjon fagráfokat használni feladatmegoldások során
Számelméleti ismeretek, hatványok, négyzetgyök	– Tudja pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványát kiszámolni. – Tudja négyzetszámok négyzetgyökét meghatározni. – A műveleti sorrendet biztosan tudja alkalmazni. – Tudjon racionális számokat normál alakban felírni.
Arányosság, százalékszámítás	– Ismerje az egyenarányosság, fordított arányosság fogalmát és szám feladatokban tudjon vele számolni. – A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.

	– Tudjon terület, kerület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységeivel számolni és a mennyiségeket átváltani. – Ki tudja számítani a százalékértéket és az alapot.
Szöveges feladatok	– Tudja egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értékét kiszámítani. – Tudjon összevonást végezni, valamint többtagú kifejezést szorozni egytagúval. – Tudjon megoldani elsőfokú egyenleteket és egyenlőtlenségeket. – A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldását tudja elvégezni következtetéssel, egyenlettel. – Ismerje az ellenőrzés lépéseit, a megoldást tudja ábrázolni számegyenesen. – A szöveg szerint tudjon ellenőrizni. – Mérlegelv segítségével meg tudja oldani az egyszerűbb racionális együtthatójú egyenleteket és egyenlőtlenségeket. – Biztosan tudja elvégezni következtetéssel, egyenlettel a matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat – Tudjon gazdasági, pénzügyi témájú egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megoldani. – Tudjon gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségeknél becslést végezni. – Tudjon szöveges választ adni. – Tudjon szövegesen leírt problémák matematikai megfogalmazását elkészíteni. – Képes matematikai szakszövegeket értelmezni.
Függvények	– Konkrét halmazok elemei között megfeleltetést tudjon létre hozni. – Tudja értéktáblázatok adatait grafikusan ábrázolni. – Tudjon egyszerű grafikonokat jellemezni. – Tudjon egyszerű függvényeket transzformációval ábrázolni.
Síkbeli alakzatok	– Ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összegét, konvex és konkáv közti különbséget, átló fogalmát. – Ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet. – Ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat. – A háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazni tudja feladatok megoldásában. – Meg tudja határozni háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét. – Ismeri a Pitagorasz-tételt és alkalmazza számítási feladatokban. – Ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között.
Transzfomációk, szerkesztések	– Meg tudja szerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükörképét. – Tudjon geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszteni több adott feltételnek megfelelő ábrát. – Felismeri a kicsinyítést és a nagyítást hétköznapi helyzetekben.

	– Ismer és használ dinamikus geometriai szoftvereket, tisztában van alkalmazási lehetőségeikkel.
Térgeometria	– Ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén. – El tudja készíteni a kocka, a téglatest, a hasáb, a henger és a gúla hálóját. – Ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb, a henger és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló. – Egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja. – Ismeri a gömb tulajdonságait. – Tudja kocka, a téglatest, a hasáb, a henger, a gúla, a gömb tulajdonságait alkalmazni feladatok megoldásában.
Leíró statisztika	– Tudjon értelmezni a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztani, és arról ábrát elkészíteni. – Tudjon adatokat táblázatba rendezni, diagramon ábrázolni hagyományos és digitális eszközökkel is. – Tudjon különböző típusú diagramokat megfeleltetni egymásnak. – Tudjon megadott szempont szerint adatokat gyűjteni táblázatból, le tudja olvasni hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg. – Konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a középső adatot (medián), és ezeket összehasonlítja.
Valószínűségszámítás	– Valószínűségi játékokat, kísérleteket végez, ennek során az adatokat tervszerűen gyűjti, rendezi és ábrázolja digitálisan is. – Valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteleket, játékában stratégiát követ. – Ismeri a gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmát. – Ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.

Környezetismeret

Ismeretek	**Képességek**

2. évfolyam végén	– Megfigyelés, összehasonlítás, csoportosítás a tanulók közvetlen környezetében lévő tárgyak, élőlények érzékelhető tulajdonságai körében. – A valóságban megfigyelt jellemzők felismerése fotón, rajzon, filmen. – Anyagok, tárgyak csoportosítása. – A feladatértés biztosítása aláhúzással, összekötéssel, színezéssel. – Közvetlen környezetben lévő tárgyak, élőlények, érzékelhető tulajdonságok megfigyelése. – A tapasztalatok kifejezése élőszóban, rajzban, tanítói segítséggel (élmények, szabad intuíciók)
3. évfolyam végén	– Felismeri az élőlényeken, élettelen anyagokon az érzékelhető és a mérhető tulajdonságokat. – Megnevezi az időjárás fő elemeit. – Méréshez megválasztja és megfelelően használja az alkalmi vagy szabvány mérőeszközt, mértékegységet. – Megfogalmazza a tűz és az égés szerepét az ember életében. – Életkornak megfelelően eligazodik az időbeli relációkban, ismeri és használja az életkorának megfelelő időbeli relációs szókincset. – Felismeri a napszakok, évszakok változásait, a Föld mozgásai között az összefüggéseket, valamint az évszakokra vonatkozó megfigyeléseket végez, következtetéseket von le. – Megfelelő sorrendben sorolja fel az évszakokat, a napszakokat, a hónapokat, a hét napjait, ismeri ezek időtartamát. – Analóg és digitális óráról leolvassa a pontos időt. – Iránytű segítségével megállapítja és megnevezi a fő- és mellékvilágtájakat. – Felismeri és használja az alapvető térképjeleket: felszínformák, vizek, települések, útvonalak, államhatárok. – Térkép segítségével megnevezi Magyarország jellemző felszínformáit, vizeit; hazánk nagytájait; hazánk szomszédos országait, saját megyéjét, megyeszékhelyét, környezetének nagyobb településeit, hazánk fővárosát. – Ismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek főbb jellemzőit és az ott élő élőlények jellemzőit és az élőlények közötti különbségeket. – Ismeri az emberi szervezet fő életfolyamatait, az emberi test részeit, fő szerveit. – Ismeri a betegségeket, felismeri a legjellemzőbb betegségtüneteket, a betegségek megelőzésének alapvető módjait.
4. évfolyam végén	– Felismeri az élőlényeken, élettelen anyagokon az érzékelhető és a mérhető tulajdonságokat. – Adott szempont alapján élettelen anyagokon és élőlényeken megfigyeléseket tesz, méréseket végez, illetve összehasonlítja, párosítja azokat. – Felismeri egy konkrét növény vagy állat választott részeit, megfogalmazza mi a rész szerepe. – Méréshez megválasztja és megfelelően használja az alkalmi vagy szabvány mérőeszközt, mértékegységet. – Algoritmus szerint, előzetes viszonyítás, majd becslés után méréseket végez. – Az adott kísérletekhez megfelelő eszközöket választ és megfelelően használja. – Felismeri a napszakok, évszakok változásait, a Föld mozgásai között az összefüggéseket, valamint az évszakokra vonatkozó megfigyeléseket végez, következtetéseket von le. – Megnevezi az emberi élet szakaszait. – Analóg és digitális óráról leolvassa a pontos időt. – Iránytű segítségével megállapítja és megnevezi a fő- és mellékvilágtájakat. – Térkép segítségével megnevezi Magyarország jellemző felszínformáit, vizeit.

	– Térkép segítségével megnevezi hazánk szomszédos országait, megyét, saját megyéjét, megyeszékhelyét, környezetének nagyobb településeit, hazánk fővárosát, és ezeket megtalálja a térképen is. – Ismeri az emberi szervezet fő életfolyamatait, az emberi test részeit, fő szerveit, ismeri ezek működését, szerepét. – Tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, összetevőivel, az emberi szervezet egészséges testi és lelki fejlődéséhez szükséges szokásokkal.

Természettudomány

Ismeretek	Képességek
5. évfolyam végén	– Ismerje fel a környezetben előforduló élő és élettelen anyagokat! – Tudja csoportosítani, megadott szempontok alapján az anyagokat! – Ismerje a természetes és mesterséges anyagokat, azok tulajdonságait, felhasználhatóságukat és a környezetre gyakorolt hatásukat! – Tudjon becslést és méréseket végezni , ismerje a felhasználható eszközöket! – Tudjon egyszerű kísérleteket elvégezni! – Tudja a víz különböző tulajdonságait! – Tudja csoportosítani a vizeket! – Értse a különböző halmazállapot-változásokhoz (olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás) kapcsolódó folyamatokat! – Tudjon ezekre hétköznapi példákat hozni! – bizonyítja és hétköznapi példákkal alátámasztja a víz fagyásakor történő térfogat-növekedést; – Tudja kísérletek során megfigyeli a különböző halmazállapotú anyagok vízben való oldódásának folyamatát! – Ismerje az olvadás és az oldódás közötti különbséget kísérleti tapasztalatok alapján! – Tudja a tűzveszélyes anyagokkal való bánásmódot, tűz esetén ismerje a szükséges teendőket! – Ismerje a levegő egyes tulajdonságait! – Tudja a tipikus lágy szárú és fás szárú növények részeit! – Tudja megkülönböztetni a hely- és helyzetváltoztatást és példákat keresni ezekre megadott szempontok alapján. – Ismerje fel a környezetben előforduló élő és élettelen anyagokat! – Tudja csoportosítani, megadott szempontok alapján az anyagokat! – Ismerje a természetes és mesterséges anyagokat, azok tulajdonságait, felhasználhatóságukat és a környezetre gyakorolt hatásukat! – Tudjon becslést és méréseket végezni , ismerje a felhasználható eszközöket! – Tudjon egyszerű kísérleteket elvégezni! – Tudja észlelni, mérni az időjárási elemeket, a mért adatokat rögzíteni és ábrázolni! – Tudja Magyarországra vonatkozó adatok alapján kiszámítja a napi középhőmérsékletet, a napi és évi közepes hőingást! – Ismerje fel a környezetben előforduló élő és élettelen anyagokat! – Tudja csoportosítani, megadott szempontok alapján az anyagokat! – Ismerje a természetes és mesterséges anyagokat, azok tulajdonságait, felhasználhatóságukat és a környezetre gyakorolt hatásukat!

	– Tudjon becslést és méréseket végezni , ismerje a felhasználható eszközöket! – Tudjon egyszerű kísérleteket elvégezni! – Tudja a mágneses kölcsönhatásokat! – Tudja kísérlettel igazolni a vonzás és a taszítás jelenségét! – Tudjon ezekre hétköznapi példákat hozni! – Ismerje a testek elektromos állapotát és a köztük lévő kölcsönhatásokat, és tudja ennek gyakorlati életben való megjelenését! – Tudja kísérletekkel igazolni a növények életfeltételeit! – Kísérleti úton figyelje meg az időjárás alapvető folyamatait, és tudja magyarázni ezek okait és következményeit. – Értse az idő múlásával bekövetkező változásokat és ezek összefüggéseit az élő és élettelen környezet elemein! – Tudja értelmezni az időt különböző dimenziójú skálákon! – Tudjon tervet készíteni saját időbeosztására vonatkozóan! – Ismerje a természet ciklikus változásait! – Tudja az irányokat a valós térben! – Értse a térkép és a valóság közötti viszonyt! – Tudjon tájékozódni a térképen! – Értse az iránytű működését, tudja, hogy ez mágneses kölcsönhatás! – Ismeri a felszínformák ábrázolását a térképen! – Értse a méretarány és az ábrázolás részletessége közötti összefüggéseket! – Tudja fő- és mellékégtájak segítségével meghatározni a különböző földrajzi objektumok egymáshoz viszonyított helyzetét! – Ismerje és használja a térképi jelrendszert és a térképfajtákat (domborzati térkép, közigazgatási térkép, autós térkép, turistatérkép)! – Tudja meghatározni az irányt a valós térben! – Értse a térkép és a valóság közötti viszonyt! – Tudjon tájékozódni a térképen! – Értse Európa és Magyarország tényleges és viszonylagos földrajzi fekvését! – Ismerje a főfolyó, a mellékfolyó és a torkolat térképi ábrázolását! – Tudja felismerni és megnevezi a legjelentősebb hazai álló- és folyóvizeket! – Tudja bejelölni a térképen Budapestet és a saját lakóhelyéhez közeli fontosabb nagyvárosokat és a szomszédos országokat! – Tudja meghatározni az irányt a valós térben! – Értse a térkép és a valóság közötti viszonyt! – Tudjon tájékozódni a térképen! – Tudjon a valóságban megismert területről egyszerű, jelrendszerrel ellátott útvonaltervet, térképet készíteni! – Tudjon meghatározott szempontok alapján útvonalat tervezni a térképen! – Tudja komplex rendszerként értelmezi az élő szervezeteket és az ezekből felépülő élőlénytársulásokat! – Értse az életfeltételek és a testfelépítés közti kapcsolatokat! – Értse, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat!

	– Tudja felismerni és megnevezni a növények életfeltételeit, életjelenségeit! – Tudja összehasonlítani ismert hazai termesztett vagy vadon élő növényeket adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján! – Tudja a növényeket különböző szempontok szerint csoportosítani! – Tudja felismerni és megnevezni a növények részeit, megfigyeli jellemzőiket, megfogalmazza ezek funkcióit! – Tudja a lágy szárú és a fás szárú növények testfelépítése közötti különbségeket! – Tudja komplex rendszerként értelmezi az élő szervezeteket és az ezekből felépülő élőlénytársulásokat! – Értse az életfeltételek és a testfelépítés közti kapcsolatokat! – Értse, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat! – Tudja felismerni és megnevezni az állatok életfeltételeit, életjelenségeit! – Tudja összehasonlítani az ismert hazai házi vagy vadon élő állatokat adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján! – Tudja felismerni és megnevezni az állatok testrészeit, megfigyelni a jellemzőiket, megfogalmazni ezek funkcióit! – Tudja az állatokat különböző szempontok szerint csoportosítani! – Tudja a gerinctelen és a gerinces állatok testfelépítése közötti különbségeket! – Tudjon mikroszkóp segítségével megfigyelni egysejtű élőlényeket! – Tudja összetett rendszerként értelmezni az egyes földi szférák működését! – Ismeri a természeti erőforrások energiatermelésben betöltött szerepét! – Tudja értelmezni az évszakok változását! – Tudja értelmezni az időjárás-jelentést! – Tudja piktogramok alapján megfogalmazni a várható időjárást.
6. évfolyam végén	– Tudja a talaj élő és élettelen alkotóelemeit, tulajdonságait, összehasonlítja a különböző típusú talajféleségeket, valamint következtetések révén felismeri a talajnak mint rendszernek a komplexitását! – Tudja leolvasni és értékelni Magyarországra vonatkozó éghajlati diagramok és éghajlati térképek adatait! – Tudja megfigyeléseken és kísérleten keresztül megismerni az energiatermelésben szerepet játszó anyagokat és az energiatermelés folyamatát! – Értse a Föld mozgásai és a napi, évi időszámítás közötti összefüggéseket! – Tudja modellezni a Nap és a Föld helyzetét a különböző napszakokban és évszakokban! Tudjon tájékozódni a földgömbön. – Ismerje a földrészeket és az óceánokat a különböző méretarányú és ábrázolásmódú térképeken! – Ismerje a nevezetes szélességi köröket a térképen! – Ismerje a torkolat térképi ábrázolását! – Tudjon tájékozódni a terepen térképvázlat, iránytű és GPS segítségével! – Tudjon meghatározott szempontok alapján útvonalat tervezni a térképen! – Tudjon használni néhány egyszerű térinformatikai alkalmazást! – Tudja komplex rendszerként értelmezni az élő szervezeteket és az ezekből felépülő élőlénytársulásokat! – Tudja az életfeltételek és a testfelépítés közti kapcsolatokat! – Tudja, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat!

	– Tudja hazánk erdei élőlénytársulásainak főbb jellemzőit! – Tudja életközösségként értelmezni az erdőt! – Ismeri és tudja magyarázni az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit az erdők életközössége esetén! – Tudja példákkal bizonyítani, rendszerezni és következtetéseket levonni az erdei élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan! – Tudjon táplálékláncokat és azokból táplálékhálózatot összeállítani a megismert erdei növény- és állatfajokból! – Tudja példákon keresztül bemutatni az erdőgazdálkodási tevékenységek életközösségre gyakorolt hatásait! – Tudja az erdő természetvédelmi értékét és fontosnak tartja annak védelmét! – Tudja komplex rendszerként értelmezni az élő szervezeteket és az ezekből felépülő élőlénytársulásokat! – Tudja az életfeltételek és a testfelépítés közti kapcsolatokat! – Tudja, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat! – Tudja hazánk fátlan élőlénytársulásainak főbb jellemzőit! – Tudja megadott szempontok alapján összehasonlítani a rétek és a szántóföldek életközösségeit! – Tudja életközösségként értelmezi a mezőt! – Ismerje és tudja magyarázni az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit a rétek életközössége esetén! – Tudja példákkal bizonyítani, rendszerezni és következtetéseket levonni a mezei élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan! – Tudjon táplálékláncokat és azokból táplálékhálózatot összeállítani a megismert mezei növény- és állatfajokból! – Tudja példákon keresztül bemutatni a mezőgazdasági tevékenységek életközösségre gyakorolt hatásait! – Tudja a fátlan társulások természetvédelmi értékét és fontosnak tartja azok védelmét. Tudja komplex rendszerként értelmezni az élő szervezeteket és az ezekből felépülő élőlénytársulásokat! – Tudja az életfeltételek és a testfelépítés közti kapcsolatokat! – Tudja, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat! – Tudja hazánk vízi és vízparti élőlénytársulásainak főbb jellemzőit! – Tudja életközösségként értelmezi a vizes élőhelyeket! – Tudja összehasonlítani a vízi és szárazföldi élőhelyek környezeti tényezőit! – Ismerje és tudja magyarázni az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit a vízi és vízparti életközösségek esetén! – Tudja példákkal bizonyítani, rendszerezni és következtetéseket levonni a vízi élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan! – Tudjon táplálékláncokat és ezekből táplálékhálózatot összeállítani a megismert vízi és vízparti növény- és állatfajokból! – Tudja példákon keresztül bemutatni a vízhasznosítás és a vízszennyezés életközösségre gyakorolt hatásait! – Tudja a vízi társulások természetvédelmi értékét és fontosnak tartja azok védelmét. – Értse, hogy a szervezet rendszerként működik! – Tudja a testi és lelki egészség védelmének fontosságát! – Értse az egészséges környezet és az egészségmegőrzés közti összefüggéseket! – Tudja felismerni és megnevezni az emberi test fő részeit, szerveit!

	– Lássa az összefüggéseket az egyes szervek működése között! – Értse a kamaszkori testi és lelki változások folyamatát, élettani hátterét! – Tudja az egészséges életmód alapelveit, és azokat igyekezzen betartani! – Tudja összetett rendszerként értelmezni az egyes földi szférák működését; – Ismerje a természeti erőforrások energiatermelésben betöltött szerepét! – Tudja a természeti erők szerepéta felszínalakításban! – Tudja csoportosítani az energiahordozókat különböző szempontok alapján! – Tudjon példákat hozni a megújuló és a nem megújuló energiaforrások felhasználására! – Ismerje az energiatermelés hatását a természetes és a mesterséges környezetre! – Tudja összetett rendszerként értelmezi az egyes földi szférák működését! – Ismerje a természeti erőforrások energiatermelésben betöltött szerepét! – Értse a természeti erők szerepét a felszínalakításban! – Tudja összehasonlítani és csoportosítani néhány jellegzetes hazai kőzet egyszerűen vizsgálható tulajdonságait! – Tudjon példákat hozni a kőzetek tulajdonságai és a felhasználásuk közötti összefüggésekre! – Tudja, hogy a talajpusztulás világméretű probléma! – Ismerjen olyan módszereket, melyek a talajpusztulás ellen hatnak (tápanyag-visszapótlás, komposztkészítés, ökológiai kertművelés)! – Tudja felismerni és összehasonlítani a gyűrődés, a vetődés, a földrengés és a vulkáni tevékenység hatásait! – Tudja magyarázni a felszín lejtése, a folyó vízhozama, munkavégző képessége és a felszínformálás közti összefüggéseket! – Tudja magyarázni az éghajlat és a folyók vízjárása közötti összefüggéseket!

Földrajz

Ismeretek	Képességek
7. évfolyam végén	– Tudja használni a földrajzi térben való tájékozódást segítő hagyományos és digitális eszközöket! – Tudjon tájékozódni különböző típusú és tartalmú térképeken, biztonsággal leolvassa azok információtartalmát, a térképen elhelyez földrajzi elemeket! – Tudjon megoldani gyakorlati feladatokat (pl. távolság- és helymeghatározás, utazástervezés) nyomtatott és digitális térkép segítségével! – Tudjon elkészíteni egyszerű térképvázlatokat, útvonalterveket! – Tudja azonosítani a jelenségek időbeli jellemzőit! – Ismerje az egyes kontinensekre, országcsoportokra, meghatározó jelentőségű országokra jellemző társadalmi-gazdasági folyamatokat, ott előállított termékeket, szolgáltatásokat! – Tudja probléma- és értékközpontú megközelítéssel jellemezni Európa és az Európán kívüli kontinensek tipikus tájait, településeit, térségeit! – Ismertesse az Európai Unió társadalmi-gazdasági jellemzőit, példákkal igazolja világgazdasági szerepét! – Ismerje és értelmezze a társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat! – Tudjon jellemzőket megfogalmazni népesség- és településföldrajzi információk alapján, és vonja le a következtetéseket! – Tudja értelmezni és elemezni a foglalkoztatási adatokat, vonjon le következtetéseket belőlük! – Mutatassa be a nemzetközi szintű munkamegosztás és fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit! – Ismerje meg és őrizze meg szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeit! – Ismerje a környezet- és a természetvédelem alapvető feladatait és lehetőségeit a földrajzi, környezeti eredetű problémák mérséklésében, megoldásában! – Értse a híradásokban közölt regionális földrajzi információkat! – Rendelkezzen reális alapokon nyugvó magyarság- és Európa-tudattal! – Legyen nyitott más országok, nemzetiségek szokásainak, kultúrájának megismerése iránt! – Ismerje az egyes kontinensekre, országcsoportokra, meghatározó jelentőségű országokra jellemző társadalmi-gazdasági folyamatokat, ott előállított termékeket, szolgáltatásokat! – Tudja probléma- és értékközpontú megközelítéssel jellemezni Európa és az Európán kívüli kontinensek tipikus tájait, településeit, térségeit! – Mutatassa be a nemzetközi szintű munkamegosztás és fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit! – Ismerje és értelmezze a társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat! – Fogalmazzon meg népesség- és településföldrajzi információk alapján jellemzőket, vonja le a következtetéseket! – Tudja elemezni és értelmezni a foglalkoztatási adatokat, és vonja le a következtetéseket belőlük! – Értse a híradásokban közölt regionális földrajzi információkra! – Legyen nyitott más országok, nemzetiségek szokásainak, kultúrájának megismerése iránt! – Fogalmazza meg példák alapján a helyi környezetkárosítás tágabb környezetre kiterjedő következményeit, nevezze meg és ok-okozati összefüggéseiben mutassa be a globálissá váló környezeti problémákat!

	– Tudjon logikusan érvelni a környezeti kérdésekkel, globális problémákkal kapcsolatos álláspontja mellett, fogalmazzon meg javaslatot a környezeti problémák mérséklésére! – Tudja bemutatni a földrajzi övezetesség rendszerét, ismerje az övezetek, övek kialakulásának okait és elhelyezkedésének térbeli jellemzőit! – Tudja összehasonlítani az egyes övezetek, övek főbb jellemzőit, tudjon törvényszerűségeket megfogalmazni velük összefüggésben! – Tudjon példákat hozni a természeti adottságok gazdálkodást, életvitelt befolyásoló szerepére! – Ismerje fel a helyi, regionális és a Föld egészére jellemző folyamatok közötti hasonlóságokat és összefüggéseket! – Fogalmazza meg példák alapján a helyi környezetkárosítás tágabb környezetre kiterjedő következményeit, ok-okozati összefüggéseit! – Ismerje a környezet- és a természetvédelem alapvető feladatait és lehetőségeit a földrajzi, környezeti eredetű problémák mérséklésében, megoldásában! – Fogalmazzon meg az egyes térségek kapcsán földrajzi és környezeti veszélyeket és problémákat, valamint reflektáljon azokra! – Tudjon logikusan érvelni a környezeti kérdésekkel, globális problémákkal kapcsolatos álláspontja mellett, fogalmazzon meg javaslatot a környezeti problémák mérséklésére!
8.évfolyam végén	– Mutassa be és értékelje lakókörnyezetének földrajzi jellemzőit, ismerje annak természeti és társadalmi erőforrásait! – Értse szűkebb és tágabb környezetében a földrajzi eredetű problémákat, magyarázza kialakulásuk okait! – Legyen elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt! – Tudja összehasonlítani, illetve komplex módon, problémaközpontú megközelítéssel vizsgálni pl. hazai nagytájakat, tájakat, régiókat, településeket! – Tudjon javaslatot megfogalmazni a lakókörnyezete jövőbeli, környezeti szempontokat szem előtt tartó, fenntartható fejlesztésére! – Érveljen a tudatos fogyasztói magatartás, a környezettudatos döntések fontossága mellett! – Tudja rendszerezni, csoportosítani és értékelni Magyarország és a Kárpát-medence térségének természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásait, illetve bemutatni a természeti és társadalmi adottságok szerepének, jelentőségének időbeli változásait, a területi fejlettség különbségeit! – Tudja összehasonlítani, illetve komplex módon, problémaközpontú megközelítéssel vizsgálni pl. hazai nagytájakat, tájakat, régiókat, településeket! – Ismerje a környezet- és a természetvédelem alapvető feladatait és lehetőségeit a földrajzi, környezeti eredetű problémák mérséklésében, megoldásában! – Fogalmazzon meg népesség- és településföldrajzi információk alapján jellemzőket, majd vonja le a következtetéseket! – Tudjon következtetni Magyarország és a Kárpát-medence térségében előforduló természeti és környezeti veszélyek kialakulásának okaira, várható következményeire, térbeli jellemzőire! – Legyen elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt! – Értse a híradásokban közölt regionális földrajzi információkat! – Rendelkezzen reális alapokon nyugvó magyarság- és Európa-tudattal! – Tudja rendszerezni, csoportosítani és értékelni Magyarország és a Kárpát-medence térségének természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásait, illetve bemutatni a természeti és társadalmi adottságok szerepének, jelentőségének időbeli változásait, a területi fejlettség különbségeit! – Tudja példák alapján megfogalmazni a helyi környezetkárosítás tágabb környezetre kiterjedő következményeit, nevezze meg és ok-okozati összefüggéseiben mutassa be a globálissá váló környezeti problémákat!

	– Legyen elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt! – Mutassa be a nemzetközi szintű munkamegosztás és a fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit! – Tudjon következtetni Magyarország és a Kárpát-medence térségében előforduló természeti és környezeti veszélyek kialakulásának okaira, várható következményeire, térbeli jellemzőire! – Értse a híradásokban közölt regionális földrajzi információkat! – Legyen nyitott más országok, nemzetiségek szokásainak, kultúrájának megismerése iránt! – Nevezze meg az egyes kontinensekre, országcsoportokra, meghatározó jelentőségű országokra jellemző társadalmi-gazdasági folyamatokat, ott előállított termékeket, szolgáltatásokat! – Tudja probléma- és értékközpontú megközelítéssel jellemezni Európa és az Európán kívüli kontinensek tipikus tájait, településeit, térségeit! – Ismerje az Európai Unió társadalmi-gazdasági jellemzőit, példákkal igazolja világgazdasági szerepét! – Ismerje és értelmezze a társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat! – Fogalmazzon meg népesség- és településföldrajzi információk alapján jellemzőket, vonja le a következtetéseket! – Tudja értelmezni és elemezni foglalkoztatási adatokat, és vonja le a következtetéseket belőlük! – Mutassa be a nemzetközi szintű munkamegosztás és fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit! – Legyen elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt! – Ismerje a környezet- és a természetvédelem alapvető feladatait és lehetőségeit a földrajzi, környezeti eredetű problémák mérséklésében, megoldásában! – Értse a híradásokban közölt regionális földrajzi információkat! – Rendelkezzen reális alapokon nyugvó magyarság- és Európa-tudattal! – Legyen nyitott más országok, nemzetiségek szokásainak, kultúrájának megismerése iránt! – Ismerje és értelmezze a társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat! – Fogalmazzon meg népesség- és településföldrajzi információk alapján jellemzőket, vonja le a következtetéseket! – Tudja értelmezni a mindennapi életben jelen lévő pénzügyi tevékenységeket, szolgáltatásokat! – Nevezze meg a vállalkozás működését befolyásoló tényezőket! – Tudjon példákat sorolni a globalizáció mindennapi életünket befolyásoló folyamataira! – Tudjon érveket megfogalmazni a tudatos fogyasztói magatartás, a környezettudatos döntések fontossága mellett! – Tudja életkori sajátosságainak megfelelő helyzetekben alkalmazni pénzügyi ismereteit (pl. egyszerű költségvetés készítése, valutaváltás, diákvállalkozás tervezése)! – Értelmezzen és elemezzen foglalkoztatási adatokat, majd vonja le a következtetéseket belőlük!

Biológia

Ismeretek	Képességek
7. évfolyam végén	– Tudjon útmutató alapján, másokkal együttműködve kísérleteket végrehajtani, azonosítani és beállítani a kísérleti változókat! – A kapott adatok alapján tudjon következtetéseket megfogalmazni! – A vizsgált biológiai jelenségekkel kapcsolatos megfigyeléseit, következtetéseit és érveit érthetően és pontosan meg tudja fogalmazni, ezeket szükség esetén rajzokkal, fotókkal, videókkal ki tudja egészíteni! – Ismerje a biológia tudományának kutatási céljait! – Ismerje el a tudósok munkáját és felelősségét! – Alkosson képet a biológia fejlődéséről! – Értse a jelenkori kutatások jelentőségét! – Értse és példákkal igazolja, hogy a tudományos elképzelések az adott kor tudásán és világképén nyugszanak, fejlődésük és cseréjük a megismerési folyamat természetes jellemzője! – Tudjon megfogalmazni a biológiai jelenségekkel kapcsolatban kérdéseket, előfeltevéseket! – Tudja, hogy ezek akkor vizsgálhatók tudományosan, ha lehetőség van a bizonyításra vagy cáfolatra! – Értse a mérhetőség jelentőségét, törekedjen az elérhető legnagyobb pontosságra, de tisztában van ennek korlátaival is! – Tudja megkülönböztetni a bulvár, a népszerűsítő és a tudományos típusú közléseket, médiatermékeket, törekedjen a megtévesztés, az áltudományosság leleplezésére. – Alapfokon alkalmazza a rendszerszintű gondolkodás műveleteit! – Tudja azonosítani egy biológiai rendszer részeit, kapcsolatait és funkcióit! – Értse a csoportképzés jelentőségét, tudjon a tanult csoportokba besorolást végezni! – Tudjon szóban vagy írásban értelmezni biológiai rendszerekkel, jelenségekkel kapcsolatos képi információkat! – Tudja alkalmazni a vizualizálás, az ábrákban való összefoglalás módszerét! – Tudjon tényekre alapozott érveket megfogalmazni a baktériumok jelentőségével kapcsolatban és tudja értékelni egészségügyi, környezeti és biotechnológiai jelentőségüket! – Ismerje fel és nevezze meg vázlatrajz, fotó vagy mikroszkópos megfigyelés alapján a sejtmagvas sejttípus legfontosabb alkotórészeit! – Tudja a sejtekben zajló életfolyamatok lényegi jellemzőit! – Tudja összehasonlítani képek, videók és mikroszkópos megfigyelések alapján a növényi és az állati sejtek felépítését és működését! – Tudja példák alapján értelmezni az egysejtű életmód jellegzetességeit! – Értse a többsejtűek szerveződési típusainak különbségét, szerepét a fajok elterjedésében és a köztük kialakult munkamegosztásban! – Alapfokon alkalmazza a rendszerszintű gondolkodás műveleteit! – Tudja azonosítani egy biológiai rendszer részeit, kapcsolatait és funkcióit! – Értse a csoportképzés jelentőségét, tudjon a tanult csoportokba besorolást végezni!

	– Digitális eszközökkel tudjon képeket, videókat, adatokat rögzíteni, keresni és értelmezni, tudja kritikus és etikus módon felhasználni és alkotásokat készíteni! – Tudjon önállóan vagy másokkal együttműködve kivitelezni tanulási projekteket! – Tudja a biológiai problémák vizsgálatában figyelembe venni az evolúciós fejlődés szempontjait, a földtörténeti időskálán el tudja helyezni ennek mérföldköveit! – Értse, hogy a mai emberi faj is az evolúció során alakult ki! – Tudja értelmezni a rátermettség és a természetes szelekció fogalmát! Tudja, hogy azt a véletlenszerű események és az önszerveződés is befolyásolhatják! – Elfogadja, hogy minden ember egy fajhoz tartozik és a nagyrasszok értékükben nem különböznek, a biológiai és kulturális örökségük az emberiség közös kincse! – Alapfokon alkalmazza a rendszerszintű gondolkodás műveleteit! – Tudja azonosítani egy biológiai rendszer részeit, kapcsolatait és funkcióit! – Értse a csoportképzés jelentőségét, tudjon a tanult csoportokba besorolást végezni! – Tudjon szóban vagy írásban értelmezni biológiai rendszerekkel, jelenségekkel kapcsolatos képi információkat! – Tudja alkalmazni a vizualizálás, az ábrákban való összefoglalás módszerét! – Tudjon felismerni alaktani jellemzők összehasonlítása alapján néhány fontosabb növény- és állatcsoportot, ezekbe tudjon besorolást végezni! – Tudja összehasonlítani konkrét példák vizsgálata alapján a gombák, a növények és az állatok testfelépítését, életműködéseit és életmódját, ennek alapján tudjon érvelni az önálló rendszertani csoportba sorolásuk mellett! – Tudja értelmezni és bemutatni leírások, fotók, ábrák, filmek alapján az élőlények környezethez való alkalmazkodásának jellegzetes módjait és példáit! – Alapfokon ismerje a földrészek, óceánok legjellegzetesebb növény- és állatfajait! – Tudja azonosítani a földrészek természetes növényzetét ábrázoló tematikus térképek, fényképek, ábrák segítségével bolygónk biomjait! – Ismerje fel néhány jellegzetes faj példáján keresztül a kontinensek éghajlati övezetei, kialakult talajtípusai és az ott élő növényvilág közötti kapcsolatokat! – Ismerje fel néhány jellegzetes faj példáján keresztül a kontinensek jellegzetes növényei és az ott élő állatvilág közötti kapcsolatot! – Ismerje fel néhány tengeri növény- és állatfaj megismerése során, hogy bolygónk legnagyobb életközössége a világtengerekben él! – Tudjon tényekre alapozottan érvelni természetvédelmi, bioetikai, egészségműveltségi témákban! Tudjon többféle nézőpontot is figyelembe venni a vitákban! – Érthetően és pontosan tudja megfogalmazni a vizsgált biológiai jelenségekkel kapcsolatos megfigyeléseit, következtetéseit és érveit, ezeket szükség esetén rajzokkal, fotókkal, videókkal tudja kiegészíteni! – Tudjon önállóan vagy másokkal együttműködve kivitelezni tanulási projekteket! – Értse és fogadja el, hogy az élő természet rendelkezik olyan értékekkel, amelyeket törvényi eszközökkel is védeni kell! – Ismerje ennek formáit és hívja fel a figyelmet az általa észlelt természetkárosításra!

	– Értse, hogy az életformák sokfélesége megőrzendő érték! – Ismerje fel a benne rejlő esztétikai szépséget, tudjon érvelni a biológiai sokféleség veszélyeztetése ellen! – Tudjon tájékozódni a környezetében található védett fajokról, életközösségekről, ezek eszmei értékéről és biológiai jelentőségéről! – Ismerje a hazai nemzeti parkok számát, területi elhelyezkedését! – Tudja bemutatni a védendő életközösségeik alapvető jellemzőit! – Lássa egységben az életközösségek múltbeli, jelenkori és várható jövőbeli állapotát! – Tudjon megfogalmazni valószínűségi előrejelzést azok jövőbeli állapotára és vállalja a jövőjük iránti egyéni és közösségi felelősséget. – Tudja értelmezni és bemutatni leírások, fotók, ábrák, filmek alapján az élőlények környezethez való alkalmazkodásának jellegzetes módjait és példáit! – Érthetően és pontosan tudja megfogalmazni a vizsgált biológiai jelenségekkel kapcsolatos megfigyeléseit, következtetéseit és érveit, ezeket szükség esetén rajzokkal, fotókkal, videókkal tudja kiegészíteni! – Tudjon önállóan vagy másokkal együttműködve kivitelezni tanulási projekteket! – Másokkal együttműködve tudjon vizsgálni környezetében található életközösségeket! – Tudja elemezni az elkészített rajzok, fotók, videók és adatok alapján az élettelen környezeti tényezők és az élőlények közötti kapcsolatokat! – Tudja magyarázni életközösségek vizsgálata, valamint ábrák, animációk alapján az életközösségekben zajló anyagforgalom folyamatát! – Ismerje fel az élőlények közötti táplálkozási kapcsolatokat, tudjon táplálkozási piramist szerkeszteni! – Tudja értelmezni leírások, filmek és saját megfigyelései alapján az állatok viselkedésének alaptípusait, ezek lényegi jellemzőit és konkrét példák alapján tudja bemutatni ezeket! – Ismerje fel esetleírások, filmek és saját megfigyelései alapján az adott életközösségek biológiai értékeit! – Tudja értékelni a lakókörnyezetében található életközösségek környezeti állapotot és életminőséget javító hatását!
8.évfolyam végén	– Alapfokon alkalmazza a rendszerszintű gondolkodás műveleteit! – Tudja azonosítani egy biológiai rendszer részeit, kapcsolatait és funkcióit! – Értse a csoportképzés jelentőségét, tudjon a tanult csoportokba besorolást végezni! – Digitális eszközökkel tudjon képeket, videókat, adatokat rögzíteni, keresni és értelmezni, tudja kritikus és etikus módon felhasználni és alkotásokat készíteni! – Tudjon önállóan vagy másokkal együttműködve kivitelezni tanulási projekteket! – Tudja a biológiai problémák vizsgálatában figyelembe venni az evolúciós fejlődés szempontjait, a földtörténeti időskálán el tudja helyezni ennek mérföldköveit! – Értse, hogy a mai emberi faj is az evolúció során alakult ki! – Tudja értelmezni a rátermettség és a természetes szelekció fogalmát! Tudja, hogy azt a véletlenszerű események és az önszerveződés is befolyásolhatják! – Elfogadja, hogy minden ember egy fajhoz tartozik és a nagyrasszok értékükben nem különböznek, a biológiai és kulturális örökségük az emberiség közös kincse! – Alapfokon alkalmazza a rendszerszintű gondolkodás műveleteit!

	– Tudjon tényekre alapozottan érvelni a természetvédelmi, bioetikai, egészségműveltségi témákban! – Tudjon vitákban többféle nézőpontot is figyelembe venni! – Tudjon önállóan vagy másokkal együttműködve kivitelezni tanulási projekteket! – Értse és kritikusan és önkritikusan értékelje az emberi tevékenység természeti környezetre gyakorolt hatását, életvitelében tudatosan kövesse a természet- és környezetvédelem szempontjait! – Ismerje a növények gondozásának biológiai alapjait, több szempontot is figyelembe véve értékelje a növények, a növénytermesztés élelmezési, ipari és környezeti jelentőségét! – Tudja kritikusan vizsgálni a haszonállatok tartási módjai és a fajra jellemző igények közötti ellentmondásokat! – Ismerje és értse a nagyüzemi technológiák és a humánus állattartási módok közötti különbségeket! – Tudja példák alapján elemzni a globális környezeti problémák gazdasági és társadalmi összefüggéseit, a megelőzés, a kárcsökkentés és az alkalmazkodás stratégiáit! – Alapfokon alkalmazza a rendszerszintű gondolkodás műveleteit! – Tudja azonosítani egy biológiai rendszer részeit, kapcsolatait és funkcióit! – Értse a csoportképzés jelentőségét, tudjon a tanult csoportokba besorolást végezni! – Tudja szóban vagy írásban értelmezni a biológiai rendszerekkel, jelenségekkel kapcsolatos képi információkat és alkalmazza a vizualizálás, az ábrákban való összefoglalás módszerét! – Tudja a vizsgált biológiai jelenségekkel kapcsolatos megfigyeléseit, következtetéseit és érveit érthetően és pontosan megfogalmazni, ezeket szükség esetén rajzokkal, fotókkal, videókkal egészítse ki! – Rendelkezzen kiegyensúlyozott saját testképpel, figyelembe véve az egyéni adottságokat, a nem és a korosztály fejlődési jellegzetességeit, valamint ezek sokféleségét! – Tudja azonosítani az emberi test megfigyelése alapján a főbb testtájakat és testrészeket, tudja elemzni ezek arányait és szimmetriaviszonyait! – Ismerje fel az emberi bőr, a csontváz és a vázizomzat főbb elemeit, ezek kapcsolódási módjait, értelmezze a mozgási szervrendszer felépítése és az ember mozgásképessége közötti összefüggéseket! – Tudja elemezni az alapvető mozgástípusok és egyes sportok esetében a mozgásszervrendszer működésének jellemzőit, és ezeket a fizikai fogalmakkal és elvekkel magyarázza! – Tudja, hogy a testünk alapfelépítése az evolúciós fejlődés eredménye, de az öröklött adottságaink az egyedfejlődés során formálódnak egyénivé, ebben nagy szerepet játszik az életmódunk is! – Ismerje fel a gyakorolt sportok testi és lelki fejlesztő hatását és a velük járó terheléseket, baleseti veszélyeket, tanácsokat fogalmazzon meg ezek elkerülésére! – Alapfokon alkalmazza a rendszerszintű gondolkodás műveleteit! – Tudja azonosítani egy biológiai rendszer részeit, kapcsolatait és funkcióit! – Tudjon útmutató alapján, másokkal együttműködve kísérleteket végrehajtani, azonosítva és beállítva a kísérleti változókat! Tudjon megfogalmazni a kapott adatok alapján következtetéseket! – Tudja szóban vagy írásban értelmezni a biológiai rendszerekkel, jelenségekkel kapcsolatos képi információkat és alkalmazza a vizualizálás, az ábrákban való összefoglalás módszerét!

	– Ismerje fel ábrák, makettek alapján az ember anyagforgalmi szervrendszereinek fontosabb szerveit, a megismert külső és belső testkép alapján tudja azok elhelyezkedését! – Tudja szövegek, ábrák, folyamatvázlatok, videók és szimulációk alapján azonosítani a táplálkozási, keringési, légzési, kiválasztási szervrendszerek alapvető biológiai funkcióit, az életfolyamatok lépéseit! – Ismerje és megfelelő szempontok szerint értékelje az emberi szervezet állapotát, folyamatait jellemző fontosabb adatokat, azokat összefüggésbe hozza a testi és lelki állapotával, egészségével! – Alapfokon alkalmazza a rendszerszintű gondolkodás műveleteit! – Tudja azonosítani egy biológiai rendszer részeit, kapcsolatait és funkcióit! – Tudja szóban vagy írásban értelmezni a biológiai rendszerekkel, jelenségekkel kapcsolatos képi információkat és alkalmazza a vizualizálás, az ábrákban való összefoglalás módszerét! – Tudja a vizsgált biológiai jelenségekkel kapcsolatos megfigyeléseit, következtetéseit és érveit érthetően és pontosan megfogalmazni, ezeket szükség esetén rajzokkal, fotókkal, videókkal egészítse ki! – Ismerje fel ábrák, makettek alapján az ember ideg- és hormonrendszerének fontosabb szerveit, a megismert külső és belső testkép alapján felidézi azok elhelyezkedését! – Tudja szövegek, ábrák, folyamatvázlatok, videók és szimulációk alapján azonosítani a táplálkozási, keringési, légzési, kiválasztási szervrendszerek alapvető biológiai funkcióit, az életfolyamatok lépéseit! – Ismerje fel, hogy az immunrendszer is információkat dolgoz fel, azonosítja a rendszer főbb szerveit, sejtes elemeit és kémiai összetevőit! – Ismerje és megfelelő szempontok szerint értékelje az emberi szervezet állapotát, folyamatait jellemző fontosabb adatokat, azokat összefüggésbe hozza a testi és lelki állapotával, egészségével! – Tudja szóban vagy írásban értelmezni a biológiai rendszerekkel, jelenségekkel kapcsolatos képi információkat, alkalmazza a vizualizálás, az ábrákban való összefoglalás módszerét! – Tudja kritikusan elemezni az egészséggel, életmóddal foglalkozó weboldalak, tematikus médiaforrások információit, igyekszik tudományos bizonyítékokra alapozott híreket, érveket és tanácsokat elfogadni! – Tudja tényekkel igazolni a testi és lelki egészség közötti kapcsolatot, és tudjon ennek egyéni és társadalmi összefüggéseiről érvelni az egészségkárosító szokások és függőségek ellen! – Tudja azonosítja az emberi egyedfejlődés főbb szakaszait, bemutatja az emberi nemek testi különbözőségének kialakulását, tisztában van a felelős szexuális magatartás ismérveivel, értékelje a szexualitás egyéni életviteli és párkapcsolati jelentőségét! – Tudja értékelni a személyi és környezeti higiénia egészségmegőrzéssel kapcsolatos jelentőségét, alkalmazza ennek alapelveit személyes környezetében is, egyéni képességeihez mérten tisztán, rendben tartja környezetét! – Tudja értelmezni személyes és közösségi értékként az egészséget, érdeklődjön az egészségmegőrzéssel kapcsolatos információk iránt, tudja mérlegeli azok tudományos hitelességét, kritikusan kezelni a gyógyszerekkel, gyógyászattal kapcsolatos reklámokat! – Tudja tényekkel igazolni a testi és lelki egészség közötti kapcsolatot, tudjon érvelni ennek egyéni és társadalmi összefüggéseiről az egészségkárosító szokások és függőségek ellen! – Tudja kritikusan elemezni az egészséggel, életmóddal foglalkozó weboldalak, tematikus médiaforrások információit, igyekszik tudományos bizonyítékokra alapozott híreket, érveket és tanácsokat elfogadni!

	– Tudja értékelni a személyi és környezeti higiénia egészségmegőrzéssel kapcsolatos jelentőségét, alkalmazza ennek alapelveit személyes környezetében is, egyéni képességeihez mérten tisztán, rendben tartja környezetét! – Tudjon tényekre alapozottan érvelni természetvédelmi, bioetikai, egészségműveltségi témákban, vitákban, ahol többféle nézőpontot is figyelembe vesz! – Ismerje a szív- és érrendszeri betegségek kockázati tényezőit, igyekezzen tudatosan alakítani étkezési szokásait, törekedjen az életmódjának megfelelő energia- és tápanyagbevitelre, a normál testsúly megőrzésére! – Ismerje a kórokozó, a fertőzés és a járvány fogalmait, tudja megkülönböztetni a vírusos és bakteriális fertőző betegségeket, ismerje fel az antibiotikumok helyes használatának fontosságát! – Tudja, hogy a daganatos betegségek kialakulását az életmód és a környezet is befolyásolja, és hogy gyógyításuk esélyét a korai felismerés nagymértékben növeli! – Értse az orvosi diagnosztikai eljárások célját, ismerje azok alapelvét és néhány főbb módszerét, értékelje a megfelelő diagnózis felállításának jelentőségét! – Mérje fel a baleseti sérülések kockázatait, igyekezzen ezeket elkerülni, a bekövetkezett balesetek esetében ismerje fel a sérülés, vérzés vagy mérgezés jeleit, ezekről tudjon megfelelő beszámolót tud adni! – Ismerje fel a bekövetkezett balesetet, rosszullétet, tudjon segítséget (szükség esetén mentőt) hívni, valamint a tőle elvárható módon (életkori sajátosságainak megfelelően) elsősegélyt tud nyújtani: a sérült vagy beteg személy ellátását a rendelkezésre álló eszközökkel vagy eszköz nélkül megkezdeni (sebellátás, vérzéscsillapítás, eszméletlen beteg ellátása, szabad légút biztosítása)! – Tudja alkalmazni az alapszintű újraélesztést mellkaskompressziók és lélegeztetés (CPR) kivitelezésével, ismerje fel ennek szükségességét!

Kémia

Ismeretek	**Képességek**
7. évfolyam végén	– Ismerjen rá, hogy a környezetünkben fizikai és kémiai változások zajlanak,ezekre példákat tudjon említeni, magyarázni tudja ezeket folyamatokat a tanult ismeretek segítségével. – Legyen tisztában alapvető kémiai fogalmakkal, jelenségekkel és reakciókkal, legyen anyagismerete. – Ismerje néhány köznapi anyag legfontosabb tulajdonságait és az anyagok vizsgálatának egyszerű módszereit. – Ismerje a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát. – Ismerje a mindennapi életben előforduló alapvető elemeket, vegyületeket, ismerje a legfontosabb elemek vegyjelét, illetve vegyületek képletét. – ismerje egy egyszerű laboratórium felépítését, anyagait és eszközeit; – Meg tudja különböztetni a kísérletet, a tapasztalatot és a magyarázatot; – Egyszerű modelleket (golyómodellt) használjon az anyagot felépítő kémiai részecskék modellezésére; – Ismerje a halmazállapot-változásokat, konkrét példát tud mondani a természetből (légköri jelenségek) és a mindennapokból; – Tudja, hogy a keverékek alkotórészeit az alkotórészek egyedi tulajdonságai alapján választhatjuk szét egymástól, ismer konkrét példákat az elválasztási műveletekre (pl. bepárlás, szűrés, ülepítés); – Ismerje néhány köznapi anyag legfontosabb tulajdonságait és az anyagok vizsgálatának egyszerű módszereit

	– Ismerje a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát; – Legyen képes egyszerű kísérletek elvégzésére és elemzésére az elemekkel, vegyületekkel és keverékekkel kapcsolatban; – Tudjon különbséget tenni elem, vegyület és keverék között; – Tudja, hogy melyek az anyag fizikai tulajdonságai; – Értelmezze részecskeszemlélettel az oldódás folyamatát és az oldatok összetételét; – Tegyen különbséget elemi részecske és kémiai részecske, valamint atom, molekula és ion között; – Tudja szöveges leírás vagy kémiai szimbólum alapján megkülönböztetni az atomokat, molekulákat és ionokat; – Ismerje a legfontosabb elemek vegyjelét, illetve vegyületek képletét; – Tudja, hogy az atom atommagból és elektronburokból épül fel; – Tel tudja írni a kisebb atomok elektronszerkezetét a héjakon lévő elektronok számával (Bohr-féle atommodell); – Tudja, hogy az atom külső elektronjainak fontos szerep jut a molekula- és ionképzés során; – Értse a periódusos rendszeren belüli összefüggéseket, elektronszerkezettel kapcsolatos információkat – Ismerje egyszerű molekulák kialakulását (H_2, Cl_2, O_2, N_2, H_2O, HCl, CH_4, CO_2), és fel tudja írni a képletüket; – Értse az egyszerű ionok kialakulását (Na^+, K^+, Mg^{2+}, Ca^{2+}, Al^{3+}, Cl^-, O^{2-}), és analógiás gondolkodással következtet az egy oszlopban található elemekből képződő ionok képletére; – Értse az ionvegyületek képletének megállapítását; – Ismerje a köznapi anyagok molekula- és halmazszerkezetét (hidrogén, oxigén, nitrogén, víz, metán, szén-dioxid, gyémánt, grafit, vas, réz, nátrium-klorid); – Értse, hogy az atomok és ionok között jellemzően erősebb, a molekulák között gyengébb kémiai kötések alakulhatnak ki. – Ismeri a köznapi élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat (pl. égési reakciók, egyesülések, bomlások, savak és bázisok reakció, fotoszintézis); – Ismer sav-bázis indikátorokat, érti felhasználásuk jelentőségét;
8.évfolyam végén	– Ismerje a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát. – Tudja értelmezni a részecskemodell alapján az egyszerű kémiai reakciókat; – Ismerje a kémiai reakciók végbemenetelének legalapvetőbb feltételeit (ütközés, energia); – Ismerje a köznapi élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat (pl. égési reakciók, egyesülések, bomlások, savak és bázisok reakciói, fotoszintézis); – Ismerjen sav-bázis indikátorokat, értse felhasználásuk jelentőségét; – Értse és példákkal szemléltesse az emberi tevékenység és a természeti környezet kölcsönös kapcsolatát kémiai szempontok alapján; – Ismerje természeti környezetének, azon belül a légkörnek, a kőzetburoknak, a természetes vizeknek és az élővilágnak a legalapvetőbb anyagait; – Értse a globális klímaváltozás, a savas esők, az ózonréteg károsodásának, valamint a szmogoknak a kialakulását és emberiségre gyakorolt hatását; – Tudjon beszámolni egy, a saját települését érintő környezetvédelmi kérdés kémiai vonatkozásairól; – Azonosítsa és hozzon példát a környezetében előforduló leggyakoribb, levegőt, vizet és talajt szennyező forrásokra;

	– Ismertesse a háztartási hulladék összetételét, felhasználásának és csökkentésének lehetőségeit, különös figyelemmel a veszélyes hulladékokra; konkrét lépéseket tesz annak érdekében, hogy mérsékelje a környezetszennyezést (pl. energiatakarékosság, szelektív hulladékgyűjtés, tudatos vásárlás) – tisztában van azzal, hogy a bennünket körülvevő anyagokat a természetben található anyagokból állítjuk elő; attól még, hogy egy elem vagy vegyület mesterségesen került előállításra vagy természetes úton került kinyerésre, még ugyanolyan tulajdonságai vannak, ugyanannyira lehet veszélyes vagy veszélytelen, mérgező vagy egészséges – tisztában van vele, hogy az életfolyamatainkhoz szükséges anyagokat a táplálékunkból vesszük fel zsírok, fehérjék, szénhidrátok, ásványi sók és vitaminok formájában; – Tudjon érvelni a változatos táplálkozás és az egészséges életmód mellett; – Legyen képes a forgalomban lévő kemikáliák (növényvédő szerek, háztartási mosó- és tisztítószerek) címkéjén feltüntetett használati útmutató értelmezésére, azok felelősségteljes használatára; – Tudja, hogy a különféle ásványokból, kőzetekből építőanyagokat (pl. meszet, betont, üveget) és fémeket (pl. vasat és alumíniumot) gyártanak; – Ismerje a kőolaj feldolgozásának módját, fő alkotóit, a szénhidrogéneket, tudja, hogy ezekből számos termék (motorhajtóanyag, kenőanyag, műanyag, textília, mosószer) készül.

Fizika

Ismeretek	**Képességek**
7. évfolyam végén	– Megfelelően tudja összekapcsolni a hely- és időadatokat. Különbséget tesz az út és elmozdulás fogalma között. Ismeri, és ki tudja számítani az átlagsebességet, a mértékegységeket megfelelően használja. Tudja, hogy lehetnek egyenletes és nem egyenletes mozgások. Ismeri a testek sebességének nagyságrendjét; – Meghatározza az egyenes vonalú egyenletes mozgást végző test sebességét, a megtett utat, az út megtételéhez szükséges időt; – Egyes háztartási eszközök, mint egyszerű gépek erőátvitelének felismerése. – Néhány gép (például: emelők, csigák, kerék) működésének magyarázata. Ételmezi a : • nyomás, • hidrosztatikai nyomás • felhajtóerő • úszás • lebegés, • kapilláris csövek, • sűrűségfeltétel összefüggéseit. – A jég olvadásának és a víz fagyásának kísérleti vizsgálata, a hőmérséklet időbeli változásának megfigyelése. Az olvadáspont – A környezetben lezajló termikus kölcsönhatások felismerése, összegyűjtése – A leves, a tea melegítésének megfigyelése. A melegítés gyorsaságát meghatározó fizikai körülmények kísérleti vizsgálata, egyszerű magyarázata – A víz forrásának kísérleti megfigyelése, a hőmérséklet mérése: forráspont, vízgőz

	– A halmazállapotok és halmazállapot-változások értelmezése az anyagot alkotó részecskék (apró golyók) egyszerű modelljének felhasználásával – A téli fagy romboló erejének fizikai magyarázata, a fagyás megfigyelése jégkocka készítés során – Szilárd anyagok melegítésének kísérleti megfigyelése, a tapasztalt hőtágulás, hővezetés kvalitatív fizikai magyarázata – A levegő fizikai tulajdonságai: nyomás, hőmérséklet, páratartalom – A szél, az eső, a harmat, a dér, a hó, a jégeső és a felhők kialakulásának egyszerű fizikai magyarázata
8.évfolyam végén	– ismeri az elektromos állapot fogalmát, kialakulását, és megmagyarázza azt az anyagban lévő töltött részecskék és a közöttük fellépő erőhatások segítségével; – szemléletes képe van az elektromos áramról, ismeri az elektromos vezetők és szigetelők fogalmát; – használja a feszültség, áramerősség, ellenállás mennyiségeket egyszerű áramkörök jellemzésére; – ismeri a saját maga által használt eszközök (például közlekedési eszközök, elektromos háztartási eszközök, szerszámok) működési elvének lényegét; – Ismerje és tudja az elektromos áram élettani hatásait – ismeri az indukció fogalmát – látja az összefüggéseket az egyes fizikai változóknál – ismeri a váltakozó áram hatásait és látja a hasonlóságokat és a különbséget az egyenáram hatásaival összevetve. – érti a transzformátor működési elvét – meg tud oldani alapvető számítási feladatokat a fel, illetve letranszformálás esetén – ismeri az aktuálisan használt elektromos fényforrásokat, azok fogyasztását és fényerejét meghatározó mennyiségeket, a háztartásban gyakran használt áramforrásokat; – ismeri a látás folyamatát, a szem hibáit és a szemüveg szerepét ezek kijavításában, a szem megerőltetésének (például számítógép) következményeit; – ismeri néhány gyakran használt optikai eszköz részeit, átlátja működési elvüket; – tisztában van a fény egyenes vonalú terjedésével, szabályos visszaverődésének törvényével, erre hétköznapi példákat hoz.

Ének- zene

Ismeretek, képességek	Elvárt tudás
1. évfolyam végén:	– emlékezetből énekel 10 választott, tanult gyermekdalt – tud emlékezetből legalább 5 kiszámolót/ mondókát – ismer néhány, a mindennapokhoz, alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő dalt és zenét – felismeri a zongora hangját – képes a zenére, a zenei részletekre irányítottan figyelni – megkülönbözteti a mérőt és a ritmust – eltapsolja a dalok, mondókák ritmusát – érti a különbséget a hangerő, hangmagasság fogalmai között – képes leírni egyszerű és begyakorolt ritmussort – felismeri és kézjelről tudja az alábbi szolmizációs hangokat: mi, szó, lá
2. évfolyam végén:	– emlékezetből énekel 15 választott, tanult gyermekdalt – Ismer több, a mindennapokhoz, alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei művet – felismeri a zongora és a hegedű hangját – zenei részletekre képes figyelni; – megkülönbözteti a mérőt és a ritmust; – eltapsolja a dalok ritmusát; – képes leírni egyszerű és begyakorolt ritmussorokat; – felismeri és kézjelről tudja az alábbi szolmizációs hangokat: dó, ré, mi, szó, lá – együttműködik a csoportos éneklésben. – törekszik a kifejező, szöveghű éneklésre, a dalok ritmusának, hangulatának megfelelően – képesek csendben, társaival együtt a zenét hallgatni
3. évfolyam végén:	– emlékezetből énekel 20 választott, tanult gyermekdalt – megismer több, a mindennapokhoz, továbbá alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő dalt és zenét – együttműködik csoportos éneklésben – felismeri a zongora, és néhány vonós és fúvós hangszer hangját – képes megérteni a zenék üzenetét; – felismeri és megkülönbözteti a gyermekkar és a vegyeskar hangzását – meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól – megkülönbözteti a mérőt és a ritmust; – egyszerű ritmushangszereket tud használni;

	– képes leírni egyszerű és begyakorolt ritmussorokat; – felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet – a dalokat tanári segítséggel és önállóan is szolmizálva énekli – különböző hangszíneket hallás után megfigyel és reprodukál – felismeri és kézjelről tudja az alábbi szolmizációs hangokat:alsó lá, dó, ré, mi, fá, szó, lá, ti, dó' – képes egyszerű és begyakorolt kottában tájékozódni – képesek csendben, társaival együtt a zenét hallgatni, a hallott zenével kapcsolatos érzelmeit elmondani
4. évfolyam végén:	– emlékezetből tisztán énekel 25 választott, tanult gyermekdalt – együttműködik csoportos éneklésben – képes tanult ismeretei alapján különbséget tenni műdal és a népdal között – felismeri és köti a megismert dalokat ünnepekhez, jeles napokhoz – ismeri a hangszereket – felismeri a zenekarban megszólaló hangszerek hangját – felismeri és megkülönbözteti a gyermek és felnőttkarok hangzását – képes megszólaltatni egyszerű ritmushangszereket – használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet – képes leírni hallásból ritmussorokat – a dalokat tanári segítséggel és önállóan is szolmizálva énekli – különböző hangszíneket hallás után megfigyel és reprodukál – felismeri és kézjelről tudja az alábbi szolmizációs hangokat: alsó lá és alsó ti, dó,ré mi fá szó lá ti dó' – képes a tanult dalok kottáiban tájékozódni – képes csendben, társaival együtt a zenét hallgatni, érzelmeit, megfigyeléseit és a tapasztalatait megfogalmazni
5. évfolyam végén	– Tudja az általa választott népdalokat a hangulatnak, szöveg mondanivalójának megfelelően előadni, alkalmazkodó ritmusban énekelni – Ismerje fel a régi és új stílusú népdalok jellemzőit – Ismerje fel a népi hangszereket és a népi zenekart hallás után. – Tudja értelmezni a tempo giusto előadásmódot. – Magyar történeti énekek: az 1848–49-es szabadságharc dalaiból tudjon 2 dalt elénekelni fejből. – Nemzeti énekeink: Erkel Ferenc–Kölcsey Ferenc: Himnusz – Ismerjen fel alapvető népi hangszereket – Tudja felsorolni a hangszercsaládokat – Legyen képes a gregorián zene felismerésére – Tudja felsorolni a zenetörténeti korok nagy alakjait, zenei műfajait – A többször meghallgatott reneszánsz és barokk zeneműveket ismerje fel hallás után (min. 10 alkotás) – Ismerje fel a 16-od ritmusértéket

	– Ismerje fel az előző években tanult ritmusértékeket és azokat tudja hangoztatni kis segítséggel – Ismerje fel az oktáv, kvint hangközt – Tudja megnevezni a módósító jeleket és szerepüket – Legyen képes a különböző stílusú dalok, műdalok, kánonok, zenei szemelvények hallás utáni megtanulására – Tudja követni a rövidebb zenei formahatárokat, tagolásokat – A reneszánsz és barokk zenei korszakokból kiválasztott zeneműveket jellemző részleteik alapján Ismerjen fel - 10 zenemű – Tudjon dallamot leszolmizálni – Tudjon betűkotta alapján kottát írni – Ismerje az abc-s alaphangok neveit, helyét a vonalrendszerben – Tudja alkalmazni a módósító jeleket
6. évfolyam végén	– Tudja az általa választott népdalokat a hangulatnak, szöveg mondanivalójának megfelelően előadni – Ismerje fel a régi és új stílusú népdalok jellemzőit – Tudja értelmezni a tempo giusto előadásmódot. – Magyar népzene: válogatás régi rétegű és új stílusú népdalokból (5 magyar népdal éneklése). – Magyar történeti énekek: az 1848–49-es szabadságharc dalaiból tudjon 2 dalt elénekelni fejből. – Nemzeti énekeink: Egressy Béni–Vörösmarty Mihály: Szózat éneklése fejből. – Ismerjen fel alapvető népi és klasszikus zenekari hangszereket – Tudja felsorolni a hangszercsaládokat – Tudja felsorolni a zenetörténeti korok nagy alakjait, zenei műfajait – Ismerjen fel 10 közismert zeneművet a bécsi klasszikusok műveiből – Tudja követni a rövidebb zenei formahatárokat, tagolásokat – Ismerje fel a 16-od ritmusértéket – Ismerje fel az előző években tanult ritmusértékeket és azokat tudja hangoztatni kis segítséggel – Ismerje fel az oktáv, kvint hangközt – Ismerje fel a módosított hangokat: fi szi – Tudja megnevezni a módósító jeleket és szerepüket – Tudjon dallamot leszolmizálni – Tudjon betűkotta alapján kottát írni – Ismerje az abc-s alaphangok és módosított hangok neveit, helyét a vonalrendszerben
7. évfolyam végén	– Tudjon az énekes anyagból 15 dalt és zenei szemelvényt emlékezetből kifejezően énekelni csoportban – Ismerje a romantika stílusjegyeit, műfajait – Ismerje a magyar nemzeti romantika zeneszerzőit és néhány közismert művének címét, opera vázlatos tartalmát – Legyen képes egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten – A romantika zenei korszakból kiválasztott zeneműveket jellemző részleteik alapján Ismerje fel

	– Az új zenei elemeket ismerje fel kottaképről. – Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva tudjon olvasni – Legyen képes a különböző stílusú dalok, műdalok, kánonok, zenei szemelvények hallás utáni megtanulására – Ismerje fel a klasszikus zenekar hangszercsoportjait és tudja megnevezni azok hangszereit – Tudjon dallamot leszolmizálni – Tudjon betűkotta alapján kottát írni – Ismerje az abc-s alaphangok és módosított hangok neveit, helyét a vonalrendszerben – Tájékozódjon a kottában; # és b módósítójel felismerésével
8. évfolyam végén	– Tudjon énekelni kifejezően csoportban 15 dalt és zenei szemelvényt emlékezetből – Legyen képes a leggyakoribb tempó- és dinamikai jelek alkalmazására a csoportos és egyéni éneklés során – Legyen képes egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten – A különböző zenei korszakokból kiválasztott zeneműveket jellemző részleteik alapján Ismerje fel – min. 10 zenemű – Ismerje fel a népi hangszereket és a klasszikus zenekar hangszercsoportjait és azok hangszereit – Továbbfejlődött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük – Tudja a 8 év anyagának összefoglalásaként könnyű dallamot leszolmizálni, betűkotta alapján kottát írni – Ismerje az abc-s alaphangok és módosított hangok neveit, helyét a vonalrendszerben – Legyen képes a különböző stílusú dalok, műdalok, kánonok, zenei szemelvények hallás utáni megtanulására – Tudjon dallamot leszolmizálni – Tudjon betűkotta alapján kottát írni – Ismerje az abc-s alaphangok és módosított hangok neveit, helyét a vonalrendszerben

Vizuális kultúra

1- 2. évfolyam végén	
Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	– Legyen érzékelhető a gyermek tantárggyal szembeni pozitív attitűdje, a lelkesedése, kíváncsisága és motiváltsága. – Legyen képes saját felszerelésének óvására, annak önálló rendben tartására. – Ismerje az évfolyam számára előírt eszközöket, legyen képes azokat rendeltetésszerűen, változatosan, az adott feladatmegoldáshoz igazodva használni. – Ismerje a főszíneket, legyen képes néhány szín keverésére és a színtapasztalatok megfogalmazására. – Legyen képes az életkorának megfelelő, felismerhető képi ábrázolásra, tegyen próbálkozást a már egyéni kifejezőerővel bíró képalkotó tevékenységekre is. – Az alkotó és befogadó tevékenység során legyen képes a saját érzéseinek felismerésére, azok képi kifejezésére. – Legyen érzékelhető, alkotásaiban jól nyomon követhető a gyermek képzelőerejének, belső képalkotásának fejlődése. – Az alkotótevékenységek során, legyen képes a rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználatra, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével is. – Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése közben legyen képes néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány felismerésére és megnevezésére. – Ismerje fel az alapvető térbeli látványok, szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségeket, legyen képes azok elemi megfogalmazására, megnevezésére. – Legyen képes látványok, műalkotások néhány perces szemlélésére. – Legyen képes egyszerű tárgyakat létrehozni. – Tapasztalati úton ismerje az alapvető sík- és térformákat. – Tudja az alapvető irányokat és viszonylatokat (fent-lent, kint-bent, kisebb-nagyobb…). – Tudja mi a pont, az egyenes, a görbe és a kör. – Tudja mi az ismétlés és a ritmus.
Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben	– A gyermek az életkorának megfelelő szinten ismerje a vizuális nyelv alapfogalmait, kísérletezzen azok használatával. – Legyen képes a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével elmagyarázni, illusztrálni egyénileg, illetve páros és csoportmunkában is. – Legyen képes az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmezni. – Ismerje fel az egyszerű, a mindennapok során használt jeleket. – Legyen képes adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készíteni egyénileg vagy páros, illetve csoportmunkában is. – Ismerje államcímerünk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit.
Médiahasználat – Valós és virtuális információk	– Legyen képes a saját munkáit, adott képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket a szereplők karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából az életkorának megfelelő szinten szövegesen elemezni, összehasonlítani. – Legyen képes az életkorának megfelelő szintű tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közlések segítséggel történő értelmezésére, azok megfogalmazására a vizualitás nyelvén.

	– Legyen képes valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozni (rajzban, festményben, formázva, nyomtatva, eljátszva, elmesélve). – Legyen képes adott feladathelyzetben és meghatározott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készíteni. – Legyen képes médiumok azonosítására, alakuljon ki igénye a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív média-használatra.
Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet	– Legyen képes adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemezni, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében. – Legyen képes adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készíteni. – Legyen képes az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmezni. – Legyen képes időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjeleníteni (képsor, képregény, osztott képmező). – Legyen képes egyszerű, saját történetet alkotni és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníteni. – Legyen képes adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmezni is.
Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak	– Legyen képes elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutatni, dramatizálni, ezekhez egyszerű eszközöket: bábot, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készíteni csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazni. – Legyen képes alkalmazni az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz. – Legyen képes gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervezni. – Tudja adott cél érdekében alkalmazni a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában egyaránt. – Legyen képes különböző egyszerű anyagokkal kísérletezni, szabadon építeni, saját célok érdekében konstruálni.
Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	– Tudjon egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret, tereket rendezni, alakítani. – Legyen képes egyszerű makettet készíteni egyénileg vagy csoportmunkában, az elképzeléselit legyen képes szövegesen is bemutatni. – Legyen képes saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezni, kiegészíteni, elmagyarázni. – Legyen képes képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetés megfogalmazására, megállapításait társaival is legyen képes megvitatni. – Legyen képes adott cél érdekében alkalmazni a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában is. – Legyen képes saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajzot, térképet – készíteni. – Legyen képes különböző egyszerű anyagokkal kísérletezni, szabadon építeni, saját célok érdekében konstruálni.
3. évfolyam végén	
Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	– élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít; – korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel, élményszerűen megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít, fotóz és magyarázza azt; – rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi;
Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben	– a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában;

	– az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez; – egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer; – ismeri államcímerünk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit;
Médiahasználat – Valós és virtuális információk	– Reklámújság tervezése – Képregény rajzolása (6 képkocás)
Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet	- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszésítéletét; – képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja; – az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében;
Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak	– alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz; – adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg, párban. – különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál; – gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez.
Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	– egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza; – elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábot, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza; – különböző alakzatokat, motívumokat, egyszerű vizuális megjelenéseket látvány alapján, különböző vizuális eszközökkel, viszonylagos pontossággal megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít; – alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz;
4. évfolyam végén	
Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	– saját munkákat, képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket szereplők karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából szövegesen elemez, összehasonlít; – képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszésítéletét; – valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, – saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti. – egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza;

	– elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábot, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;
Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben	– egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer; – pontosan ismeri államcímerünk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit; – adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában; – saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít
Médiahasználat – Valós és virtuális információk	- Reklámújság tervezése - Képregény rajzolása (12 képkocás) – Természet témakörben önállóan fotót készít
Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet	– az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében; – időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít; – saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti; – adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít.
Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak	– különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál; – különböző alakzatokat, motívumokat, egyszerű vizuális megjelenéseket látvány alapján, különböző vizuális eszközökkel, viszonylagos pontossággal megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít; – gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez.
Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	– alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz; – adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában; – saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít; – különböző alakzatokat, motívumokat, egyszerű vizuális megjelenéseket látvány alapján, különböző vizuális eszközökkel, viszonylagos pontossággal megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít; – különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál.
5. évfolyam végén	
Vizuális művészeti jelenségek	– A vizuális nyelv alapelemeinek ismerete és alkalmazása a kifejező alkotásokban – Különböző festészeti, grafikai és plasztikai technikák alapszintű alkalmazása. – Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek vizuális megjelenítése különböző eszközökkel – Tér és sík megkülönböztetése, megjelenítése különböző méretű és formájú felületeken. – Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.

	– Közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozási képessége, az érzékelhető tulajdonságok alapján az azonosságok és különbözőségek tudatosítása. – Művészeti ágak és a képzőművészeti ágak legfontosabb megkülönböztető jegyeinek felismerése – A legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok elemi ismerete – A vizuális nyelv alapelemeinek és azok egymáshoz való viszonyának értelmezése
Térbeli és időbeli viszonyok	– Események, történések elmondása, részekre bontása, a jellemző fázisok megjelenítése. – Egyszerű vizuálisan értelmezhető jelenségek, jelzések, közlő ábrák értelmezése, ezek alkotó használata – Legyen képes vizuálisan sűríteni illetve kiemelni – Ismerje a kép és szöveg közötti összefüggéseket, tudja ezeket együttesen alkalmazni.
Környezet: technológia és hagyomány	– Egyszerű téri helyzetek leírása, megjelenítése – Különböző korok és kultúrák tárgyi környezetének vizsgálata meghatározott szempontok alapján – Változatos anyag- és eszközhasználat a tárgykészítés során – Kreatív alkotó munka – Tárgyak, épületek, műalkotások, természeti látványok megfigyelése, leírása, esztétikai minőségeinek jellemzése. – Eszköz nélkül és kéziszerszámmal végzett anyagalakítás. – Alapvető manuális készségek működése az anyagalakítás során – Igényes, esztétikus kivitelezés
6. évfolyam végén	
Vizuális művészeti jelenségek	– Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek vizuális megjelenítése különböző eszközökkel az előtanulmányok során szerzett tapasztalatok alkalmazásával. – Tér és sík megkülönböztetése, megjelenítése különböző méretű és formájú felületeken való komponálással. – Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról. – A megfigyelt jelenségek térbeli helyzetének, arányainak, plaszticitásának és színviszonyainak megfigyelése és ábrázolása. – A legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok elemi ismerete legjellemzőbb képzőművészeti alkotásain és szimbolikus tárgyain keresztül, gyakorlati feladatok előkészítő szakaszába ágyazottan. – A vizuális nyelv alapelemeinek és azok egymáshoz való viszonyának értelmezése. – Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.
Térbeli és időbeli viszonyok	– Megfigyelt jelenség látványelemeinek megnevezése. Események, történések elmondása, részekre bontása, a jellemző fázisok megjelenítése.
Vizuális információ és befolyásolás	– A legfontosabb vizuális jelek, jelzések, szimbólumok értelmezése, alkotó használata. – Képi utasítások követése, illetve ilyenek létrehozása. – Vizuális sűrítés és kiemelés fogalmának ismerete, megfelelő alkalmazása. – Kép és szóbeli vagy írott szöveg együttes alkalmazása a jelentésmódosulások megfigyelésének céljával – Médiatudatosság kialakulása
Környezet: technológia és hagyomány	– Egyszerű téri helyzetek leírása, megjelenítése – Térkapcsolatok, térbeli viszonyok, térbeli tagolódások létrehozása

	– Változatos anyag- és eszközhasználat a tárgykészítés során. – Igényes, esztétikus, kreatív alkotások – Lakóhelyhez közeli néprajzi tájegység építészeti sajátos jegyeinek értelmezése. – A közvetlen környezetben található tárgyakon, épületeken a forma, a rendeltetés és a díszítmény kapcsolatának megértése.
7. évfolyam végén	
Vizuális művészeti jelenségek	- Látvány plaszticitásának és színviszonyainak, érzelmi hatásainak megfigyelése és kifejező ábrázolása. - Színtani alapok kifejező használata és ismerete. - Önkifejezés alkalmazása az alkotó-tevékenységekben. - Vizuális-esztétikai jellegű szempontok érvényesítése az alkotásokban - Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról - A legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok legjellemzőbb műalkotásainak és szimbolikus tárgyainak azonosítása. Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról. - A vizuális közlés különböző műfajú köznapi és művészi formáinak árnyalt megkülönböztetése - Különböző ábrázolási rendszerek, színkontrasztok, felületi hatások felismerése - A vizuális kifejezés eszközeinek használata. - Vizuális esztétikai jellegű értékítéletek megfogalmazása elemzésekben, illetve érvényre juttatása az alkotó feladatokban.
Térbeli és időbeli viszonyok	- Különböző mozgások vizuális rögzítése. - Hang és kép együttes alkalmazása. - Tervvázlatok készítése.
Vizuális információ és befolyásolás	- A legfontosabb vizuális jelek, jelzések, szimbólumok értelmezése, alkotó használata. - Képi utasítások követése, illetve ilyenek létrehozása. - Időbeni folyamatok értelmezhető megjelenítése - A vizuális kommunikáció különböző formáinak felismerése - Kreatív, igényes alkotás
Médiumok sajátosságai	- A reprodukálás, a technikai úton rögzített kép/hang és az ábrázolás fogalmának ismerete - Alapszintű mozgóképnyelvi tájékozottság megszerzése - Ismerje meg a kiemelés, hangsúlyozás alapeszközeit a mozgóképi ábrázolásban, az írott és az online sajtóban.

	- A dolgok elmondásának, megjelenítésének szükségszerű módja, a kihagyás, tér- és időváltások alkalmazása, az ehhez kapcsolódó konvenciók elfogadása.
Környezet: technológia és hagyomány	– Egyszerű téri helyzetek értelmezése vizuálisan és szövegben - Tárgyakkal, épületekkel kapcsolatos információk gyűjtése - Egyszerű tárgykészítő technikák alkalmazása. Tervvázlatok készítése - Törekedjen az esztétikus munkavégzésre - Különböző korú és típusú tárgyak, épületek felmérése, elemzése, értelmezése különböző szempontok alapján - Ismerje a különböző térábrázolási rendszereket - Ismerje a Magyar népművészet legjellegzetesebb motívumait.
8. évfolyam végén	
Vizuális művészeti jelenségek	- Ismerje a színkontrasztokat - Ismerje a színek szimbolikáját - Színtani alapok kifejező használata és ismerete. - Önkifejezés alkalmazása az alkotó-tevékenységekben. - Ismerje a különböző ábrázolási rendszereket - Ismerje a kor stílusirányzatait, azok jellemzőit, neves művészeit - Vizuális esztétikai jellegű értékítéletek megfogalmazása elemzésekben, illetve érvényre juttatása az alkotó feladatokban. - A vizuális kifejezés eszközeinek használata
Vizuális információ és befolyásolás	- A legfontosabb vizuális jelek, jelzések, szimbólumok értelmezése, alkotó használata. - Képi utasítások követése, illetve ilyenek létrehozása. - Időbeni folyamatok értelmezhető megjelenítése. - A vizuális kommunikáció különböző formáinak csoportosítása. - A vizuális kommunikáció különböző formáinak csoportosítása. - Ismerje meg az op-art legismertebb alkotóit
Térbeli és időbeli viszonyok	- A mozgóképi nyelv alapjainak, működésének értelmezése, majd kreatív alkalmazása összetettebb feladat kapcsán - Mozgások, időbeni folyamatok megjelenítése
Médiumok sajátosságai	- A reprodukálás, a technikai úton rögzített kép/hang és az ábrázolás fogalmának ismerete

	- Alapszintű mozgóképnyelvi tájékozottság megszerzése - A médiumok nyelvi apparátusára vonatkozó alapszintű tájékozottság megszerzése. - A médiumok nyelvi apparátusára vonatkozó alapszintű tájékozottság megszerzése
Környezet: technológia és hagyomány	- Egyszerű téri helyzetek értelmezése vizuálisan és szövegben. - Tárgyakkal, épületekkel kapcsolatos információk gyűjtése. - Egyszerű tárgykészítő technikák alkalmazása. - Tervvázlatok készítése - Alakított, tervezett környezet értelmezése különböző módon. - Különböző korú és típusú tárgyak, épületek felmérése, elemzése, értelmezése különböző szempontok alapján. - Az építészet térszervező és tömegalakítást szolgáló eszközeinek megértése. - Elemzési szempontok megfelelő érvényesítése.

Etika, Hit- és erkölcstan

Ismeretek	Képességek
– **1. évfolyam végén elvárt önismereti jellemzők**	– Ismerje a teljes nevét. – Legyen képes bemutatkozni, ha általa korábban nem ismert felnőttel vagy gyerekekkel kerül kapcsolatba. – Ismerje leggyakoribb tartózkodási helyeinek (lakás, iskola) pontos címét. – Legyen tudatában annak, hogy a személyek azonosítása elsősorban teljes nevükkel, anyjuk nevével és születési évükkel történik, ismerje ezeket az adatait. – Tudjon mondani két-három olyan alkalmat, amikor szüksége volt, vagy lehet a személyi adatai pontos ismeretére. – Legyen képes meghatározni fotókon, rajzokon látható személyek nemét, életkori szakaszát. – Tudjon differenciált leírást adni szóban önmagáról és társairól külső tulajdonságaik alapján.
– **2. évfolyam végén elvárt önismereti jellemzők**	– Legyen képes megkülönböztetni egymástól a becenevet és a gúnynevet, továbbá a becézés és a gúnyolódás szándékát. – Ismerje a családi kapcsolatok megnevezését a szűkebb családi körben (szülő-gyerek, testvérek, férj-feleség, nagyszülő-unoka) – Tudja besorolni közeli rokonait az apai, illetve az anyai rokonsági ágba. – Mutasson érdeklődést saját élettörténete iránt, tájékozódjon szüleitől a kisgyerekkoráról, gyűjtse össze az ehhez rendelkezésre álló a tárgyi emlékeket, fényképeket. – Szülei segítségével rekonstruálja saját élettörténetének főbb eseményeit, legyen képes részletesen mesélni csecsemő, kisgyermek és óvodás koráról.
– **3. évfolyam végén elvárt önismereti jellemzők**	– Tudja helyesen leírni saját adatait (neve, anyja neve, lakcíme, születési helye és ideje) – Tudja számba venni saját képességeit, érzelmeit, érdeklődését, vágyait. – Tudja pontosan leírni saját tevékenységeit és jellemezni azokat az önállóság, a kitartás, a pontosság és a lelkiismeretesség szempontjából. – Ismerje fel az empátia jelenlétét, illetve hiányát szituációs játékokban, mindennapi élethelyzetekben. – Tudja elemezni a számára szimpatikus és ellenszenves viselkedés sajátosságait. Ismerje a rokon- és ellenszenvnek a megfigyelést, értékelést torzító hatását. – Tudjon nevezni két-három olyan okiratot (köztük iskolai dokumentumokat is), amelyek személyi adatait tartalmazzák.
– **4. évfolyam végén elvárt önismereti jellemzők**	– Tudjon felsorolni néhány olyan jellemző sajátosságot, amit édesanyjától, apjától vagy nagyszüleitől örökölt. – Ismerje az utánzás, a tanulás és a tudatos önnevelés szerepét az emberi tulajdonságok fejlődésében. – Lássa be, hogy ki-ki maga is felelős azért, amilyenné válik. – Tudja, tapasztalja, hogy minden ember más, mint a többi, elfogadja a másságot. – Legyen toleráns másokkal, és tudjon életkori sajátosságainak megfelelően érvelni a másik ember személyiségének tisztelete mellett. – Mindennapi helyzetekben nyújtson segítséget a lassabban fejlődő társainak. – Tudja elmondani saját szavaival, hogy mi tehetség. – Legyen képes megkülönböztetni egymástól a hivatalos és nem hivatalos helyzeteket a névhasználat szempontjából. – Legyen képes megkülönböztetni a valódi rokonságot a névrokonságtól és ezt példákkal is illusztrálja.

	– Tudja pár mondattal meghatározni, hogy mit jelent a vér szerinti szülő, illetve a nevelőszülő megnevezés. – Ismerje a családi kapcsolatok megnevezését a szűkebb és tágabb családi körben (szülő-gyerek, testvérek, férj-feleség, nagyszülő-unoka, nagynéni- unokahúg/ unokaöcs stb.) – Tudja besorolni közeli és távoli rokonait az apai, illetve az anyai rokonsági ágba, legyen képes egyszerű családfát rajzolni.
– **5. évfolyam végén**	– Tudja reálisan értékelni helyzetét, fogalmazzon meg fejlődési célokat, készítsen a célok megvalósítását szolgáló terveket! – Ismerje fel a tudásszerzés módjait, különös tekintettel a forrás hitelességére! – Ismerje fel a helyzethez illeszkedő érzelmeket és kifejezésmódjukat, és ennek megfelelően viselkedjen/cselekedjen! – Legyen képes a családjában és ismeretségi körében olyan mintákat találni, amelyek példaként szolgálnak számára! – Legyen képes a problémák elemzésére, megoldási alternatívák alkotására a probléma megoldása érdekében, önmaga motiválására! – Legyen képes figyelembe venni döntései meghozatalakor a saját értékeit is! – Ismerje meg az önazonosság fogalmát és jellemzőit, azonosítsa saját személyiségének néhány elemét! – Ismerjen testi-lelki egészséget őrző tevékenységeket, és ismerje fel a saját egészségét veszélyeztető hatásokat! – Tudja megfogalmazni a saját intim terének határait! – Figyelje meg, hogy saját érzelmi állapota és viselkedése milyen következményekkel járhat, és milyen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatai alakítására! – Legyen képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére! – Legyen képes a családjában és ismeretségi körében olyan mintákat találni, amelyek példaként szolgálnak számára! – Tudja megfogalmazni, hogy a szeretetnek, a bizalomnak, tiszteletnek milyen szerepe van a családban, a barátságokban és a párkapcsolatokban – Legyen képes megfelelő döntéseket hozni arról, hogy az online térben milyen információkat oszthat meg önmagáról! – Ismerjen meg olyan mintákat és lehetőségeket, amelyek segítségével a különböző helyzetek megoldhatók, illetve tudja, hogy hová fordulhat segítségért! – Azonosítsa a családban betöltött szerepeket, feladatokat, saját szerepét és feladatait! – Tudjon azonosítani néhány, a családban előforduló konfliktust! – Ismerje fel a család életében bekövetkező nehéz helyzeteket, fogalmazzon meg néhány megoldási módot! – Ismerje fel saját családjának viszonyrendszerét, a családot összetartó érzelmeket és közös értékeket! – Azonosítsa az egyéni, családi és társadalmi boldogulás feltételeit! – Legyen tisztában azzal, hogy saját érzelmi állapota és viselkedése milyen következményekkel járhat, és milyen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatai alakítására! – Legyen képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére! – Találjon a családjában és ismeretségi körében olyan mintákat, amelyek példaként szolgálnak számára! – Tudja megfogalmazni, hogy a szeretetnek, az elkötelezettségnek, bizalomnak, tiszteletnek milyen szerepe van a barátságokban, a páros kapcsolatokban és az iskolai közösségekben! – Legyen képes a saját véleményétől eltérő véleményekhez tisztelettel viszonyulni, a saját álláspontja mellett érvelni! – Ismerje fel a konfliktus kialakulására utaló jelzéseket; rendelkezzen érzelmi kifejezőképességekkel a konfliktusok megelőzésére, és rendelkezzen megoldási javaslatokkal a konfliktusok megoldására! – Azonosítsa a csoportban elfoglalt helyét és szerepét, törekedjen a személyiségének legjobban megfelelő feladatok vállalására! – Törekedjen mások helyzetének megértésére, ismerje a mások érzelmi állapotára és igényeire utaló jelzéseket!

	– Legyen nyitott és segítőkész a nehéz helyzetben levő személyek iránt! – Tegyen különbséget a valóságos és a virtuális identitás között, ismerje fel a virtuális identitás jellemzőit!
– **6. évfolyam végén**	– Legyen képes azonosítani a nemzet, a kulturális közösség számára fontos értékeket, indokolni, hogy ezek milyen szerepet játszanak a saját életében! – Ismerje az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségét, tudja értelmezni a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét! – Legyen képes azonosítani azokat a kulturális különbségeket, helyzeteket, amelyek etikai dilemmákat vetnek fel, és alkosson véleményt róluk! – Értékelje az etikus és nem etikus cselekvések következményeit! – Legyen képes a csoporthoz való csatlakozás, vagy az onnan való kiválás esetén összevetni a csoportnormákat és a saját értékrendjét! – Tudja értelmezni a szabadság és az önkorlátozás, a tolerancia és a szeretet megjelenését és határait egyéni élethelyzeteiben! – Azonosítsa a valós és a virtuális térben történő zaklatások különböző fokozatait és módjait, ismerjen módszereket a zaklatások elkerülésére és kivédésére; tudja, hogy hová fordulhat segítségért! – Tudjon információt gyűjteni fizikai vagy digitális környezetben! – Legyen képes megosztani tudását a sport, tudomány, technika, művészetek vagy a közélet területén a magyar nemzet vagy Európa kultúráját meghatározó kiemelkedő személyiségekről és tevékenységükről! – Ismerje a nemzeti identitást meghatározó kulturális értékeket, és indokolja, hogy miért fontos ezek megőrzése! – Legyen képes azonosítani a nemzeti és európai értékek közös jellemzőit, az európai kulturális szemlélet meghatározó elemeit! – Fogalmazza meg személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt! – Tegyen megoldási javaslatot környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére! – Legyen képes felismerni az ökológiai, ökonómiai egyensúly hétköznapi szükségességét! – Legyen képes felismerni, hogy milyen szokások kialakulásával járul hozzá a fenntarthatóság megvalósításához, milyen cselekvéseket tehet a természeti, társadalmi problémák kezelése érdekében! – Fogalmazza meg, hogy a pozitív egyéni és társadalmi jövőkép elérését milyen feltételek támogatják! – Ismerje meg a természeti erőforrások felhasználására, a környezetszennyezésre, a globális és társadalmi egyenlőtlenségek problémájára vonatkozó etikai felvetéseket! – Fogalmazzon meg egyéni cselekvési lehetőségeket a közös erkölcsi értékek érvényesítésére! – Legyen képes az európai, a nemzeti kultúra közös eredetének, forrásainak értelmezésére! – Értékelje a tudásszerzés módjait, különös tekintettel a forrás hitelességére! – Legyen képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére! – Ismerje meg hogy az Európa vallási arculatát meghatározó egyházak tevékenysége, szokás- vagy értékrendje milyen módon jelenik meg a társadalomban! – Ismerje meg, hogyan jelennek meg a hétköznapok során a tárgyalt világvallásoknak az emberi életre vonatkozó erkölcsi tanításai! – Tudja értelmezni a szeretetnek, az élet tisztelete elvének a kultúrára gyakorolt hatását! – Tudja értelmezni az egyes egyházak ünnepköréhez kapcsolódó alapvető vallási, kulturális eseményeket és a hozzájuk kapcsolódó bibliai (Ó és Új Szövetségbeli) szövegekre támaszkodó történeteteket!

– **7. évfolyam végén**	– Legyen képes reálisan feltérképezni, hogy saját érzelmi állapota és viselkedése milyen következményekkel járhat, és milyen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatai alakítására! – Legyen képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére! – Tudjon megfelelő döntéseket hozni arról, hogy az online térben milyen információkat oszthat meg önmagáról! – Ismerje meg az identitás fogalmát és jellemzőit, azonosítsa saját identitásának néhány elemét! – Legyen képes reálisan értékelni helyzetét, fejlődési célokat megfogalmazni és a célok megvalósítását szolgáló terveket készíteni! – Legyen képes értékelni a tudásszerzés módjait, különös tekintettel a forrás hitelességére! – Tárja fel pályaérdeklődését és továbbtanulási céljait! – Legyen képes a problémák elemzésére és a megoldási alternatívák alkotására, a probléma megoldása érdekében legyen képes önmaga motiválására! – Vegye figyelembe célok és döntések meghozatalakor a személyes értékeit! – Ismerjen testi és mentális egészséget őrző tevékenységeket és ismerje fel a saját egészségét veszélyeztető hatásokat! – Fogalmazza meg a saját intim terének határait! – Tudjon különbséget tenni a valóságos és a virtuális identitás között, ismerje fel a virtuális identitás jellemzőit! – Legyen képes célokat kitűzni maga elé, és azonosítani a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket; céljai megvalósítása közben legyen képes önkontrollt végezni, siker esetén önjutalmazást gyakorolni! – Legyen képes reálisan feltérképezni hogy saját érzelmi állapota és viselkedése milyen következményeket okozhat, és milyen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatai alakítására; legyen képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére! – Találjon a családjában és ismeretségi körében olyan mintákat, amelyek példaként szolgálnak számára! – Fogalmazza meg, hogy a szeretetnek, az elkötelezettségnek, bizalomnak, tiszteletnek milyen szerepe van a családban, a barátságokban és a párkapcsolatokban! – Ismerjen olyan mintákat és lehetőségeket, amelyek segítségével a problémás helyzetek megoldhatók, illetve tudja, hogy hová fordulhat segítségért! – Azonosítsa a családban betöltött szerepeket és feladatokat, valamint a saját szerepét és feladatait! – Azonosítson néhány, a családban előforduló konfliktust, ismerje fel a család életében bekövetkező nehéz helyzeteket, és fogalmazza meg, hogy milyen módon kezelhetők ezek! – Ismerje saját családjának viszonyrendszerét, a családot összetartó érzelmeket és közösségi értékeket! – Azonosítsa az egyéni, családi és társadalmi boldogulás feltételeit! – Legyen képes reálisan feltérképezni, hogy saját érzelmi állapota és viselkedése milyen következményekkel járhat, és milyen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatai alakítására; képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére! – Legyen képes a csoporthoz való csatlakozás vagy az onnan való kiválás esetén összevetni a csoportnormákat és a saját értékrendjét! – Keressen a családjában és ismeretségi körében olyan mintákat, amelyek példaként szolgálhatnak számára! – Fogalmazza meg, hogy a szeretetnek, az elkötelezettségnek, bizalomnak, tiszteletnek milyen szerepe van a barátságokban, a páros kapcsolatokban, az iskolai közösségekben! – Legyen képes a saját véleményétől eltérő véleményekhez tisztelettel viszonyulni, a saját álláspontja mellett érvelni! – Ismerje fel a konfliktus kialakulására utaló jelzéseket; – Azonosítsa a csoportban elfoglalt helyét és szerepét, törekedjen a személyiségének legjobban megfelelő feladatok vállalására! – Törekedjen mások helyzetének megértésére, ismerje fel a mások érzelmi állapotára és igényeire utaló jelzéseket!

	– Legyen nyitott és segítőkész a nehéz helyzetben levő személyek iránt!
– **8. évfolyam végén**	– Legyen képes azonosítani, értelmezni a nemzet, a kulturális közösség számára fontos közösségi értékeket, indokolni, hogy ezek milyen szerepet játszanak a saját életében! – Ismerje az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörökhöz kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét! – Azonosítsa azokat a kulturális különbségeket, helyzeteket, amelyek etikai dilemmákat vetnek fel, és alkosson véleményt róluk! – Legyen képes összevetni a csoporthoz való csatlakozás vagy az onnan való kiválás esetén a csoportnormákat és a saját értékrendjét! – Legyen képes a problémák elemzésére és a megoldási alternatívák alkotására, a probléma megoldása érdekében legyen képes önmaga motiválására! – Azonosítsa a számára fontos közösségi értékeket! – Azonosítsa azokat a helyzeteket, amelyek etikai dilemmákat vetnek fel, és alkosson véleményt alkot róluk! – Értékelje az etikus és nem etikus cselekvések lehetséges következményeit! – Azonosítsa a valós és virtuális térben történő zaklatások különböző fokozatait és módjait, ismerjen módszereket a zaklatások elkerülésére és kivédésére; tudja, hogy hová fordulhat segítségért! – Legyen képes fizikai vagy digitális környezetben információt gyűjteni! – Ismerje a nemzeti identitást meghatározó kulturális értékeket, és tudja indokolni, hogy miért fontos ezek megőrzése! – Azonosítsa a nemzeti és európai értékek közös jellemzőit, az európai kulturális szemlélet meghatározó elemeit; ismerje a Kárpát-medencében élő magyarokat, Magyarországon élő nemzetiségeket, népcsoportokat! – Ismerje a rá vonatkozó gyermekjogokat, ezek fő szabályozó dokumentumait! – Ismerje az alapvető emberi jogokat és ezek érvényesülését különböző embercsoportok esetében! – Alkosson véleményt a sztereotípiák és előítéletek hatásáról! – Fogalmazza meg személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt! – Tegyen megoldási javaslatot környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére! – Tudja értelmezni az ökológiai, ökonómiai egyensúly hétköznapi szükségességét! – Ismerje, hogy milyen szokások kialakulásával járul hozzá a fenntartható fejlődés megvalósításához, milyen cselekvéseket tehet a társadalmi problémák kezelése érdekében! – Legyen képes megfogalmazni, hogy a pozitív egyéni és társadalmi jövőkép elérését milyen feltételek támogatják! – Ismerje a természeti erőforrások felhasználására, a környezetszennyezésre, a globális és társadalmi egyenlőtlenségek problémájára vonatkozó etikai felvetéseket! – Tudja értelmezni a fenntartható fejlődés és a legfontosabb társadalmi problémák megoldása érdekében javasolt stratégiákat, cselekvési lehetőségeket! – Tudja értelmezni az európai, a nemzeti kultúra közös eredetét, forrását! – Azonosítsa a számára fontos közösségi értékeket, indokolja, hogy ezek milyen szerepet játszanak a saját életében! – Azonosítsa azokat a helyzeteket, amelyek etikai dilemmákat vetnek fel, és alkosson véleményt róluk! – Ismerje az etikus, a nem etikus cselekvések lehetséges következményeit! – Legyen képes értékelni tudásszerzési módjait, különös tekintettel a forrás hitelességére! – Legyen képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére! – Fogalmazzon meg egyéni cselekvési lehetőségeket az erkölcsi értékek érvényesítésére!

	– Tudja értelmezni a szeretetnek, az élet tisztelete elvének a kultúrára gyakorolt hatását! – Ismerje meg, hogy az Európa vallási arculatát meghatározó egyházak tevékenysége, szokás- vagy értékrendje milyen módon jelenik meg a társadalomban! – Ismerje meg, hogyan jelenik meg a hétköznapok során a tárgyalt világvallásoknak az emberi életre vonatkozó erkölcsi tanításai! – Vesse össze a megismert vallások erkölcsi tanításait személyes véleményével!

Testnevelés

Ismeretek, képességek	Elvárt tudás
1. évfolyam végén:	– Legyen képes a tornatermi feltételek tanár által előírtak alapján balesetmentes használatra. – Értse meg a mozgástanításra vonatkozó szaknyelvhez igazodó tanári utasításokat. – Legyen képes kontrollálni testtartását. – Legyen képes mozgásritmus követésre játékokban és mozgásfeladatokban. – Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél. – Legyen képes összehangolt mozgásfeladatok teljesítésére.
2. évfolyam végén:	– Legyen képes az 1000 m-es táv folyamatos lefutására /legyaloglására. – Legyen képes egyensúlyozással végigmenni padon, alacsony gerendán. – Tudjon ügyesebbik kézzel folyamatosan labdát vezetni. – Legyen képes mozgásritmusok változtatására. – Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél.
3. évfolyam végén:	– Legyen képes pontos labdaátadásokra és labdaátvételre (lábbal, kézzel) társakhoz állás közben. – Legyen képes folyamatos szökdelésre egy, ill. páros lábon. – Tudjon váltott kézzel folyamatosan labdát vezetni. – Dobásoknál legyen képes ívhelyzet kialakítására. – Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél.
4. évfolyam végén:	– Legyen képes pontos labdaátadásokra (lábbal, kézzel) társakhoz mozgás közben. – Sikerül felmásznia tetszőleges technikával mászókötélre. – Képes önállóan fejállás végrehajtására. – Legyen képes egyszerű (legalább 4 tornaelemből álló) gyakorlat bemutatására. – Érjen el önmagához képesen fejlődést a motoros próbák teljesítésénél.
5. évfolyam végén	
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	– Megnevez és bemutat egyszerű relaxációs gyakorlatokat. – A mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat. – A helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet.
Atlétikai jellegű feladatmegoldások	– Futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben. – Magabiztosan alkalmazza a távol- és magasugrás, valamint a kislabdahajítás – számára megfelelő – technikáit. – A rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben készségszinten használja.

	– Ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben. – Tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.
Torna jellegű feladatmegoldások	– Tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. – A mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat. – A helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet. – A torna, a ritmikus gimnasztika, tánc és aerobik jellegű mozgásformákon keresztül tanári irányítás mellett fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét. – Segítségadással és önállóan képes a tornaelemek bemutatására.
Sportjátékok: (legalább 2 választása) – kézilabda – kosárlabda – röplabda – labdarúgás – floorball	– Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket. – A testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséget mutat. – A tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat. – A tanult technikai és taktikai elemeket jól alkalmazza.
Testnevelési és népi játékok	– A rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben készségszinten használja. – A testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséggel rendelkezik. – Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket. – A tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.
Önvédelmi és küzdősportok (Választható.) – Birkózás – Karate	– Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket. – A tanári irányítást követve, a mozgás sebességét növelve hajt végre önvédelmi fogásokat, ütéseket, rúgásokat, védéseket és ellentámadásokat.
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	– Nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő felhasználására, végrehajtására. – Ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben. – A szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.
Úszás	– A helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet. – A mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat.

	– Az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával, készségszinten úszik. – Rendszeresen végez számára megfelelő vízi játékokat, és hajt végre úszástechnikákat. – Tudatosan, összehangoltan végzi a korrekciós gyakorlatait és uszodai tevékenységét, azok megvalósítása automatikussá, mindennapi életének részévé válik.
6. évfolyam végén	
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	– Megnevez és bemutat egyszerű relaxációs gyakorlatokat. – A mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat. – A helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet.
Atlétikai jellegű feladatmegoldások	– Futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben. – Magabiztosan alkalmazza a távol- és magasugrás, valamint a kislabdahajítás – számára megfelelő – technikáit. – A rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben készségszinten használja. – Ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben. – Tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.
Torna jellegű feladatmegoldások	– Tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. – A mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat. – A helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet. – A torna, a ritmikus gimnasztika, tánc és aerobik jellegű mozgásformákon keresztül tanári irányítás mellett fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét. – Segítségadással és önállóan képes a tornaelemek bemutatására és a tanult elemekből alkotott gyakorlatsor kivitelezésére.
Sportjátékok: (legalább 2 választása) – kézilabda – kosárlabda – röplabda – labdarúgás – floorball	– Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket. – A testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséget mutat. – A tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat. – A tanult technikai és taktikai elemeket jól alkalmazza.
Testnevelési és népi játékok	– A rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben készségszinten használja. – A testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséggel rendelkezik. – Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket.

	– A tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.
Önvédelmi és küzdősportok (Választható.) – Birkózás – Karate	– Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket. – A tanári irányítást követve, a mozgás sebességét növelve hajt végre önvédelmi fogásokat, ütéseket, rúgásokat, védéseket és ellentámadásokat.
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	– Nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő felhasználására, végrehajtására. – Ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben. – A szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.
7. évfolyam végén	
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	– Tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. – Megnevez és bemutat egyszerű relaxációs gyakorlatokat. – A mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat. – A helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet. – Megfelelő sportági bemelegítést végez önállóan.
Atlétikai jellegű feladatmegoldások	– Futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben. – Magabiztosan alkalmazza a távol- és magasugrás, valamint a kislabdahajítás és súlylökés – számára megfelelő – technikáit. – A rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben készségszinten használja. – Ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben. – Tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.
Torna jellegű feladatmegoldások	– Tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. – A mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat. – A helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet. – A torna, a ritmikus gimnasztika, tánc és aerobik jellegű mozgásformákon keresztül tanári irányítás mellett fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét. – Segítségadással és önállóan képes a tornaelemek bemutatására.
Sportjátékok: (legalább 2 választása) – kézilabda – kosárlabda	– Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket. – A testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséget mutat.

– röplabda – labdarúgás – floorball	– A tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat. – A tanult technikai és taktikai elemeket jól alkalmazza. – A rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben készségszinten használja.
Testnevelési és népi játékok	– A rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben készségszinten használja. – A testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséggel rendelkezik. – Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket. – A tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.
Önvédelmi és küzdősportok (Választható.) – Birkózás – Karate	– Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket. – A tanári irányítást követve, a mozgás sebességét növelve hajt végre önvédelmi fogásokat, ütéseket, rúgásokat, védéseket és ellentámadásokat.
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	– Nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő felhasználására, végrehajtására. – Ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben. – A szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.
8. évfolyam végén	
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	– Tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. – Megnevez és bemutat egyszerű relaxációs gyakorlatokat. – A mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat. – A helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet. – Megfelelő sportági bemelegítést végez önállóan.
Atlétikai jellegű feladatmegoldások	– Futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben. – Magabiztosan alkalmazza a távol- és magasugrás, valamint a kislabdahajítás és súlylökés – számára megfelelő – technikáit. – A rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben készségszinten használja. – Ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben. – Tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

Torna jellegű feladatmegoldások	– Tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. – A mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat. – A helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet. – A torna, a ritmikus gimnasztika, tánc és aerobik jellegű mozgásformákon keresztül tanári irányítás mellett fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét. – Segítségadással és önállóan képes a tornaelemek bemutatására.
Sportjátékok: (legalább 2 választása) – kézilabda – kosárlabda – röplabda – labdarúgás – floorball	– Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket. – A testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséget mutat. – A tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat. – A tanult technikai és taktikai elemeket jól alkalmazza. – A rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben készségszinten használja.
Testnevelési és népi játékok	– A rajttechnikákat a játékok, a versengések és a versenyek közben készségszinten használja. – A testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséggel rendelkezik. – Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket. – A tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.
Önvédelmi és küzdősportok (Választható.) – Birkózás – Karate	– Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, és tanári irányítás vagy ellenőrzés mellett képes a játékvezetésre. – A küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket. – A tanári irányítást követve, a mozgás sebességét növelve hajt végre önvédelmi fogásokat, ütéseket, rúgásokat, védéseket és ellentámadásokat.
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	– Nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő felhasználására, végrehajtására. – Ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben. – A szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

Technika és tervezés

1. évfolyam végén

I. Anyagok **II. Tárgykészítés**	– Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: az óvodáskorban használt, megmunkált anyagok és készített tárgyak ismerete; az anyagok tulajdonságainak megállapítása érzékszervi vizsgálattal; anyagalakítás: gyurmázás, formázás, hajtogatás, nyírás; eszközhasználat: író- és rajzeszközök, olló; szabálykövetés, mintakövetés, önállóság a tevékenységek során.
III. Otthon	– Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: élmények, tapasztalatok elmondása; lakhely ismerete; családtagok és alapvető viselkedési szabályok betartása.
IV. Jeles napok	– Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: a családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok.
V. Közlekedés	– Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: közlekedés és óvatosság – fegyelmezett viselkedés a közlekedési környezetben; a család közlekedési szokásai; az óvoda (majd iskola) és a lakóhely közötti közlekedés lehetőségei; élmények, tapasztalatok a településen belüli közlekedésről.
2. évfolyam végén	
I. Anyagok **II. Tárgykészítés**	– Eszközhasználat: író- és rajzeszközök, olló; szabálykövetés, mintakövetés, önállóság a tevékenységek során.
III. Otthon	– A családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok.
IV. Jeles napok	– Az előző évfolyamon megismert szabályok és fogalmak (jeles napok felsorolás szintű ismerete évszakoknak megfelelően)
V. Közlekedés	– A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek alapjainak kialakítása. – Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása, a megelőzés, az elhárítás, a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása. – Az utazással kapcsolatos illemszabályok megismerése.
3. évfolyam végén	
I. Anyagok **II. Tárgykészítés**	– A természetes anyagok tulajdonságai, felismerhetőségük. – Tárgyak készítése mintakövetéssel. – Eszközök használata balesetmentesen. – A feladatmegoldásokhoz szükséges ismeretek alkalmazása.
III. Otthon	– A közvetlen tapasztalatok megfogalmazása a családról. – Munkamegosztás a családban, odafigyelés egymásra. – Iskolai szokások ismerete. – Tapasztalások a környezet alakításáról. – Információszerzés, a kapott információk felhasználása.
IV. Jeles napok	– A családi, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok. – Helyi, hagyományos szokások ismerete.
V. Közlekedés	– Az úttesten való átkelés szabályainak fegyelmezett alkalmazása. – Helyes viselkedési szokások a különböző közlekedési helyzetekben (gyalogos közlekedés, személygépkocsiban és közlekedési eszközökön való közlekedés).

4. évfolyam végén	
I. Anyagok **II. Tárgykészítés**	– A feladatmegoldáshoz szükséges ismeretek szerzése, és célszerű felhasználása. – Tapasztalatok megfogalmazása, a probléma, az igény felismerése. – Tervezés, kivitelezés, ellenőrzés, értékelés mintakövetéssel. – A felhasználásra kerülő anyagok vizsgálati teendői, az eszközös, szerszámok felismerése, célszerű használata.
III. Otthon	– Közvetlen tapasztalatok megfogalmazása a családról, a családi tagok feladatvállalásáról. – Egészséges munkamegosztás, elemi munkaszokások ismerete, annak gyakorlása. – Generációs kapcsolatok a családban. – A családi tagok feladatai, tevékenységi szerepük. – A közvetlen környezet jellemzői, természeti és mesterséges anyagok. – Információszerzés lehetőségei, (könyvtár, internet, média).
IV. Jeles napok	– Baráti, iskolai és lakóhelyi rendezvényeken szerzett élmények és gyakorlati tapasztalatok. – Néhány helyi szokás és helyi hagyomány ismerete. – A megbeszélt öltözködési és viselkedési szabályok betartása. – Szakmák, munkaformák és hagyománytisztelő szakmáink ismerete.
V. Közlekedés	– A gyalogos közlekedés szabályainak fegyelmezett és tudatos alkalmazása. – Helyes viselkedés, csoportos közlekedési helyzetben. – A gyalogos közlekedést szabályozó jelzések ismerete (jelzőtáblák, jelzőlámpák, útburkolati jelek). – Helyes viselkedés a közlekedési eszközökön (személyautó, autóbusz, villamos, metró, és vonat).
5. évfolyam végén	
– Legyen tisztában a saját feladataival a családban. – Legyen képes esztétikus, igényes díszeket készíteni. – Ismerje a lakás belső tereinek és berendezéseinek funkcióit. – Alakuljon ki az állatokkal és a növényekkel kapcsolatos felelősségteljes gondoskodás igénye. – Ismerje meg az alapvető tápanyagokat és élelmiszereket – Alakuljon ki benne az egészséges táplálkozásra való törekvés igénye. – Tudjon néhány egyszerű ételt elkészíteni. – Ismerje a különböző szálas anyagokat – Alapvető karbantartási munkák készségszinten való elsajátítása – Kreatív alkotások létrehozása. – Igényes, esztétikus, kreatív alkotások létrehozása.	
6. évfolyam végén	
- Legyen képes esztétikus, igényes díszeket készíteni. - Ismerje a lakás belső tereinek és berendezéseinek funkcióit. – Alakuljon ki az állatokkal és a növényekkel kapcsolatos felelősségteljes gondoskodás igénye. – Legyen képes a lakást otthonossá tenni, szobáját saját egyéniségének megfelelően kialakítani. Legyen igényük közvetlen környezetük tisztán tartására, gondozására.	

– Ismerje meg az alapvető tápanyagokat és élelmiszereket – Alakuljon ki benne az egészséges táplálkozásra való törekvés igénye. – Tudjon néhány egyszerű ételt elkészíteni. – Tiszta munkahely kialakításának igénye – Balesetmentes munkavégzés – Ismerje a különböző szálas anyagokat – Alapvető karbantartási munkák készségszinten való elsajátítása – Kreatív alkotások létrehozása. – Igényes, esztétikus, kreatív alkotások létrehozása.
7. évfolyam végén
– A problémahelyzet megfogalmazása szóban, írásban, rajzban és modellben. – Ismerje a modell- és makettépítés anyagait, ezek tulajdonságait. – Legyen képes egyszerű műszaki rajzokat értelmezni - Tudjon rajz alapján egyszerű modelleket összeállítani. - Ismerje településtípusokat, azok jellemzőit, az ott élőemberek életmódját - Legyen tisztában a különböző települések munkalehetőségeiről - ismerje a legfontosabb építőanyagokat - Tudja a munkavégzés legfőbb szabályait - Tudjon olvasni helyszínrajzot - tudjon olvasni alaprajzot - Legyen tisztába a települések infrastruktúrájával - Ismerje a fontosabb szolgáltatásokat, azok működését - Környezettudatos magatartás kialakítása - Egészséges életmódra való törekvés - Legyen igényük közvetlen környezetük tisztán tartására, gondozására. - Ismerje meg az alapvető karbantartási munkákat - Ismerje napjaink korszerű berendezéseit. - Ismerje a közlekedési eszközök történetét, feltalálókat, a jövőbeli törekvéseket a járműtechnológiában - Alakuljon ki a környezettudatos közlekedés igénye. - Törekedjen az esztétikus munkavégzésre - Törekedjen a balesetmentes munkavégzésre - Tudja használni az adott szerszámokat, eszközöket. - Tudja a gyalogos és a kerékpáros közlekedés szabályait - Ismerje a legfontosabb KRESZ táblákat - legyen tisztában a kerékpár kötelező felszereléseivel - Tudja a kerékpár alapvető karbantartását - Felelősségteljes és balesetmegelőző magatartás elsajátítása és gyakorlása.

Történelem

Témakörök	Elvárt tudás
5.évfolyam	
Személyes történelem	– Legyen képes képpel illusztrált, írott összefoglaló készítésére egy meghatározó személyes élményről! – Ismerje meg a kódexlap készítését, – pl. a Képes krónika alapján! – Tudjon időszalagot készíteni! – Végezzen gyűjtőmunkát az alábbiak valamelyikéből: ország, település, iskola, sportegyesület és egyéb címerek! – Legyen képes címerek értelmezésére – tanári irányítással!
Fejezetek az ókor történetéből	– Képes legyen röviden bemutatni (szóban vagy írásban) az ókori egyiptomi, görög – és római és nomád életmód főbb vonásait! – Képes legyen megfelelő keresőszavak segítségével információt gyűjteni egy adott ókori eseményről! – Képes legyen összehasonlításokat végezni, hasonlóságokat és különbségeket felismerni (pl. ókori és modern olimpia, athéni és spártai nevelés)! – Legyen képes egyszerű rekonstrukciós rajzok, ábrák elemzésére! – Képes legyen bemutatni a tanult háborúk okait és következményeit! – Ismerje a történelmi térképeken használt általános jelöléseket! – Képes legyen azonosítani mai magyar településeket az ókori Pannónia térképén! – Legyen képes a történelmi mozgásokat (pl. hadmozdulatok, hadjáratok, népmozgások) történelmi térképen nyomon követni! – Legyen képes a korszak történelmi személyeinek a jelentőségét felismerni! – Legyen képes a tanult történelmi személyeket és eseményeket időszalagon elhelyezni!
A kereszténység	– Legyen képes bibliai történeteket ábrázoló képek, művészeti alkotások gyűjtésére! – Legyen képes tematikus képgaléria összeállítása – a zsidó és keresztény vallásról megadott szempontok alapján! – Legyen képes képek gyűjtésére bibliai helyszínekről! – Tudja követni Pál apostol missziós útjait tematikus térképen!
A középkor világai	– Legyen képes röviden bemutatni, jellemezni a középkori társadalmi rétegek életmódját (pl.: földesúr, lovag, jobbágy, szerzetes)! – Legyen képes egyszerű rekonstrukciós rajzok, alaprajzok, ábrák értelmezésére, pl.: középkori városról, uradalomól, várról, kolostorról; a lovagok fegyverzetéről! – Ismerje fel a középkori építészeti stílusok jellemzőit!

	– Legyen képes információt gyűjteni és beszámolót készíteni adott témakörben, pl.: a lovagi tornáról, a lovagi erényekről, a középkori magyar templomokról, foglalkozásokról, viseletről! – Tudjon összehasonlítást végezni, hasonlóságokat és különbségeket felismerni, pl.: a katolikus és az iszlám vallás között; a középkori falu és város között! – Legyen képes értelmezni a történelmi térképek jelöléseit! – Legyen képes felismerni a kor történemi személyiségeinek jelentőségét!
Képek és portrék az Árpád-kor történetéből	– Ismerje fel a mondák és a valóság közötti különbségeket! – Tudja a tanult mondákat felidézni, azokat művészeti alkotásokon is felismerni, – a szereplők szándékait azonosítani! – Legyen képes rekonstrukciós rajzok/ ábrák elemzésére vagy készítésére a honfoglaló magyarokról! – Tudja az Árpád-korral kapcsolatos történeteket és ismereteket felidézni, – a szereplőket azonosítani! – Legyen képes a korszak történelmi személyeinek a jelentőségét felismerni! – Legyen képes a tanult történelmi személyeket, uralkodókat elhelyezni az időszalagon!
6.évfolyam	
Képek és portrék a középkori magyar állam virágkorából	– Legyen képes különbséget tenni a monda és a történelmi valóság között! – Ismerje a történelmi térképen használt általános jelöléseket és legyen képes a tematikus térképek értelmezésére! – Legyen képes a korszak történelmi személyiségeinek jelentőségét felismerni!
Új látóhatárok	– Ismerje a fontosabb földrajzi felfedezőket, tudja azok útjait megmutatni térképen! – Tudja összehasonlítani a céheket és a manufaktúrákat! – Ismerje a világkereskedelem útvonalait és tudja bemutatni azokat térkép segítségével! – Legyen képes a középkor és az újkor világképének összehasonlítására! – Legyen képes a reformáció és a katolikus megújulás hatásait feltárni az anyanyelvi kultúra és oktatás területén! – Tudjon érveket megfogalmazni a vallási türelem mellett!
Portrék és történetek Magyarország kora újkori történetéből	– Legyen képes rekonstruálni a mohácsi csata előzményeit animációs filmek, térképek, írott források és ismeretei segítségével! – Képes legyen megmutatni a három részre szakadt Magyarország területeit, ismerje az egyes részek elnevezéseit! – Képes legyen történelmi térképek segítségével bemutatni a fontosabb török hadjáratok útvonalát, célját, a hadjárat fontosabb csatáit és azok kimenetelét! – Ismerje a török- és a Habsburg-ellenes harcok hőseiről szóló történeteket, képes legyen azokat saját szavaival összefoglalni! – Ismerjen a korszak történelmi eseményeihez kapcsolódó, azokról szóló irodalmi, képzőművészeti és filmművészeti alkotásokat! – Képes legyen bemutatni a török uralom hatásait Magyarország fejlődésére! – Ismerje II. Rákóczi Ferenc életútját, képes legyen személyiségét bemutatni összefüggő mondatokban!

Élet a kora újkori Magyarországon	– Képes legyen összehasonlítani a kora újkori és a mai életmódot! – Képes legyen gyűjtött (internetes, könyvtári, múzeumi, stb.) források segítségével bemutatni a török kori mezővárosok mindennapjait! – Képes legyen összehasonlítani a 15. századi és a 18. század végi magyarországi etnikai viszonyokat térképek, illetve táblázatban vagy diagramon szereplő adatok segítségével! – Képes legyen táblázatban vagy diagramon szereplő adatokkal egyszerű matematikai műveleteket végezni! – Képes legyen következtetéseket levonni a táblázatok vagy diagramok adataiból!
Forradalmak kora	– Legyen képes összehasonlítani a manufaktúrák és a gyárak működését megagadott szempontok alapján! – Legyen képes a véleményét elmondani a gyermekmunkáról! – Tudja Napóleon oroszországi hadjáratát bemutatni a térképen! – Legyen képes Napóleon-ábrázolások gyűjtésére!
A magyar nemzeti ébredés és polgárosodás kora	– Tudjon tablót készíteni a kor legfontosabb szereplőiről! – Legyen képes képek gyűjtésére Széchenyi gyakorlati tevékenységéről! – Tudjon folyamatábrát készíteni az európai forradalmak és a magyar forradalom eseményeinek összefüggéseiről! – Legyen képes poszter, kiselőadás, prezentáció készítésére a szabadságharc egy híres csatájáról! – Legyen képes képek gyűjtésére a szabadságharc honvédeinek egyenruháiról és fegyvereiről! – Legyen képes történelmi portré készítésére Széchenyi Istvánról és/vagy Kossuth Lajosról és/vagy Deák Ferencről! – Legyen képes önálló kutatómunkára: a szabadságharc meghatározó szerepet betöltő résztvevőinek bemutatására!
7. évfolyam	
A modern kor születése	– Legyen képes Németország területi egyesítés előtti és utáni térképének összehasonlítására, értékelésére! – Legyen képes magyarázatokat keresni és azokat megvitatni az egyes államok létrejöttét és megerősödését bemutatva (pl. Amerikai Egyesült Államok)! – Ismerje a tanult nemzeti jelképeket (zászlók, himnuszok)! – Tudjon összehasonlító táblázaot készíteni a korszak politikai eszméiről!
A dualizmus kora: felzárkózás Európához	– Legyen képes beszámoló (prezentáció) készítésére a korszak valamely jeles magyar tudósáról, feltalálójáról! – Gyűjtsön információkat, képeket a dualizmus kori társadalmi csoportok és nemzetiségek életéről! – Legyen képes képgyűjtemény (tabló) összeállítására, bemutató készítésére a millenniumi Budapestről internetes források alapján!
Az első világháború és következményei	– Ismerje a szövetségi rendszereket, képes legyen a hadviselő feleket a szövetségi rendszerek szerint csoportosítani! – Legyen képes összehasonlítani az első világháborús hadviselést a már tanult korábbi hadviselési formákkal! – Ismerjen a háborús körülményeket bemutató különböző típusú forrásokat, képes legyen azokat értelmezni! – Képes legyen összehasonlítani Európa háború előtti és utáni térképét, képes legyen a változásokat értelmezni, saját szavaival megfogalmazni! – Képes legyen felsorolni Magyarország elcsatolt területeinek megnevezését, illetve azonosítani őket történelmi és vaktérképen egyaránt! – Képes legyen összefoglalni véleményét a történelmi Magyarország felbomlásának okairól!

	– Térképek, táblázatok és grafikonok segítségével képes legyen elemezni és értékelni a trianoni békediktátum területi és demográfiai következ-ményeit!
Totális diktatúrák	– Legyen képes a kommunista Szovjetunió és a nemzetiszocialista Németország jellemzőinek azonosítására képi és szöveges forrásokban! – Ismerje a totális diktatúrákra jellemző hatalomgyakorlási eszközöket! – Képes legyen hasonlóságokat és különbségeket felsorolni a sztálini Szovjetunióban és a hitleri Németországban megvalósuló diktatúrákkal kapcsolatban! – Ismerje fel a 20. századi kirekesztő ideológiák negatív jellemvonásait! – Képes legyen érveket megfogalmazni a kirekesztő ideológiákkal szemben!
A Horthy-korszak	– Képes legyen példákat felsorolni a Horthy-korszak gazdasági, kulturális, politikai és társadalmi eredményeire és problémáira! – Képes legyen képi és írott források alapján azonosítani az antiszemitizmus megnyilvánulási formáit! – Képes legyen bemutatni Magyarország külpolitikai céljait és lehetőségeit! – Szöveges és képi források alapján képes legyen bemutatni a Magyarországon a korszakban bekövetkező társadalmi változásokat! – Képes legyen a korszak egy kiemelkedő személyiségének életútját, eredményeit összefüggő mondatokban bemutatni!
A második világháború	– Legyen képes megfogalmazni Németország és a kommunista Szovjetunió szerepét a második világháború kirobbanásában! – Ismerje a második világháború történetének fordulópontjait! – Legyen képes írott és képi források alapján megfogalmazni a második világháború pusztításait! – Legyen képes térkép értelmezése alapján Magyarország területi változásait és világháborús részvételét bemutatni! – Legyen képes bemutatni a második világháború legfontosabb eseményeit térkép segítségével! – Tudja megfogalmazni, bemutatni a magyar külpolitika háború előtti és háború utáni törekvéseit! – Ismerje fel a második világháborús népirtás és háborús bűnök negatív jellemzőit! – Legyen képes ítéletet megfogalmazni a népírtásról és a háborús bűnökről! – Tudjon példákat sorolni az ellenállás és az embermentés formáira!
A megosztott világ	– Legyen képes a térkép értelmezése alapján bemutatni a második világháború után kialakult világrendet! – Legyen képes jellemezni a nyugati demokráciát és a szovjet diktatúrát; tudja bemutatni a nyugati világ és a keleti blokk életkörülményeit! – Legyen képes a különbségeket megnevezni a nyugati demokrácia és a szovjet diktatúra között! – Legyen képes írott és képi források alapján megfogalmazni a hidegháborús korszak jellemzőit és felismerni a történelmi szereplőit! – Legyen képes információt gyűjteni és azokat értelmezni a hidegháború politikai válságairól! – Legyen képes a két szuperhatalom fegyverkezési versenyéhez kapcsolódó diagramok, táblázatok értelmezésére!
Magyarország szovjetizálása	– Legyen képes felidézni a szovjet megszállás következményeit! – Legyen képes írott és képi források alapján megfogalmazni a deportálások jellemzőit! – Képek, filmrészletek és egyéb források alapján legyen képes azonosítani a Rákosi-rendszer jellemzőit! – Források alapján ismerje fel a határon túli magyarok megpróbáltatásait!

8. évfolyam	
A forradalomtól az ezredfordulóig	– Legyen képes információgyűjtésre a „pesti srácokról”! – Legyen képes térképvázlat készítése az 1956-os események budapesti helyszíneiről! – Tudjon fiktív interjút készíteni egy 1956-os visszaemlékezővel! – Legyen képes az 1956-os emlékhelyek és emlékművek, sírok feltérképezésére a lakóhelyen és környékén! – Legyen képes az 1956-os forradalom és a Kádár-rendszer korszakával kapcsolatos játékfilm/ filmrészlet megtekintés utáni értelmezésére! – Tudjon tablót készíteni az úttörő mozgalom jellemzőiről, a világnézeti nevelésben betöltött szerepéről! – Legyen képes gazdasági és társadalmi diagramok, grafikonok elemzésére a szocializmus válságának időszakából! – Legyen képes családi emlékek bemutatására, visszaemlékezések gyűjtésére, interjú készítésére tanári útmutatás alapján a Kádár-rendszerről és a rendszerváltoztatás időszakából!
Együttélés a Kárpát-medencében	– Legyen képes kiselőadás készítésére egy példamutató életút (pl. Esterházy János, Márton Áron) fordulópontjairól! – Legyen képes beszámoló készítésére az erdélyi falurombolási tervről (pl. Bözödújfalu)! – Legyen képes az erdélyi, kárpátaljai, felvidéki és délvidéki magyarok életviszonyainak összehasonlítására egymással és a hazai viszonyokkal! – Legyen képes tabló vagy prezentáció készítésére – a hazai cigányság korabeli életmódjáról!
Népesedés és társadalom	– Tudja felismerni és jellemezni a népesedés nagy korszakait! – Legyen képes többféle forrásból információkat gyűjteni az élelemtermelés fejlődéséről! – Legyen képes a népességváltozás okainak és következményeinek bemutatására! – Tudjon hasonlóságokat és különbségeket megállapítani az egyes népesedési korszakok és folyamatok között! – Tudjon véleményt megfogalmazni és amellett érvelni a modern kori demográfiai folyamatokról és azok várható hatásairól!
A demokratikus állam	– Ismerje a demokrácia fogalmát , kialakulásának lépéseit, működésének jellemzői! – Tudja értelmezni a demokratikus döntéshozatal folyamatábráját! – Legyen képes a brit parlamentáris és az amerikai elnöki rendszer között különbséget tenni! – Tudja értelmezni a magyar államszervezet és a választási rendszer ábráját! – Ismerje a hatalmi ágakat és a hatalommegosztás elvét!
Régiók története	– Ismerje az Európai integráció fogalmát, célját és fő állomásait! – Legyen tisztában az európai integráció fontosabb eredményeivel és problémáival! – Legyen képes az integrációs változásokat a térkép segítségével bemutatni! – Legyen tisztában az Amerikai Egyesült Államok szuperhatalmi helyzetével katonai, politikai, gazdasági és kulturális téren! – Legyen tájékozott Kína világgazdasági és világpolitikai szerepével! – Tudja azonosítani a közel-keleti konfliktusokat

Mérlegen a magyar történelem	– Legyen képes néhány kiemelkedő magyar személy tevékenységének bemutatására! – Tudja az ok-okozati összefüggéseket levezetni a középkori magyar állam sikerességével kapcsolatban! – Tudjon érveket gyűjteni, érvelni a Habsburg Birodalomhoz tartozásunk előnyei és hátrányai mellett a 18. században és a 19. század első felében! – Ismerje a Trianoni békediktátum rendelkezéseit, azok magyarságra gyakorolt hatásait! – Legyen képes a levert szabadságharcaink értékelésére az utóbb elért eredmények alapján! –

Angol nyelv

4. évfolyam	Kötelező nyelvi funkciók és nyelvi elemek/struktúrák
Kimeneti követelmények a 4. évfolyamon	**A tanuló minden témakörben** értse az élőszóban elhangzó / írásos rövid kijelentéseket, kérdéseket; azonosítsa a szituációkhoz kapcsolódó szóbeli / írott szövegben tanult, rövid, egyszerű nyelvi elemeket, funkciókat; azonosítsa a célzott információt a szituációkhoz kapcsolódó rövid, egyszerű szövegben; legyen képes egyszerű, egyértelmű kommunikációs helyzetekben kérdezi/reagálni, legyen képes mondanivalóját segítséggel vagy nonverbális eszközökkel kifejezni; ismerje a tanult szavak és állandósult szókapcsolatok kiejtését; ismerje fel a tanult nyelvi elemeket a megfelelő digitális tartalmakban; ismerje az angol nyelv alapvető helyesírási szabályait (betűk és hangtan).
Nyelvi elemek, szerkezetek	a létezés kifejezése jelen időben: 'to be' létige (I'm …, I'm not …, Are you …? Is he …?) a cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: Present Simple (I eat bread for breakfast. I don't like cheese.) birtoklás kifejezése jelen időben: 'to have' ige (I have/haven't got … She has/hasn't got … Have you got …? Has she got …?) felszólító mód: (Come here. Don't shout.) birtoklás: birtokos névmások, birtoklás kifejezése (My, your, his/her/its, our, their, Joe's brother…) mennyiségi viszonyok: egyes és többes számú főnevek (dog, dogs, child, children) mennyiségi viszonyok: számok (one, two, …hundred), sorszámok (first, second, third) térbeli viszonyok: prepozíciók, határozószók (There is/are…, in, on, under) időbeli viszonyok: napok, időpont megadása (on Monday, at 4 o' clock) modalitás: a 'can' segédige (I can/can't swim.) modalitás: 'must' segédige (I must go.) szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak és személyes névmások (and, but, I, my, me mine) szövegösszetartó eszközök: névelők (a, an, the), mutató névmások (this, that, these, those), kötőszavak (and, or, but, because), névmások (I, he, they…, me, him, them…), some/any (There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase. There isn't any juice in my glass.), határozatlan névmások (somebody, anybody, nobody, everybody)
Nyelvi szerepek	köszönési formák / üdvözlés és elköszönés: (Hello. Hi. Good morning. Good afternoon. Good evening. Good night! Goodbye. Bye-bye! See you. Nice to meet you!) köszönet kifejezése (Thanks (a lot). Thank you.) és köszönetre történő reakció megfogalmazása (You're welcome. No problem.) bemutatkozás megfogalmazása (My name is … I'm …. Nice to meet you.) személyre vonatkozó információkérés, információadás (What's your name? How old are you? I'm 9.) hogylét iránti érdeklődés (How are you?) és hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (I'm fine, thanks. I'm OK.) bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I am sorry.) és bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. No problem.) jókívánságok kifejezése (Happy birthday! Good luck! Have a nice day/weekend.) főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Merry Christmas! Happy New Year! Trick or treat.) véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes. No. Are you OK? Yes. No.) tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like …? Yes, I do. No, I don't.) dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's a/an…/ It's big. It's long and comfortable.) igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Yes. No.) tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. Where is she? I don't know.)

	nem értés megfogalmazása (Sorry, I don't understand.) és visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Sorry, I don't understand. Pardon?) alapvető érzések kifejezése (I'm happy. I'm cold. I'm hungry.) utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Come here. Read the text.) kívánság kifejezése (I would like to …) kérés és arra történő reakció kifejezése (Can you give me a pen? Yes. Sorry, I can't.) kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése (Would you like a …? Yes, please. No, thanks. I would like …) meghívás és arra történő reakció kifejezése (Can you come 132ot h party? Yes, thanks. Sorry, I can't.) javaslat és arra reagálás (Let's go 132ot he cinema tonight. Good idea.)

Kimeneti követelmények a 5-6. évfolyamon

Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Personal topics and topics concerning immediate environment and nature **64 óra** **5. évfolyam: 36 óra** **6. évfolyam: 28 óra**	A témakörre jellemző szókincs: - ismerősök, rokonok, - közvetlen környezet, otthon, - a ház/lakás részei, bútorok, háztartási eszközök, - ünnepek, hobbik, - társadalmi kapcsolatok A témakörre jellemző szókincs: - animals, plants, - a természet, a város és a vidék, - természetvédelem, állatvédelem, - természeti jelenségek Nyelvi kifejezések: tetszés, nem tetszés, akarat, kívánság, tudás, nem tudás, szándék; Alapvető érzések: öröm, bánat, sajnálkozás, elégedettség, elégedetlenség	A témakörre jellemző résztvevőkre, helyszínekre, tárgyakra, eseményekre, tevékenységekre és fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven. A témára jellemző információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel. Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata.	A tanuló sajátítsa el a témakörre jellemző szókincset. A tanuló az adott témákban legyen képes: - az egyszerű szöveget megérteni (olvasott, hallott), - szöveget alkotni (írott, beszélt) a tanult nyelvi eszközökkel; - interakciót folytatni a tanult nyelvi elemek felhasználásával A tanuló szerezzen jártasságot: – rövid, személyes történetek, cselekmények elmesélésében; – egyszerű kommunikáció kezdeményezésében; – a különféle kommunikációs csatornákon keresztül adott helyzetekben önmaga kifejezésében. A tanuló legyen képes - az életkorának megfelelő kérdéseket feltenni és válaszolni a hozzá intézett kérdésekre.
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Public matters **8 óra** **5. évfolyam: 3 óra** **6. évfolyam: 5 óra**	A témakörre jellemző szókincs: – közéleti személyek: clerk, guide, waiter, ticket officer, tourist – helyszínek: cultural institutions, restaurants, national and international attractions/sights, city life/country life – tárgyak: entrance tickets, forms, brochures; események: cultural events, ways of entertainment	A témakörre jellemző **résztvevőkre, helyszínekre, tárgyakra, eseményekre, tevékenységekre és fogalmakra** vonatkozó szókincs ismerete célnyelven. A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése.	– A tanuló szerezzen ismereteket az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegek feldolgozása által, – A tanuló a közéleti tématartományban: - sajátítsa el a jellemző szókincset és nyelvi kifejezéseket; - értsen meg egyszerű célnyelvi szöveget; - a tanult nyelvi eszközökkel hozzon létre egyszerű szöveget; - folytasson interakciót a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

	– tevékenységek: giving directions, giving information – fogalmak: hobbies, entertainment, culture, travelling, national and international tourism		
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Topics concerning classroom activities 30 óra 5. évfolyam: 12 óra 6. évfolyam: 18 óra	A témakörre jellemző szókincs: - tantestület (school staff), - school - objects used for studying - afternoon activities, school festivals, school traditions, events, extracurricular opportunities for language learning/use of language - learning, social events, hagyományőrzés (keeping traditions) - tudás (knowledge), nyelvtanulási célok (language learning targets)	Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során. Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére.	A tanuló legyen képes: - megérteni a célnyelvi óravezetést és utasításokat, kérdéseket; - felkészülést követően röviden, összefüggően beszélni a témában; - képet jellemezni röviden, segítő tanári kérdések alapján; - kognitív kihívást jelentő szóbeli és írásbeli feladatokat megoldani önállóan vagy kooperatív munkaformában, szükség szerint tanári segítséggel; - értelmezi a hangzószövegben a tanult nyelvi elemeket; - alkalmazni az írott, nyomtatott vagy digitális alapú szöveget - egyszerű mondatokat összekapcsolva elmondani egymást követő eseményekből álló történetet, vagy leírást adni valamilyen témáról; - nem értés esetén a meg nem értett kulcsszavak, vagy fordulatok ismétlését vagy betűzését kérni. - kapcsolódjon be az interakciót igénylő nyelvi tevékenységekbe, alkalmazza a begyakorolt nyelvi elemeket tanári segítséggel a feladat céljainak megfelelően.
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Cross-curricular topics and activities 12 óra 5. évfolyam: 6 óra 6. évfolyam: 6 óra	A különféle tantárgyak témaköreire jellemző alapvető szavak, szókapcsolatok (tantárgyközi ismeretek)	A témakörre jellemző alapvető szavak, szókapcsolatok használata	A tanuló legyen képes Papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készíteni önállóan, vagy kooperatív munkaformákban. A tanuló ismerjen meg szavakat, szókapcsolatokat a más tudásterületen megcélzott tartalmakból.
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
English and language learning 12 óra 5. évfolyam: 6 óra 6. évfolyam: 6 óra	A témaköri fogalmakra vonatkozó szókincs: nyelvi készségek (language skills, language learning, languages) Kiejtési/helyesírási különbségek Az angol nyelv betű- és jelkészlete Célnyelvi standard kiejtés Alapszintű nyelvtanulási stratégiák	Az anyanyelv és a célnyelv közötti legalapvetőbb kiejtési/helyesírási különbségek felismerése Az angol nyelv betű- és jelkészletének alkalmazása A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata Alapszintű nyelvtanulási stratégiák használata	- a tanuló ismerje meg a célnyelv főbb jellemzőit; értelmezze és használja az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmakat a tanórán kívül is; - kövesse a célnyelvi normához illeszkedő kiejtést és intonációt a tanult nyelvi elemekben; alkalmazza a tanult nyelvi funkciókat társalgás megkezdéséhez, fenntartásához és befejezéséhez; - digitális eszközöket és felületeket is használjon nyelvtudása fejlesztésére; - oldjon meg játékos és változatos írásbeli feladatokat rövid szövegek szintjén; - céljainak eléréséhez társaival párban és csoportban működjön együtt; - nyelvi haladását többnyire tudja felmérni.
Téma – altéma Tervezett óraszám	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**

Intercultural topics **27 óra** **5. évfolyam: 12 óra** **6. évfolyam: 15 óra**	Főbb célnyelvi kulturális szokások összehasonlítása szokásainkkal. Hazánk és a célnyelvi országok főbb országismereti jellemzőinek ismerete.	A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó alapvető tanult nyelvi elemek alkalmazása	A tanuló - találkozzon célnyelvi országismereti tartalmakkal. - ismerje meg a célnyelvi országok jellemzőit és kulturális sajátosságait - használja a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket
Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Current topics **14 óra** **5. évfolyam: 5 óra** **6. évfolyam: 9 óra**	A hazai és a nemzetközi eseményekre vonatkozó alapvető szókincs	Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése célnyelven.	A tanuló legyen képes: - használni a célnyelvet az aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban. találkozzon a célnyelven az életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi legfőbb hírekkel, eseményekkel.
Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Entertainment and playful learning **22 óra** **5. évfolyam: 14 óra** **6. évfolyam: 8 óra**	Szórakoztató szöveges tartalmak Játékos nyelvtanulás Célnyelvi társasjátékok Játékos nyelvi tevékenységek, drámajátékok	Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő angol nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára Célnyelvi társasjátékok készítése és használata. Részvétel játékos nyelvi tevékenységekben, drámajátékokban.	**A tanuló** - hallgasson az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket elektronikus, digitális csatornákon, tanórán kívül is, szórakozásra vagy ismeretszerzésre; - használja fel a nyomtatott vagy digitális alapú írott szöveget szórakozásra és ismeretszerzésre. Találkozzon szórakoztató tartalmakkal; - használja a célnyelvet szórakozásra és játékos nyelvtanulásra.
Téma – altéma **Tervezett óraszám**	**Ismeretek: fogalmak lexikák, nyelvi szerkezetek**	**Fejlesztési feladatok**	**Továbbhaladás feltételei (kimeneti elvárás, elvárt attitűd, készség/képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés területei)**
Gaining and sharing knowledge **15 óra** **5. évfolyam: 7 óra** **6. évfolyam: 8 óra**	Egyszerű, releváns információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel angol nyelven A tanult témákhoz kapcsolódó angol nyelvű, egyszerű információ megszerzése	Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő angol nyelvű előadások készítése saját témában tudásmegosztás céljából	- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan, vagy kooperatív munkaformákban; - találkozik az érdeklődésének megfelelő, eredeti, életszerű szövegekkel elektronikus/digitális csatornákon is; - néhány szóból vagy mondatból álló jegyzetet készít írott szöveg alapján. - találkozik életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi ismeretterjesztő tartalmakkal.
Kimeneti szintek			
A 6. évfolyam végére a KER szerinti A1, a 8. évfolyam végére az A2 nyelvi szint a kimeneti elvárás. Ez időszak végére a tanuló ismeri és használja az alapszintű nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, valamint ezeket más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciáinak mélyítésére. Életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hagyományos és digitális nyelvtanulási forrásokat használ (pl. internet, mobilalkalmazások), kiaknázza a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket szórakozásra, főként ismerős, mindennapi helyzetekben történő kommunikációra, közvetítésre, ismeretszerzésre és tudásmegosztásra. Egyre inkább érti a nyelvtanulás, illetve a nyelvtudás fontosságát. Az 5-8. évfolyamon a következő tanulási eredmények várhatók el, témakörtől függetlenül: – változatos, kognitív kihívást jelentő írásbeli feladatokat old meg önállóan vagy kooperatív munkaformában, a tanult nyelvi eszközökkel, szükség szerint tanári segítséggel; – nyomtatott és/vagy digitális alapú segédeszközt, szótárt használ; – értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szituációkhoz kapcsolódó hangzószövegekben megjelenő információkat; – kiemel, kiszűr tényleges információkat a nyelvi szintjének megfelelő írott szövegből, és azokat összekapcsolja más szerzett ismereteivel; – a tanult nyelvi elemeket többnyire megfelelően használja, beszédszándékainak megfelelően, egyszerű spontán helyzetekben;		

- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket;
- alkalmazza idegen nyelven az életkorának és érdeklődésének megfelelő digitális műfajok főbb jellemzőit.

Állampolgári ismeretek (8. évfolyam)

Témakör	Elvárt tudás
Család, a családi szocializáció jellemzői, a hagyományos családmodell	– Erősödjön kapcsolata a családjában, szűkebb környezetében élő nemzedékek tagjaival! – Tapasztalja meg az egymást követő generációk életútjának megismerése révén a történelem változásait! – Ismerje a családi szerepeket! – Érezze át a hagyományos családmodell közösségi és társadalmi fontosságát! – Ismerje a családi szocializáció folyamatát, jellemzőit! – Képes legyen az elérhető tárgyi, írott és digitális források segítségével családtörténeti kutatást végezni!
A család gazdálkodása és pénzügyei	– Képes legyen értelmezni a háztartás fogalmát! – Képes legyen csoportosítani a saját családja / egy képzeletbeli család bevételeit és kiadásait! – Képes legyen internetes weboldalak segítségével tájékozódni a családok számára elérhető megtakarításai lehetőségekről! – Ismerje a tudatos vásárlási családi és társadalmi hatásait, ok-okozati összefüggéseit! – Képes legyen saját életéből vett példákat felsorolni a környezettudatos életvitelre! – Képes legyen bemutatni saját családja / egy képzeletbeli család fogyasztási szokásait! – Ismerje a családi költségvetés alapvető elemeit, képes legyen azokat értelmezni, azokból következtetéseket megfogalmazni!
Településünk, lakóhelyünk megismerése	– Ismerje a települése, lakóhelye környezeti sajátosságait, történelmét, kulturális és néprajzi értékeit! – Ismerje a településén, lakóhelyén jelenlévő egyházi, vagy kulturális szervezet, sportegyesület tevékenységét! – Ismerje a településén, lakóhelyén működő közintézményeket, feladataikat! – Képes legyen felismerni a településére, lakóhelyére vonatkozó fejlesztési lehetőségeket!
Nemzet, nemzetiség; a haza iránti kötelezettségeink	– Képes legyen felsorolni és bemutatni a magyar kulturális örökség részét képező környezeti-természeti, kulturális értékeket! – Képes legyen értelmezni a patriotizmus és a lokálpatriotizmus fogalmait! – Képes legyen különbséget tenni jogok és kötelezettségek között! – Ismerje a honvédelem szerepét, lehetőségeit és feladatait! – Alakítson ki érdeklődő nyitott attitűdöt más kultúrákkal szemben! – Ismerje Magyarország és az Európai Unió kapcsolatrednszerét! – Ismerje a Magyarországon és a Kárpát-medencében élő népeket, nemzetiségeket!
A magyar állam alapvető intézményei, az állam szerepe a gazdaságban	– Ismerje a tanult politikai rendszerek és államformák jellemzőit! – Ismerje a hatalommegosztás elvét! – Ismerje és rendszerezze a magyar állam alapvető intézményeit! – Legyen tisztában a magyar állampolgárság feltételeivel! – Ismerje a törvényalkotás menetét!

	– Legyen tisztában az igazságszolgáltatás intézményeivel és azok feladataival! – Ismerje az igazságszolgáltatás színtereit, szereplőit és azok feladatkörét! – Ismerje az állam feladatait, legyen képes a gazdasági szerepének azonosítására! – Tudja csoportosítani az állami bevételeket! – Ismerje fel a háztartások és az állam kapcsolatrendszerét, a közteherviselés, az adózás társadalmi jelentőségét! – Ismerje a magyar állam alapvető intézményeit: köztársasági elnök, Országgyűlés, Kormány, Alkotmánybíróság; – Ismerje az igazságszolgáltatás funkcióját és jellemzőit: A bíróságok és az ügyészségek; Az ügyvéd tevékenysége és szerepe; Az állam szerepe a gazdaságban
Mindennapi ügyintézés; felkészülés a felnőttkori szerepekre, feladatokra	– Ismerje fel a generációk közötti kapcsolat, a nemzedékek közötti párbeszéd jelentőségét! – Legyen tájékozott a mindennapi ügyintézés és a az elektronikai ügyintézés alapvető feladatainak, a legfontosabb ügytípusok témakörében! – Ismerje a diákmunka jogi feltételeit, speciális jellemzőit! – Legyen képes foglalkozások, szakmák, hivatások szempontok szerinti csoportosítására, összehasonlítására! – Ismerje a munkaerőpiac alapvető feltételrendszerét, az életpálya-tervezés kérdéseit! – Legyen tájékozott a mindennapi ügyintézés (az állampolgár hivatali ügyintézése; foglalkozások, szakmák, a szakmaszerkezet változásai) területén!
A fogyasztóvédelem alapjai	– Ismerje a fogyasztóvédelem fogalmát és tipikus területeit! – Ismerje a fogyasztói jogokat és azok érvényesítésének lehetőségeit! – Ismerje a fogyasztói társadalom kialakulását, sajátosságait: lehetőségeit és veszélyeit! – Legyen képes felismerni a tudatos fogyasztói magatartás és a fenntarthatóság, valamint a környezetvédelem kapcsolatának összefüggését! – Ismerje az alapvető fogyasztóvédelemi (fogyasztói jogok; tudatos fogyasztó) fogalmakat! – Legyen képes szerkezeti és folyamatábra értelmezésére a fogyasztói jogokról és a fogyasztói érdekek érvényesítéséről! –
A nagy ellátórendszerek: köznevelés, egészségügy és szociális ellátás	– Ismerje az oktatási rendszer legfontosabb elemeit, szereplőit; felépítését, feladatait! – Ismerje az egészségügyi ellátás színtereit, feladatait, szereplőit! – Ismerje a szociális ellátórendszer feladatait, szerepét a társadalomban! – Legyen jártas a közfeladatot ellátó személyek (pl. pedagógusok, orvosok, mentők) feladatainak, társadalmi szerepének megértésére! – Ismerje a nagy ellátórendszerek társadalmi, gazdasági hatásait, a köznevelési, az egészségügyi és a szociális intézmények jellemzőit!

Hon- és népismeret (6. évfolyam)

Témakör	Elvárt tudás
Az én világom	– Ismerje fel a hagyományos családi szerepeket! – Legyen képes a témához kapcsolódó gondolatait megfogalmazni! – Legyen fogékony a nemzedékek kultúrájának megismerésére! – Ismerje a család fogalmát, közvetlen családjának tagjait! – Tudjon elmesélni családi történeteket! – Ismerje a szomszédság, rokonság fogalmát, a rokoni viszonyok elnevezéseit! – Ismerje fel a jellegzetes népi mesterségek sajátosságait! – Ismerje fel nagyszülei, dédszülei és a régebbi korok világának erkölcsi normáit! – Legyen tájékozott a lakóhely épített és természeti környezetének adottságaiban, történetében és hagyományaiban!
Találkozás a múlttal	– Ismerje és értse a lakókörnyezet megatározó szerepét, az egymásra utaltság jelentőségét! – Ismerje fel a tanult mesterségek jellegzetes eszközeit! – Tudja azonosítani a magyar és a nemzetiségek házainak tanult építészeti jellegzetességeit! – Ismerje a tanult régi konyhai eszközök funkcióit, az ételkészítés eszközeit! – Ismerje a régi szobák tanult bútorzatát!h – Ismerje a tanult jeles napokat, az azokhoz kapcsolódó szokásokat, köszöntőket! – Legyen tisztában a közösségi alkalmak (vásárok, pásztorünnepek, búcsúk) jelentőségével! – Ismerje a keresztelőt, a leány-, legényélet jellegzetes szokásait, a lakodalom fogalmát, lakodalmi szokásokat! – Ismerje fel a társas munkák gazdasági, társadalmi jelentőségét! – Ismerje a munkaalkalmakhoz (aratás, szüret, fonó, tollfosztó, kukoricafosztó) kapcsolódó tanult szokásokat és játékokat! – Tudja bemutatni a hétköznapi és az ünnepi népviseletet! – Ismerje a népi táplálkozás jellemzőit, ismerjen néhány hagyományos paraszti ételt!
Örökségünk, hagyományaink, nagyjaink	– Ismerje a Kárpát-medence tanult néprajzi tájegységeit! – Ismerje a Dunántúl, Felföld, Alföld, és a kapcsolódó határon túli területek néprajzi jellemzőit! – Ismerje Erdély és Moldva hon- és népismereti, néprajzi jellemzőit! – Ismerje a hazánkban élő tanult nemzetiségeket! – Legyen tájékozott hazánk természeti kincseinek valamint a magyar tudomány és kultúra eredményeinek tekintetében! – Ismerje a hungarikumokat!

Digitális Kultúra

Elvárt előzetes ismeretek a felső tagozatra lépéshez:

Ismeretek	**1. Elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;**
	2. Megvizsgálja és értékeli az általa vagy társai által alkalmazott, létrehozott, megvalósított eljárásokat;
	3. eredményétől függően módosítja a problémamegoldás folyamatában az adott, egyszerű tevékenységsorokat;
	4. a rendelkezésére álló eszközökkel, forrásokból meggyőződik a talált vagy kapott információk helyességéről;
	5. közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt, felsorolja fontosabb jellemzőit;
	6. megfogalmazza, példákkal alátámasztja, hogyan könnyíti meg a felhasználó munkáját az adott eszköz alkalmazása;
	7. választ más tantárgyak tanulásának támogatásához applikációkat, tananyagot, képességfejlesztő digitális alkalmazást;
	8. információkat keres az interneten, egyszerű eljárásokkal meggyőződik interneten talált információ igazságértékéről;
Képességek	**- A tanulás kompetenciái**: a digitális környezetben, felhőalapú információmegosztó rendszerekben megszerezhető tudáselemek keresésére, szűrésére, rendszerezésére, továbbá tudásépítő folyamataikban való alkotó felhasználására.
	- **Kommunikációs kompetenciák**: fejleszti az eszközhasználatot, így különösen a kommunikációs eszközök használatát.
	- **Digitális kompetenciák**: képes lesz egyéb tudásterületeken, a mindennapi életben is alkalmazni. A kreatív alkotótevékenységhez szükséges képességek kialakítása és fejlesztése.
	- **Matematikai, gondolkodási kompetenciák**: fejleszti a tanulónak a problémák megoldása során szükséges analizáló, szintetizáló és algoritmizáló gondolkodását.
	- **Személyes és társas kapcsolati kompetenciák**: fejleszti a tanuló online térben történő közös feladatmegoldáshoz, kapcsolatteremtéshez, alkotótevékenységhez szükséges képességeit, a felelősségtudatot a különböző felületeken való információmegosztás során. Az online térben elősegíti a szerepelvárásoknak megfelelő kommunikációs stílus kialakítását.
	- **A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái**: kialakítja azokat a kompetenciákat, melyek birtokában lehetőség nyílik az önkifejezési tevékenységek szélesebb körben történő bemutatására.
	-**Az *informatikai eszközök használata*** megismerése felhasználói szemléletű: hogyan kell üzembe helyezni, hogyan kell a különböző funkciókat beállítani, hogyan kell a működési hibákat elhárítani.
	- **A digitális írástudás fejlesztése** problémaorientált feladatmegoldásokkal, minél több célprogram megismerésével: szövegszerkesztési, bemutatókészítési, rajzolási, képfeldolgozási és a multimédia ismeretek gyakorlati felhasználása.
	- **Az algoritmizálás, programozás ismerete** elősegíti az olyan elvárt készségek fejlesztését, amelyek a digitális eszközökkel történő problémamegoldásban, a kreativitás kibontakozásában és a logikus gondolkodásban nélkülözhetetlenek.

Témakör	**Elvárt tudás**

5. évfolyam végén	
Algoritmizálás és blokkprogramozás	– érti, hogyan történik az egyszerű algoritmusok végrehajtása a digitális eszközökön; – egyszerű algoritmusokat elemez és készít; – ismeri a kódolás eszközeit; – adatokat kezel a programozás eszközeivel; – ismeri és tanári segítséggel használja – a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; – ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit; – a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven; – tapasztalatokkal rendelkezik – az eseményvezérlésről; – mozgásokat vezérel szimulált – vagy valós környezetben.
Online kommunikáció	– ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi – és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait; – ismeri és betartja az elektronikus kommu¬nikációs szabályokat; – tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, – alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket; – önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.
Robotika	– ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; – adatokat gyűjt szenzorok segítségével; – mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben. – ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit.
Szövegszerkesztés	– egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat. – ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges – és multimédiás dokumentum készítése során – a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket; – a tartalomnak megfelelően alakítja ki – a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg – a szükséges objektumokat; – ismeri és kritikusan használja – a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás); – etikus módon használja fel az információ¬forrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Bemutatókészítés	– egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat; – ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges – és multimédiás dokumentum készítése során – a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket; – etikus módon használja fel az információforrá¬sokat, tisztában van – a hivatkozás szabályaival; – ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, – és azokat alkalmazza; – a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg – a szükséges objektumokat.
Multimédiás elemek készítése	– digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót; – digitális képeken képkorrekciót hajt végre; – ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít; – bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.
Az információs társadalom, e-Világ	– ismeri a digitális környezet, – az e-Világ etikai problémáit; – ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, – kulturális hatásait; – önállóan keres információt, a találatokat hatékonyan szűri; – az internetes adatbázis-kezelő rendszerek keresési űrlapját helyesen tölti ki; – ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét; – védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.
A digitális eszközök használata	– célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül; – önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét; – önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat; – használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait; – önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat; – az informatikai eszközöket önállóan használja, – a jellemző felhasználói hibákat elkerüli, – és elhárítja az egyszerűbb felhasználói – szintű hibákat; – értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, – és azokról beszámol.

6. évfolyam végén	
Algoritmizálás és blokkprogramozás	– érti, hogyan történik az egyszerű algoritmusok végrehajtása a digitális eszközökön; – egyszerű algoritmusokat elemez és készít; – ismeri a kódolás eszközeit; – adatokat kezel a programozás eszközeivel; – ismeri és tanári segítséggel használja – a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; – ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit; – a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven; – tapasztalatokkal rendelkezik – az eseményvezérlésről; – mozgásokat vezérel szimulált – vagy valós környezetben.
Online kommunikáció	– ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait; – ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat; – tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket; – önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.
Robotika	– ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; – adatokat gyűjt szenzorok segítségével; – mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben. – ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit.
Szövegszerkesztés	– egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat. – ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges – és multimédiás dokumentum készítése során – a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket; – a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és – formázza meg a szükséges objektumokat; – ismeri és kritikusan használja – a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás); – etikus módon használja fel az információ¬forrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.
Bemutatókészítés	– egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumen¬tumokat;

	– ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges – és multimédiás dokumentum készítése – során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket; – etikus módon használja fel az információ¬forrásokat, tisztában van – a hivatkozás szabályaival; – ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, – és azokat alkalmazza; – a tartalomnak megfelelően alakítja ki – a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el – és formázza meg a szükséges objektumokat
Multimédiás elemek készítése	– digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót; – digitális képeken képkorrekciót hajt végre; – ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít; – bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.
Az információs társadalom, e-Világ	– ismeri a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit; – ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, – kulturális hatásait; – önállóan keres információt, a találatokat hatékonyan szűri; – az internetes adatbázis-kezelő rendszerek keresési űrlapját helyesen tölti ki; – ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét; – védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.
A digitális eszközök használata	– célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül; – önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét; – önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat; – használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait; – önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat; – az informatikai eszközöket önállóan használja, a jellemző felhasználói – hibákat elkerüli, és elhárítja – az egyszerűbb felhasználói – szintű hibákat; – értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, – és azokról beszámol.

7. évfolyam végén	
Algoritmizálás és blokkprogramozás	– értelmezi az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatát; – egyszerű algoritmusokat elemez és készít; – ismeri a kódolás eszközeit; – adatokat kezel a programozás eszközeivel. – megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat; – ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; – a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven; – tapasztalatokkal rendelkezik az esemény¬vezérlésről; – vizsgálni tudja a szabályozó eszközök hatásait – a tantárgyi alkalmazásokban.
Online kommunikáció	– ismerje, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait; – ismerje és betartsa az elektronikus kommunikációs szabályokat. – tisztában legyen a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket; – önállóan kezelje az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.
Robotika	– adatokat gyűjtsön szenzorok segítségével; – mozgásokat vezéreljen szimulált vagy valós környezetben. – ismerje és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit.
Szövegszerkesztés	– egy adott feladat kapcsán önállóan hozzon létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat; – ismerje és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során – a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket; – a tartalomnak megfelelően alakítsa ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illessze be, helyezze el és formázza meg – a szükséges objektumokat; – ismerje és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás); – a szöveges dokumentumokat többféle elrendezésben jelenítse meg papíron, legyen tisztában a nyomtatás környezetre gyakorolt hatásaival; – etikus módon használja fel az információfor¬rásokat, legyen tisztában a hivatkozás szabályaival.
Bemutatókészítés	– egy adott feladat kapcsán önállóan hozzon létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat; – ismerje és tudatosan alkalmazza a szöveges – és multimédiás dokumentum készítése során – a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket; – etikus módon használja fel az információfor¬rásokat, legyen tisztában a hivatkozás szabályaival; – ismerje a prezentációkészítés alapszabályait,

	– és azokat alkalmazza; – a tartalomnak megfelelően alakítsa ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illessze be, helyezi el és formázza meg – a szükséges objektumokat.
Multimédiás elemek készítése	– digitális eszközökkel önállóan rögzítsen – és tároljon képet, hangot és videót; – digitális képeken képkorrekciót hajtson végre; – ismerje egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készítsen; – bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készítsen.
Táblázatkezelés	– az adatokat táblázatos formába rendezze és formázza; – problémákat oldjon meg táblázatkezelő program segítségével; – cellahivatkozásokat, matematikai tudásának megfelelő képleteket, egyszerű statisztikai függvényeket használjon táblázatkezelő programban; – az adatok szemléltetéséhez diagramot készítsen; – tapasztalatokkal rendelkezzen hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.
Az információs társadalom, e-Világ	– ismerje a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit; – ismerje az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait; – ismerje az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét; – online gyakorolja az állampolgári jogokat – és kötelességeket; – ismerje az információkeresés technikáját, stratégiáját és több keresési szempont egyidejű érvényesítésének lehetőségét; – tisztában legyen a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, – alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket; – védekezzen az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kérjen.
A digitális eszközök használata	– célszerűen válasszon a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül; – önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét; – önállóan kezelje az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat; – használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait. – tapasztalatokkal rendelkezzen az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában; – az informatikai eszközöket önállóan használja, – a tipikus felhasználói hibákat elkerülje, – és elhárítsa az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat; – értelmezze az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, – és azokról tudjon beszámolni; – tapasztalatokkal rendelkezzen a digitális jelek minőségével, kódolásával, tömörítésével, továbbításával kapcsolatos problémák kezeléséről;

	– ismerje a térinformatika és a 3D megjelenítés lehetőségeit.
8. évfolyam végén	
Algoritmizálás és blokkprogramozás	– értelmezi az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatát; – egyszerű algoritmusokat elemez és készít; – ismeri a kódolás eszközeit; – adatokat kezel a programozás eszközeivel. – megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat; – ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; – a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven; – tapasztalatokkal rendelkezik az esemény¬vezérlésről; – vizsgálni tudja a szabályozó eszközök hatásait – a tantárgyi alkalmazásokban.
Online kommunikáció	– ismerje, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait; – ismerje és betartsa az elektronikus kommunikációs szabályokat. – tisztában legyen a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket; – önállóan kezelje az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.
Robotika	– adatokat gyűjtsön szenzorok segítségével; – mozgásokat vezéreljen szimulált vagy valós környezetben. – ismerje és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit.
Szövegszerkesztés	– egy adott feladat kapcsán önállóan hozzon létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat; – ismerje és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során – a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket; – a tartalomnak megfelelően alakítsa ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illessze be, helyezze el és formázza meg – a szükséges objektumokat; – ismerje és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás); – a szöveges dokumentumokat többféle elrendezésben jelenítse meg papíron, legyen tisztában a nyomtatás környezetre gyakorolt hatásaival; – etikus módon használja fel az információfor¬rásokat, legyen tisztában a hivatkozás szabályaival.
Bemutatókészítés	– egy adott feladat kapcsán önállóan hozzon létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat; – ismerje és tudatosan alkalmazza a szöveges – és multimédiás dokumentum készítése során – a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket; – etikus módon használja fel az információfor¬rásokat, legyen tisztában a hivatkozás szabályaival;

	– ismerje a prezentációkészítés alapszabályait, – és azokat alkalmazza; – a tartalomnak megfelelően alakítsa ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illessze be, helyezi el és formázza meg – a szükséges objektumokat.
Multimédiás elemek készítése	– digitális eszközökkel önállóan rögzítsen – és tároljon képet, hangot és videót; – digitális képeken képkorrekciót hajtson végre; – ismerje egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készítsen; – bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készítsen.
Táblázatkezelés	– az adatokat táblázatos formába rendezze és formázza; – problémákat oldjon meg táblázatkezelő program segítségével; – cellahivatkozásokat, matematikai tudásának megfelelő képleteket, egyszerű statisztikai függvényeket használjon táblázatkezelő programban; – az adatok szemléltetéséhez diagramot készítsen; – tapasztalatokkal rendelkezzen hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.
Az információs társadalom, e-Világ	– ismerje a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit; – ismerje az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait; – ismerje az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét; – online gyakorolja az állampolgári jogokat – és kötelességeket; – ismerje az információkeresés technikáját, stratégiáját és több keresési szempont egyidejű érvényesítésének lehetőségét; – tisztában legyen a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, – alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket; – védekezzen az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kérjen.
A digitális eszközök használata	– célszerűen válasszon a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül; – önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét; – önállóan kezelje az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat; – használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait. – tapasztalatokkal rendelkezzen az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában; – az informatikai eszközöket önállóan használja, – a tipikus felhasználói hibákat elkerülje, – és elhárítsa az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat; – értelmezze az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, – és azokról tudjon beszámolni;

	– tapasztalatokkal rendelkezzen a digitális jelek minőségével, kódolásával, tömörítésével, továbbításával kapcsolatos problémák kezeléséről; – ismerje a térinformatika és a 3D megjelenítés lehetőségeit.

2.4 A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának értékelése

Az ellenőrzés, értékelés alapelvei

- Az ellenőrzés és értékelés elsődleges funkciója, hogy hiteles képet nyújtson a személyiségformálás, a nevelési-tanítási folyamat eredményeiről és hiányosságairól.
- Az ellenőrzés, értékelés folyamatában a pedagógus a tanulók fejlődését és saját pedagógiai-didaktikai munkájának eredményességét is értékeli.
- Az ellenőrzés és értékelés a tanulás és az önnevelési folyamat fejlesztésének is nagyon fontos eszköze.
- Az ellenőrzési folyamatban nyert információkat értékelve és elemezve alakíthatjuk ki további pedagógiai munkánk irányát, fő lépéseit.

Ahhoz, hogy a nevelő a **tanuló személyiség**ének helyes ismeretén alapuló **értékelés**ének érdekében a következőket helyezzük előtérbe:

- A megfigyelések és elemzések középpontjába a tanulók fő tevékenységeit (tanulás, közösségi élet, játék, sport, munka, szabadidő eltöltése) állítjuk.
- Igyekszünk megismerni a tanulók viselkedésének belső mozgatórugóit, motívumait.
- Az egyént saját fejlődésében vizsgáljuk.
- A pozitív tulajdonságokat tesszük minden fejlesztő pedagógiai tevékenység alapjává.

Az értékelés módjai:

- írásbeli: írásbeli felelet, témazáró dolgozat, fogalmazás, helyesírás, külalak
- szóbeli: szóbeli felelet, beszámoló
- gyakorlati

- Az értékelés formái:
  - diagnosztikus
    1. bemeneti mérés az 1. osztályban – egyéni tájékoztatás a „kiszűrt” tanulóknak
  - szummatív
    1. témazáró dolgozat – értékelés jeggyel
    2. részdolgozat – értékelés jeggyel
  - fejlesztő

    csak szóban - folyamatos

Szöveges értékelés

Az 1-2. évfolyamon félévben és az 1. évfolyamon év végén, valamint az adott szakvéleménynek megfelelően szöveges értékelést adunk.

Minősítési kategóriák	
Alsó tagozat	Felső tagozat
Kiválóan teljesített	Kiválóan teljesített
Jól teljesített	Jól teljesített
Megfelelően teljesített	Megfelelően teljesített
Felzárkóztatásra szorul	Gyengén teljesített
Mulasztása miatt nem értékelhető	Mulasztása miatt nem értékelhető
Nyelvi kompetenciái miatt nem értékelhető	Nyelvi kompetenciái miatt nem értékelhető

Érdemjegyek és osztályzatok 2-8. évfolyamon

A második évfolyamon, év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

A félévi és év végi osztályzatokat a tantervi követelményeknek és a tanulók összteljesítményének összevetésével szükséges meghatározni.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

kitűnő (5D), jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Az érdemjegyszerzés módjai

- szóbeli feleletek,
- írásbeli munkák, témazárók, dolgozatok,
- önálló kiselőadások,
- gyakorlati produktumok,
- órai munkák,
- gyűjtőmunkák,
- szorgalmi feladatok,
- részvétel versenyeken.

Az érdemjegyszerzés rendje

- Részellenőrző dolgozatot az előző órán kell bejelenteni.
- Témazáró dolgozatot 1 héttel előtte kell bejelenteni és beírni a KRÉTA-naplóba, a javításra 10 munkanap áll rendelkezésre (a határidőn túl értékelt dolgozatok jegye megajánlható).
- A röpdolgozatok ideje maximum 20 perc lehet.
- A felmérők feladatsorát a tanár minden esetben előre oldja meg, készítsen ponthatárokat.
- Az év közben szerzett jegyeket a tanulókkal való közlés napján kell beírni az e-naplóba.

Az érdemjegyszerzés korlátai

- Egy tanítási napon maximum 2 témazáró dolgozatot írhat a tanuló.
- Hosszas hiányzás után legalább 1 hét türelmi időt adunk a pótlásra.
- Iskolaváltás esetén az új iskolából érkező tanuló 1 hónap felzárkózási időt kap.
- A pedagógiai szakszolgálat által megfogalmazott javaslatokat figyelembe vesszük.
- A nem magyar anyanyelvű tanulók esetében intézményvezetői döntés alapján lehetőség van arra, hogy a tanuló a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 185.§ (3) bekezdése alapján a magyar nyelv ismeretének hiánya miatt felzárkóztató foglalkozásokon és nyelvórákon vegyen részt, és teljesítményének minősítése a felső tagozaton alkalmazott szöveges értékeléssel történjen.

Az érdemjegyek súlyozása

- felelet (írásbeli, szóbeli) házi dolgozat, órai munka, röpdolgozat 100%
- témazáró dolgozat (200%)
- szorgalmi feladat, gyűjtőmunka, házi feladat (50%)

Értékhatárok

Érdemjegy	Témazáró dolgozat	Részdolgozat
5	100-90%	100-90%
4	89-75%	89-77%
3	74-58%	76-61%
2	57-36%	60-50%
1	35-0%	49-0%

Valamennyi tanulónak valamennyi tantárgyból egy-egy témakörön belül legalább egy érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel értékeljük.

Nyilvánosság, betekinthetőség

- témazáró feladatlap, dolgozatfüzet: az iskolában fogadóórán, egyeztetés után
- részdolgozatokat, írásbeli munkákat haza vihetik, pedagógus hatásköre.

A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének szempontjai

- A magatartás értékelése – az életkorhoz mérten – elsősorban a tanuló közösségben elfoglalt helyzetét, a társaihoz és a felnőttekhez való viszonyulását, fegyelmét és önfegyelmét, a mások iránt érzett felelősségét értékeli.
- A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az 1-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz/hanyag (2) érdemjegyeket használjuk.
- 1-8. évfolyamokon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén értékeli a tanulók és az osztályban tanító tanárok véleményének kikérésével.
- A magatartás és szorgalom félévi, év végi értékelését az osztályfőnök a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az értékelésről.

Magatartás	Szorgalom
Példás Az iskola házirendjét betartja, s tanulótársait is a követelmények megtartására ösztönzi. Viselkedése különféle körülmények között is példamutató, nemcsak a tanárokkal, de tanulótársaival és idegenekkel is udvarias és segítőkész.	**Példás** Figyel a tanórán, házi feladatait elvégzi, önként vállal feladatot, az órákra mindig lelkiismeretesen felkészül, rendszeresen és megbízhatóan dolgozik. Képes arra, hogy rendesen dolgozzék, hogy ellenőrizze önmagát vagy adott esetben tudja, hogy mihez kell segítséget kérnie.
Jó Az iskola házirendjének követelményeit általában megtartja. Támogatja azokat, akik helyes irányba befolyásolják a közösséget.	**Jó** Figyel a tanórán, házi feladatait elvégzi, feladatot ritkán vállal. Érdeklődése megmarad a szorosan vett iskolai tananyag keretein belül. Megfelelő ösztönzésre feladatait általában elvégzi.

Változó Tudatosan nem árt a közösségnek – vagy egyes tanulótársainak –, de számítani nem lehet rá, mert megnyilvánulásai megbízhatatlanok, a követelményeket csak többé-kevésbé teljesíti. Tanulótársaihoz való viszonya, a közösségi életben való részvétele ingadozó, esetenként udvariatlan, nyegle.	**Változó** A tanulmányi munkában való részvétele ingadozó. Időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen, pontatlan. Önállóan csak akkor fog munkához, ha erre mindig külön felhívjuk a figyelmét.
Rossz Szándékosan árt a közösségnek, az egyes tanulóknak. A követelményeket általában megszegi, a tanulói közösséggel szemben áll. Sokszor durva, goromba, hangoskodó, tiszteletlen, felelőtlen, megbízhatatlan.	**Hanyag** Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen, házi feladatait és egyéb feladatait sorozatosan nem végzi el. Érdektelenség, közöny jellemzi. A tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül. Félévi vagy év végi osztályzata hanyagsága miatt valamely tantárgyból elégtelen.

2.5 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módjai

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg. Testnevelés órákhoz kapcsolódóan történik a gyermekek NETFIT mérése.

3. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja. A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
    - az iskola igazgatója;

- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- a szülői munkaközösség;
- az iskola fenntartója.

2. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé. A pedagógiai program elfogadása előtt ki kell kérni az SZMK véleményét.
3. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó egyetértését.
4. A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától az első és az ötödik évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. A Pedagógiai program elolvasható az iskola honlapján. Az iskolai honlap internet címe: www.gulner.edu.hu
3. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól előre egyeztetett időpontban.
4. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
    - az iskola honlapján;
    - az iskola fenntartójánál;
    - az iskola irattárában;
    - az iskola nevelői szobájában;

A Pedagógiai Program programelemeinek megvalósítása a mindenkori éves munkaterv elfogadásának függvénye.

4. A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok

A Gulner Gyula Általános Iskola Pedagógiai programját a szakmai munkaközösségek és a nevelőtestület a 2023.08.21. napján véleményezték és elfogadásra javasolták.

Budapest, 2022. 08.21.

Rihmer Aurél
intézményvezető

A Gulner Gyula Általános Iskola Pedagógiai programját az intézmény vezetője 2023.08.21. napján elfogadta.

Budapest, 2023.08.21.

Rihmer Aurél
intézményvezető

A Gulner Gyula Általános Iskola Pedagógiai programját az intézményi tanács a 2023.08.21. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Budapest, 2023.08.21.

intézményi tanács elnöke

A Gulner Gyula Általános Iskola Pedagógiai programját az iskolai szülői szervezet a 2023.08.21. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Budapest, 2023.08.21.

SZMK elnöke

A Gulner Gyula Általános Iskola Pedagógiai programját az iskolai diákönkormányzat a 2023.08.21. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Budapest, 2023.08.21.

DÖK tevékenységét segítő pedagógus

A Gulner Gyula Általános Iskola Pedagógiai programját a Külső-Pesti Tankerületi Központ, mint fenntartó elfogadta.

Budapest, 2023.08. .

Rábel Krisztina
Tankerületi igazgató

Elektronikusan aláírta:
Rabel Krisztina Ildikó

Külső-Pesti Tankerületi Központ

Iktatószám: TK/203/00794-3/2023

Rihmer Aurél
igazgató részére

Gulner Gyula Általános Iskola

Budapest
Gulner Gyula utca 2.
1183

Tárgy: Pedagógiai Program jóváhagyása

Tisztelt Igazgató Úr!

A módosított Pedagógiai Programja ellenőrzésének eredményeképpen megállapítom, hogy a pedagógiai program megfelel

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet, valamint
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012 (VI.4.) Korm. rendelet előírásainak.

Fentiek értelmében a Pedagógiai Programját a fenntartó jóváhagyja.

Budapest, 2023. augusztus 31.

Tisztelettel:

.....
Rábel Krisztina
tankerületi igazgató

Külső-Pesti Tankerületi Központ
székhely: 1205 Budapest, Mártírok útja 47.
telefon: +36-1-795-8191
e-mail: kulsopest@kk.gov.hu